Günün mühim
Hâdisat resimlerini
Foto Süreyyada
Bulursunuz.

Cumhuriyet

Ondördüncü yıl sayı: 4763

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul - Posta kutusu: İstanbul, No 246
Telefon: Başmuharrir ve evi: 22366. Tahrir heyeti: 24298. İdare ve matbaa kısmı 24299 - 24290

Salı 17 Ağustos 1937

Bugün Herkes
GÜN
mecmuasının **YAZ** sayısını okuyor. Renkli nefis tablolarla süslü bu fevkalâde sayıyı bütün bayilerden isteyiniz.

Hatay Türklüğü üzerinde hakikat

Reyhaniyeden bize mektub yollıyan kardeşlerin pek samimi bir dille tekrar ettikleri veçhile Türklüğün asil bir kabilesinden başka bir şey olmıyan Çerkezler, vatan davasında öz kardeşleri Anadolu Türklerile daima omuz omuza beraber yürümüşlerdir.

Hatay ülkesinde Reyhaniye Halk Partisi erkânından bize müşterek mektub gönderen kardeşlerimizin çok canlı ve çok yürekten sözleri bizi fevkalâde mesrur ve müteheyyic kıldı. Halbuki bu mektub esas itibarile «Cumhuriyet» ten, ve «Cumhuriyet» muhabirinin bir mektubundan şikâyet maksadile yazılmıştır. Bizim muhabirin bir mektubuna nasılsa Hatay Çerkezlerini velevki dolayısile müteessir edebilecek birkaç kelime karışmış. Altındaki kıymetli imzaların başında Hasan Kanbulat ismini gördüğümüz mektub, Hatay Çerkezlerinin Türklüğünden en ufak şüpheye tahammül etmiyen bir feveranla köpürüyor, ve vatanseverliğin, Türklüğe ezelî ve ebedî bağlılığın en yüce ifadelerini en belâğatli şekillerle tıpkı bir şelâlenin gür akışı halinde anlatıyor ve anlatıyor. Bu yüksek hamiyet vesikasını tahrik etmiş olduğu için muhabirimizin mektubundaki sürcü lisana adeta teşekkür edeceğimiz geldi.

Bize mektub yazan elmas yürekli kardeşlere hakikî ve ulvî hislerinin her suretle temizliğinden ve güzelliğinden nekadar minnettar olduğumuzu tam olarak ifade edecek kelime ve cümle bulmaktan âciziz. Osmanlı İmparatorluğu milliyet duygularının mezarı olan bir idare idi, ve zaten başka söze ne hacet vardır ki o adı üstünde bir İmparatorluktu: Yani muhtelif din ve ırkları umumî Osmanlı adı altında halita yapan bir idare. Abdülhamidin hassa ordusunun daha çok Arnavudluk dağlarından ve Suriye çöllerinden toplanma bir ezdad mecmuası olduğunu bilmez miyiz? Amma bu İmparatorluğu gerek istilâ ve itilâ devirlerinde dünyanın dört bucağına götürürken, gerek inhitat devirlerinde onun geniş hinterlandını adım adım müdafaa ederek çekilirken en ağır yükün kimler tarafından yüklenildiğini dahi pek iyi biliriz. Bunlar Anadolu Türkleriydi, ve bize mektub gönderen kardeşlerin pek samimî bir dille tekrar ettikleri veçhile Türklüğün asil bir kabilesinden başka birşey olmıyan Çerkezler vatan davasında öz kardeşleri Anadolu Türklerile daima omuzomuza beraber yürümüşlerdir. Vatanı müdafaaya sahne olmuş toprakların hepsini eşeliyelim: Orada Türkleri ve Çerkezleri, ayni büyük ırkın bu iki asil soyunu hep kucakkucağa bulacağız. Hâlâ vatanda milleti terkib eden ve adına nüfus ıtlak olunan canlı kütleye bakınız: Orada Türkle Çerkez o kadar biribirine girmiş, karışmış ve girift olmuştur ki muhali farzederek sun'i bir ayrılık yapmak istesek buna maddeten imkân bulamayız.

Hakikat bundan ibaret olduğu halde henüz yüksek milliyet müessesesini çok iyi kavramamış bazı kimselerimizin zaman zaman istiyerek veya istemiyerek yanlışlıklar yaptıkları görülebiliyor. Bunun sebebi bu yüksek milliyet müessesesi muvacehesinde hepimizi cahil bırakmış olan sabık İmparatorluk idaresinin arda kalmış sakametlerinden başka birşey değildir. Karşımıza her çıkışlarında bu yanlışlıkları düzeltmek aklı eren ve doğruyu görenlerimizin en başlı vazifeleri olmak gerektir. Nitekim işte uğrunda can verilen milliyetin ne kutsî birşey olduğunu bilhassa yabancı boyunduruklar altında yüreklerinden kanlar giderek pek iyi anlamış olan kıymetli Reyhaniyeli kardeşlerimiz bu vazifelerini bize gönderdikleri o âteşin mektubla pek güzel ifa etmişlerdir. Kendilerini candan tebrik eder ve onlarla beraber Hataydaki -Çerkez Türkler dahil- bütün Türklerin ayrı ayrı ve birer birer gözlerinden öperiz.

YUNUS NADİ

[*Arkası Sa. 3 sütun 3 te*]

Manevra nedir ve nasıl yapılır?

Arkadaşımız Abidin Daverin vukuflu bir kalemle yazdığı bu çok dikkate şayan makale bugün 7 nci sahifemizdedir

Büyük ordu manevraları bugün başlıyor

Atatürk dün gece hususî trenle Trakyaya hareket etti

Başvekilimiz Büyük Şefe refakat ediyor

Birinci ordunun Trakyadaki büyük manevraları bugün başlıyor. Bir kılıcı bilemek neyse bir orduya manevra yaptırmak da odur. Kılıc iyi kessin diye bilenir. Orduya da, iyi harbetmenin ve muzaffer olmanın sırrını öğrensin, diye manevra yaptırırız.

Zamanımız harblerinde, yalnız kahramanlık hiçbir şeye yaramaz. Nitekim, İtalya - Habeş harbinde, tanklara hücum eden Habeş cengâverlerinin yüksek cesareti, hiçbir fayda vermedi. Makinelitüfeklerin ateşine karşı göğsünüzü gere gere, resmigeçid yapar gibi, yürürseniz, sadece biçilirsiniz. Eski muharebelerde saklanmak korkaklık ve ayıbdı; şimdiki muharebelerde saklanmak, bir marifettir ve en takdir edilen bir şeydir. Kahramanlık, yalnız yaşıyan insanlarda iş gören bir meziyet olduğuna göre, mu-

[*Arkası Sa. 3 sütun 6 da*]

Mareşal Fevzi Çakmak manevra sahasını gezdi

Atatürk, Başvekil ve Fevzi Çakmak dün geceyi Çerkezköyünde geçirdiler

Cumhurreisimiz Atatürk beraberlerinde Başvekil İsmet İnönü, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya olduğu halde dün akşam Floryadan hususî trenlerine binerek manevra sahasına hareket etmiştir.

Atatürk saat yedi buçukta köşkünden çıkmış, yanlarında Başvekil İsmet İnönü, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Sabiha Gökçen olduğu halde plaj mahalline kadar gelmiş, orada toplanan halk tarafından alkışlarla karşılanmıştır.

Atatürk kilot bir pantolon, mavi bir ceket, kasket ve çizme giymişlerdi. Başvekil İsmet İnönü de ayni suretle kilot pantolon, çizme giymiş bulunuyordu.

Atatürk, refakatindekilerle otomobillerle Küçükçekmece istasyonuna gelmiş ve istasyonda hazır bulunan hususi trene binmiştir.

Tren bir müddet Küçükçekmece istasyonunda tevakkuf etmiştir.

Bu sırada Floryadan İstanbula dönen trendeki halk:

«— Yaşa, uğurlu seyahatler» diye bağırarak Büyük Şefi alkışlamışlardır.

Tren saat sekizde Küçükçekmece istasyonundan hareket etmiş, Atatürk vagonunun penceresinden halka iltifatta bulunmuştur.

[*Arkası Sa. 5 sütun 4 te*]

Cezire isyanı gittikçe büyüyor

Suriye Meclisi sabaha kadar süren bir içtima yaptı

Adana 16 (Hususî) — Cezire isyanı gün geçtikçe alevlenmektedir. Son çarpışmalar neticesinde Süryanilerden de yüzlerce yaralı ve maktül vardır. Memleketi terkedenlerin sayısı artmaktadır.

Suriye meclisi dün gece sabaha kadar devam eden toplantısında bu işleri ve Hatay meselesini görüşmüştür. Cezireye, demirgömleklilerden büyük bir grupun gönderilmesi düşünülmektedir.

Antakyada vaziyet gerginliğini muhafaza etmektedir. Türk ileri gelenlerine

[*Arkası Sa. 7 sütun 6 da*]

Yukarı'da: Dün manevra sahasına hareket eden Mareşal Fevzi Çakmak vagonda kumandanlarla beraber, aşağıda ve sağda solda; manevralarda hazır bulunacak mütekaid generallerimiz

Bozcaada açıklarında bir Ispanyol gemisi torpillenerek batırıldı

Vapuru batıranın General Franco'ya aid bir tahtelbahir olduğu iddia ediliyor. Kazazedeler şehrimize getirildi

Ortada kazazedeleri kurtaran Rus vapuru, solda Rus, sağda İspanyol gemisi kaptanları

Evvelki gece Bozcaada açıklarında, hükûmet taraftarı bir İspanyol gemisinin, ağlebi ihtimal General Franco'ya mensub bir tahtelbahir tarafından batırılmasile neticelenen bir hâdise olmuştur.

Odesadan erzak, otomobil ve makine yükliyen Gindad de Cadiz vapuru, Valansiyaya gitmek üzere evvelki akşam Çanakkaleden çıkmıştır. İspanyol vapuru sabah 10 buçuğa doğru Bozcaada açıklarına gelmiş, bu sırada birdenbire önüne bir denizaltı gemisi çıkmıştır. Denizaltı gmisi, denizin yüzüne çıkar çıkmaz bir top atarak dur işareti vermiştir. İspanyol vapuru daha sürat kesmeğe vakit bulmadan geminin baş ve kıçına iki torpil vurmuş ve gecenin sükûnetini parçalıyan bu korkunc infilâkları arkaarkaya altı top ateşi takib etmiştir.

[*Arkası Sa. 2 sütun 1 de*]

Şanghay muharebesi karışık bir safhada

İmtiyazlı mıntakadan geçen tayyarelere Fransız bataryaları da ateşe başladılar. Şehre yeni İngiliz kıtaatı getiriliyor

Şanghay cephesinde Japon ileri hatları

Şanghay 16 (A.A.) — Bu sabah Şanghay üzerinde tayyare muharebeleri yeniden başlamıştır. Vangpu üzerinde demirlemiş bulunan Japon harb gemileri Çin tayyarelerine ateşlerini tevcih etmiş bulunuyorlar.

Konsesyonlar da dahil olmak üzere bütün şehirde hayat ve ticaret durmuştur. Bugünden itibaren yabancı bankalar da kapılarını kapamışlardır. Ticaret evleri mağazalarını ve bürolarını tahliye etmişlerdir.

Tokyo 16 (A.A.) — Amirallık dairesinin tebliğine göre, Çin hava üslerine dün yapılan Japon hücumları esnasında 17 hangar ve 52 Çin tayyaresi tahrib edilmiş ve 20 tayyare de düşürülmüştür. Japon hava kuvvetlerinin kayıbı 8 tayyaredir.

Şanghay 16 (A.A.) — Royter ajansının muhabiri yazıyor:

Japon deniz ve hava topları civarda tehlikeli bir surette gürlerken tahliye edilecek olan İngiliz kadın ve çocukların kaydedilmesine başlanmıştır. İlk mülteci kafilesi yarın sabah Hong-Kong'a hareket edecektir.

Çin pilotları, deniz, hava ve kara kuvvetlerinin iştirakile bir taarruza geçmek için takviye kıt'aları ihrac etmek istiyen Japonların bu hareketine mâni olmağa çalışmaktadırlar.

Bu sabah saat 11,30 da 5 Çin bombardıman tayyaresi Japon amiral gemisi İzumo'nun üzerinden uçarak beş bomba atmışlardır. Bunlardan biri gemiye yakın bir tombazın üstünde, diğeri karada bir üçüncüsü de suda geminin yanında patlamıştır.

Japon hava müdafaa topları 5 dakika kadar ateş etmişler ve Çin tayyarelerı bu müddetin sonunda Fransız imtiyaz mıntakası istikametinde gözden kaybolmuşlardır.

Biraz sonra Japon tayyareleri şehrin garbındaki Çin mevzilerini bombardıman etmişlerdir.

[*Arkası Sa. 7 sütun 5 te*]

tarihçimiz M. Turhan Tanın bu, çok meraklı eserine pazar günü başlıyoruz.

Bozcaada açıklarında bir Ispanyol gemisi torpillenerek batırıldı

Vapuru batıranın General Franco'ya aid bir tahtelbahir olduğu iddia ediliyor. Kazazedeler şehrimize getirildi

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

İspanyol vapuru aldığı yaralardan, biraz sonra batmıştır. Bu sırada mürettebat flikalarla gemiden uzaklaşmışlardı. İspanyol vapurunun yana devrildiğini ve batmakta olduğunu gören meçhul denizaltı gemisi hâdiseyi müteakib dalarak kaybolmuştur.

Hâdise, Bozcaada fenerinin 15 ve Baba burnunun 18 mil açığında olmuştur.

Mürettebat kurtarılıyor

İspanyol vapurunun istimdadını duyan Akdenizden Çanakkaleye girmekte olan Sovyet bandıralı Varlim Avasenof gaz gemisi İspanyol gemisinin imdadına koşmuş ve bir kısmı denize atılmış, bir kısmı da flikalara binmiş olan kaptanla 79 kişiden ibaret tayfaları almıştır.

Sovyet gemisi, Çanakkaleye girince tevakkuf etmiştir. Burada mahallî idarî makamlar hâdiseyi tesbit etmişler, alâkadarların ifadelerini almışlardır.

Rus gemisi İstanbulda

Varlim gemisi Çanakkalede bir saat kadar tevakkuf ettikten sonra hareket etmiş ve dün sabah limanımıza gelmiştir. Gemi, serbest pratikasından istifade ederek limanımızda durmuştur. Burada alâkadar makamlar ve Sovyet konsoloshanesi hâdise ile alâkadar olmuşlardır. Hâdise kara sularımız haricinde cereyan ettiği için tarafımızdan resmî bir tahkikat yapılmamaktadır. Yalnız Boğaza ve kara sularımıza yakın bir mahalde cereyan etmiş olması noktasından icab eden tetkikler yapılmaktadır. Kurtarılan İspanyol gemisi mürettebatı dün verilen müsaade üzerine şehrimize çıkmışlar ve Sovyet konsoloshanesine gitmişlerdir. Bunlar bugün Sovyet gaz gemisile Odesaya gideceker ve başka bir vapurla memleketlerine döneceklerdir.

İspanyol gemisini batıran esrarengiz tahtelbahir hakkında henüz kat'î bir malûmat alınamamıştır. Batan vapurun süvarisi bunun Franco'ya mensub bir denizaltı gemisi olduğunu iddia etmektedir.

Sovyet Rusyadan Valansiya hükûmetine yapılan maddî yardımların tamamen önüne geçmeğe karar veren Franco hükûmetinin Valansiyaya Odesa yolunu kapatmağa karar vererek, bu maksadla Çanakkale Boğazı haricine birkaç denizaltı gemisi gönderdiği iddia edilmektedir. Bu tahtelbahirler Odesa ile Valansiya arasında işliyen İspanyol hükûmeti gemilerine pusu kurmaktadırlar. Batan Gindad de Cadiz gemisi bu pusuya ilk düşen gemilerden biri olmuştur.

İspanyol kaptan ne diyor?

İspanyol vapurunun kaptanı Francisko Mugartegni dün bir muharririmize şunları söylemiştir:

«— Hâdise dün sabah İstanbul saatile saat 10,30 da vuku buldu. Bu sırada biz Bozcaadası fenerinden iki mil uzaktan geçerek, adanın cenubu garbisine doğru yolumuza devam ediyorduk. Bozcaada fenerinden 15 mil uzakta iken uzaktan Bozcaada istikametine giden bir tahtelbahir gördük. Denizin sathından giden tahtelbahir evvelâ bizi geçti ve Bozcaada istikametinde üç mil kadar yoluna devam ettikten sonra birdenbire geri dönerek üzerimize yürümeğe başladı. Ben kaptan köprüsünden dürbünle tahtelbahrin harekâtını takib ediyordum. Tahtelbahrin bayrağı olmadığını görünce bir tehlike karşısında bulunduğumuzu anladım ve son süratle yolumuza devam edilmesini makiniste emrettim.

Tahtelbahir daha yollu olduğundan kolaylıkla bize yetişti ve üç, dört yüz metro kadar yaklaştı. Bu esnada tahtelbahrin toplarını ve torpillerini hazırladığını ve manevra yaptığını gördüm. Nitekim, biraz sonra top atmağa başladı ve atılan ilk mermi gemimizin birinci mevki kamaralar dairesine isabet etti. Bu ilk mermiyi iki torpil, torpilleri de 7 top mermisi takib etti. Tahtelbahir telsiz tesisatımızı ve vapurumuzun üst katını ve orta ambarını tahrib etti. Gemi su almağa başladı ve evvelâ baş tarafı suya daldı, fakat bu vaziyette duramıyarak battı.

Bu müddet zarfında tahtelbahir yarım mil uzaklaşarak gemimizin batmasını bekledi ve gemimizin tamamen battığını görünce garba doğru uzaklaştı.

Tahtelbahrin bayrağı ve işareti

Gördüğümüz anda bayrağı olmıyan tahtelbahir ilk mermiyi atarken General Franco bayrağını çekti. Tahtelbahrin üzerinde de C - 3 işareti vardı. Bu işaret İspanyol donanmasının kullandığı işarettir. İspanyol donanmasında üç tahtelbahir serisi vardır. A. B. C. işaretlerile birbirinden ayrılan bu serilere mensub birçok tahtelbahirler vardır.

Kurtarma ameliyesi

Tatelbahirle karşılaştığımız zaman uzaktan bir Rus, bir de Danimarka vapuru görünüyordu. Rus vapuru taarruza uğradığımızı ve battığımızı görünce derhal yardımımıza koştu. Esasen ben tahtelbahrin hücuma hazırlandığını görür görmez mürettebatımıza tehlike işareti verdim. 3 sandalımız denize indirildi. Sovyet gemisi bize yaklaşarak sandallarımıza iltica etmiş olan mürettebatımızı kurtardı. Gemimiz 30 dakika zarfında batmıştı. Sovyet gemisi tarafından kurtarıldıktan sonra arkadaşlarımızdan 4 kişinin eksik olduğunu gördük. Bu esnada Danimarkalı gemi bize yaklaşmıştı. Derhal sandal indirerek sulara kapılan 4 tayfamızı da o kurtardı. Bu arkadaşlar gemideki köpek ve kedileri kurtarmak için tekrar gemiye girmiş ve canlarını tehlikeye koyarak hayvanları kurtarmağa muvaffak olmuşlardı.»

İspanyol kaptanı bir İspanyol tahtelbahrinin İspanyadan Bozcaadaya kadar gelebilmesi mümkün olup olmadığı hakkında da şunları söylemiştir:

«— Yanında muavin bir gemisi olursa bir tahtelbahir uzak yerlere kadar gidebilir. Böyle olmakla beraber bize hücum eden tahtelbahre refakat eden bir gemi göremedik. Tahtelbahir, asrî bir tipte idi ve silâhları çok kuvvetli idi. İspanyol donanmasının tahtelbahri muayyen bir tipte olmadığı için fazla birşey söyliyemem. Esasen İspanyol tahtelbahri İspanyada yapılmaktadır. General Franco'nun elinde bu tipte tahtelbahir mevcud olup olmadığını da bilmiyorum.

Vapurumuzda erzak ve hububat vardı. Harb malzemesi yoktu. 4410 ton hacminde olan vapurumuz İspanya ile Amerika arasında işlerdi. 1933 te 1400 İspanyol üniversitelisini İstanbula getirmişti.»

İspanyol gemisinin kaptanile mürettebatı kendilerini kurtaran Varlim Avanesov adındaki Sovyet gemisile Rusyaya giderek, orada bulunan diğer bir İspanyol vapurile memleketlerine döneceklerdir.

Sovyet vapuru süvarisinin anlattıkları

Sovyet vapuru dün sabah limanımıza gelir gelmez, vapur süvarisi keyfiyetten polisi ve hükûmeti haberdar etmiş, doğruca Sovyet konsoloshanesine gitmiştir.

Bir muharririmiz Sovyet konsoloshanesine giderek Sovyet vapuru süvarisile görüşmüştür. Süvari vak'ayı şöyle hikâye etmiştir:

«— Biz, petrol yüklü olarak Fransadan geliyorduk. Çanakkalenin bir u - cundan 32 mil açıktaydık. Bozcaadanın şimali garbinden 15 mil açıkta deniz üzerinde bir tahtelbahir ve batan İspanyol gemisini gördük. Denizaltı gemisi İspanyol vapuruna 200 - 300 metro yaklaştıktan sonra evvelâ iki mermi salladı, sonra birkaç mermi attı. Gemi birdenbire alabora oldu ve batmağa başladı. Denizaltı gemisi de hemen ortadan kayboldu. Biz İspanyol vapurunun batmakta olduğunu görünce derhal tayfaları kurtaracağız diye işaret verdik. Vapur beş dakika durmadan denizin dibine indi.

İçindeki insanlar fena halde bağırışıyorlar, imdad istiyorlardı. Derhal flikalarımızı indirdik. Gemi mürettebatımız büyük gayretle denize dökülenleri toplamağa başladılar. Gemi süvarisine sordum 74 kişi topladım, tamam mısınız? Hayır 5 kişi daha olacak, dedi. O sırada ora - dan bir Holanda vapuru da geçiyordu. O da flikalarını indirmişti. Denizi aradık, bu 5 kişiyi de dalgalar arasında beyhuş bir halde çıkardık. Çıkarılanlardan birinin kucağında bir köpek, diğerinde bir kedi vardı. Bunları da kurtardık. Sonra yolumuza devam ederek İstanbula geldik. Batan vapurda mürettebattan başka yolcu yoktu ve hepsi İspanyoldur.»

Muhabirimizin verdiği malûmat

Çanakkale 16 (Hususî muhabirimizden) — Pazar günü saat onda Sovyet Rusyadan İspanyaya gitmekte olan ve makine yağı, otomobil yüklü İspanyol hükûmetine aid Gindad de Cadiz adında motörlü gemi, Bozcaadanın 15 mil açığında ve Yunan kara sularında bir denizaltı gemisi tarafından batırılmıştır. Kaptanın dediğine göre gemiden bir mil uzakta birdenbire bir denizaltı gemisi görülmüş ve gemiye yedi mermi ve iki torpil atmıştır. Denizaltı gemisi işini bitirdikten sonra İspanyol asilerine aid bayrağı çekerek suya dalmıştır. Yaralanan gemi, 45 dakikada batmış, tayfalar o aralık oradan geçmekte olan Varlim Avanesov ismindeki Sovyet gemisi tarafından kurtarılmışlardır. Bu vapur Rusyaya doğru yoluna devam etmiştir.

Reuyter'in telgrafı

Londra 16 (A.A.) — Reuter Ajansına Çanakkaleden bildirildiğine göre dün Çanakkale civarında esrarengiz bir tahtelbahir Gindatt de Cadiz ismindeki İspanyol vapuruna sekiz obüs ve iki torpil atmıştır. Vapur, derhal batmış ve tahtelbahir de denize dalmıştır. Batan geminin kaptanile mürettebatından 79 kişi Karadenize gitmekte olan bir Sovyet vapuru tarafından kurtarılmıştır.

İspanyol vapurunun kaptanı tahtelbahirin C - 3 markasını ve Franco bayrağını taşıdığını beyan etmiştir.

Ticaret gemilerine harb gemisi refakat edecek

Paris 16 (A.A.) — Akdenizde vukua gelen son hâdiseler üzerine Bizerte bahriye makamatı hareket edecek olan ticaret gemilerine harb gemileri ve yahud tayyareler terfikini kararlaştırmıştır.

Şehir ve Memleket Haberleri

Tren tarifelerinde değişiklik yapıldı

Trenlerin hareket ve muvasalat saatleri halkın ihtiyacına göre değişti

Devlet Demiryolları Anadolu hattı seferlerinde dünden itibaren esaslı değişiklikler yapılmıştır.

Dün sabahtan itibaren tatbik edilen yeni tarifenin esasları şudur: Şimdiye kadar sabahları saat onda kalkan Adana muhteliti saat sekizde kalkacaktır.

Saat 14,50 de kalkan Ankara muhteliti saat 15,14 te kalkacaktır.

Her gün saat 19 da kalkan ekspres saat 19,10 da kalkacaktır.

Toros ekspresi eskisi gibi saat 9 da kalkacaktır.

Yeni tarife mucibince Adana treni 19,40 da, Toros sürat katarı 20 de, Ankara muhteliti 11,38 de, Ankara ekspresi 8,35 te Haydarpaşaya gelecektir.

Bu saatlerin halkın ihtiyac ve işlerine daha uygun olduğu görülmektedir.

MÜTEFERRİK

Birinci Umumî Müfettiş şehrimizde

Birinci Umumî Müfettiş Abidin Özmen dün Aksu vapurile şehrimize gelmiştir. Birinci Umumî Müfettiş bir müddet şehrimizde kalarak istirahat edecek ve buradan Ankaraya uğradıktan sonra vazifesine gidecektir.

Diplomasız mimarlar

Resmî müesseselerde ve bilhassa vilâyet ve belediyelerde bazı kimselerin, mimar namı altında iş ve memuriyet aldıkları veya mimar gibi faaliyette bulundukları, Mimarlar cemiyetine vaki olan şikâyetlerden öğrenilmiştir.

Bu gibiler hakkında, kanunî muamele yapılması için, icab eden makamlara müracaat edilmektedir.

Binbirdirek ne halde?

Divanyolunda, Fazılpaşada, kıymetli bir Bizans eseri olan, Binbirdirek üzerine, tesadüf eden, bazı binalardan, delikler açılarak, çöplerin atıldığı ve hatta bazı yerlerde lâğım sularının aktığı görülmüştür. Binbirdireğin bu şekilde kalmaması için, Müzeler idaresince Belediyenin nazarı dikkati celbedilmiştir.

Kamptan çıkan yavruların müsameresi

Maarif idaresinin bu sene muhtelif semtlerde açtığı talebe kamplarına 424 çocuk iştirak etmiştir. Bu çocuklardan 133 ü fakir talebelerden olup, Cumhuriyet Halk Partisi murakabesi altında bulunan «İlkmekteblerde Yoksul Çocuklara Yardım Birliği» tarafından gönderilmiştir. Yavrular Birlik adına olmak üzere yarın saat 17 de Fenerbahçe stadında bir merasim tertib etmişlerdir. Küçük yavrular, kamplarda kendilerine nezaret eden muallimlerinin idaresi altında, 24 saatlik kamp hayatını canlandıracaklardır. Bundan başka gerek mekteblerdeki himaye heyetlerinin, gerekse Yoksul Çocuklara Yardım Birliğinin başardığı işler anlatılacaktır.

Maarif Vekilinin dünkü meşguliyeti

Bu seneki orta tedrisat kadroları üzerinde bizzat meşgul olan Maarif Vekili Saffet Arıkan tetkiklerini bitirerek şehrimize gelmiştir. Saffet Arıkan dün öğleden evvel Maarif dairesine gelerek Maarif müdürü ve Vekâlet müfettişlerile görüşmüştür.

Bir sahtekâr yakalandı

Galata polis merkezi tarafından Yusuf oğlu Kemal adında bir sahtekâr yakalanmıştır.

Kemal son olarak bir gümüş lirayı yaldız suyuna batırarak altın diye beş lira mukabilinde birine satmıştır. Sahtekâr hakkında tahkikata devam edilmektedir.

istiyoruz

İdarî tedbirler yerine göre olmalıdır

Boğaziçinin en güzel ve kalabalık yerlerinden biri Çengelköydür. Bu köyde diğerlerinden fazla bir canlılık vardır. Temiz bir halkı vardır. Senelerdir zabıta vukuatına tesadüf edilmez. Halk, akşamları deniz kenarındaki kazinoda ailelerile oturur, güzel havadan, denizden istifade eder.

Evvelki akşam gene böylece temiz bir halk kütlesi deniz kenarındaki kazino yerinde otururlarken birdenbire iki polisle bir muavinin bu halkın arasına girip silâh aradığı görüldü. İçtimaî mevki sahibi bazı kimseler ayağa kaldırılarak üzerlerinde taharriyat yapılıyordu. Bu arada bir gömlek bir pantalondan ibaret spor elbisesile gelmiş olanların da üzeri aranıyordu. Meyhane köşeleri, esrar kahveleri, şüpheli eşhasın bulundukları mahaller için verilmiş olan bu emrin temiz bir halkın bulunduğu yerde tatbiki; ve ailesinin, çocuklarının yanında oturan bir vatandaşın kaldırılarak üzerinin aranmasının o vatandaşın izzetinefsini rencide edeceğinde şüphe edilemez. Nitekim böyle olmuştur. Vatandaşların lüzumsuz yere iz'ac edilmemesini Dahiliye Vekâleti vilâyetlere tamim etmiş ve bu tamim daha bir kaç gün evvelisi gazetelerde intişar etmişti. Verilen emirlerin mahalline masruf olmasını ve bunu tatbik edeceklere iyi direktif verilmesini;

İstiyoruz

Açılacak sergiler

Bugün Güzel San'atlar Akademisinde beş sergi açılacak

Güzel San'atlar Akademisinde açılması takarrür etmiş olan sergiler bugün saat 16 da merasimle açılacaktır. Bunlardan biri, Türk heykeltraşlar sergisidir. ve ilk defa olarak açılmaktadır. San'atkârlarımız, memleketimizde ilk heykeltraş olarak tanınmış olan heykeltraş İhsana bir vesilei hürmet ve şükran borcunu eda etmek maksadile bu sergiyi açmaktadırlar.

Sergide, Adana abidesini yapan Hâdi, Tokat abidesini yapan Nusrat, Menemen abidesini yapan Ratib, müzeler heykeltraşı Zühtü ile Sabiha Rüştü, Rezzan, Madam Bari, Mahir, Nermin Nejad eserler teşhir etmektedirler.

İkinci sergi resim sergisidir. Bu sergide ressam Nazmi Ziyanın, 35 senelik san'at hayatında yapmış olduğu 300 kadar eseri teşhir edilecektir.

Üçüncü sergi tezyinî san'atlar sergisidir. Bu sergide bugünün en meşhur hattatı olan tuğrakeş İsmail Hakkı, mücellid ve müzehhib Necmeddin ve Bahanın hususî kolleksiyonlarda dağılmış olan eserlerini teşhir edeceklerdir.

Dördüncü sergi afiş sergisidir. Bu sergide Mithat Özarın 7 senedenberi yaptığı eserleri teşhir edilecektir.

Beşinci sergi, Güzin Feyhamanın müzelerdeki ve kususî kolleksiyonlardaki orijinallerden istifade ederek meydana getirdiği karagöz resimlerinden ibaret olacaktır.

ÜNİVERSİTEDE

İnkılâb dersleri ikmal imtihanları

Edebiyat Fakültesinde, Türk İnkılâbı dersleri ikmal imtihanları eylûlün birinci günü saat dokuzda, Üniversite konferans salonunda başlıyacaktır.

KÜLTÜR İŞLERİ

Ortamekteb muallimi olacakların imtihanları

Ortamekteblerde, tarih, coğrafya, lisan ve türkçe muallimi olmak için, Üniversitede açılacak olan imtihanlara 1 eylûl öğleden sonra başlanacak ve imtihanlar bir hafta devam edecektir.

Uzunköprüden İngiltereye karpuz gönderiliyor

Bir İngiliz firması mümessili İngiltereye ihrac edilmek üzere, Uzunköprüde, iki vagon karpuz hazırlatmaktadır. İlk parti olarak, bugün Uzunköprüden iki vagon karpuz gönderilecektir.

Festival takvimi

17 ağustos: Salı

Güzel San'atlar sergisinin açılış töreni, Güzel San'atlar Akademisinde saat 16 da.

Naşid temsili: KITIRCI

Üç perdelik şarkılı oyun Tepebaşı bahçesinde saat 21, 30 da

Beyoğlu Noteri mahkemeye verildi

Kazanc ve buhran vergisini az gösterdiği iddia ediliyor

Dün asliye birinci cezada Beyoğlu birinci noteri Salâhaddinin muhakemesine başlanmıştır.

Noter Salâhaddin tarafından 936 martında Tarlabaşı maliyesine verilen beyannamede buhran ve kazanc vergileri eksik gösterilmiş ve telefon, elektrik ve saire gibi masarifi müteferrikanın kayidleri dosyalardaki makbuzlara uymadığı görülmüştür.

Müdafaa avukatı, kazanc ve buhran vergilerinin doğrudan doğruya maliyeyi alâkadar etmesi dolayısile bu meselenin cezaî mahiyette olmadığını söylemiştir.

Makamı iddia, noter kanununun 26 ve 28 inci maddeleri mucibince mevzuu bahis meselenin malî mahiyette olmayıp tamamen cezaî mahiyette olduğunu bildirmiş ve muhakemenin devamını istemiştir.

Heyeti hâkime kısa bir müzakereden sonra meseleyi tetkik etmek üzere duruşmayı başka bir güne tehir etmiştir.

ŞEHİR İŞLERİ

Tifo aşısından kaçan esnaf

Mevaddı gıdaiye satan esnafa mutlak surette tifo aşısı yapılması için alâkadarlara tebligat yapılmış; ve bunun için de bir müddet verilmişti. Verilen müddet ayın yedisinde bitmiştir. Dün muhtelif mıntakalarda anî olarak yapılan kontrol neticesinde bu kabil esnaftan dokuz yüz kişinin aşısız olduğu görülmüş ve bunların hepsi de aşıya sevkedilmiştir. Kontrola devam edilecektir.

Sarı çiviler çoğalıyor

Karşıdan karşıya muntazam bir şekilde geçilmesini temin maksadile Köprü üzerine konan sarı çivili işaretlerden Karaköy ve Eminönü meydanlarına da konacaktır. Bunlar pazar gününe kadar yerlerine konmuş olacak ve ondan sonra da ayni şekilde Sirkeci ile Galatasaray meydanlarına da işaretler konacaktır.

Bekçilerin sıhhî muayenesi

Emniyet müdürlüğü tarafından şehir dahilinde vazife gören bekçilerin sıhhî muayenesine lüzum görülmüş ve bekçilerden bir kısmı dün muayene edilmiştir.

Sağlam olan bekçiler kadroda alıkonulacak, sakat veya herhangi bir ârazı bulunanların yerine yenileri tayin edilecektir.

Araba tarifesi

Sırt hamallığının kaldırılması üzerine tek ve çift beygirli arabalar için belediyece on beş günlük muvakkat bir tarife tanzim edilmişti. Tarifenin tatbikından iyi neticeler alındığı için bundan sonra da aynen tatbika karar verilmiştir.

ADLİYEDE

Karamürsel fabrikası müdürü mahkûm oldu

Karamürsel Mensucat fabrikasının pazar günü çalıştığı yapılan tahkikatla tesbit edilmiş ve üçüncü cezaya getirilen fabrika müdürü Ziya 5 lira para cezasına mahkûm edilmiştir.

Iki gün hapis yatacak

Muiz isminde bir genc pazar akşamı Akay vapurlarından biriyle İstanbula gelmiş ve iskelede bilet istiyen memurun yakasına yapışarak münasebetsiz sözler söylemiştir.

Memur, şahidler vasıtasile bu suçu tesbit ettirmiş ve dün Sultanahmed birinci sulh cezada muhakemesi yapılmıştır.

Muiz şahidlerin ifadelerine şu şekilde itiraz etmiştir:

«— Ben Museviyim, bunun için bana iftira ediyorlar..»

Heyeti hâkime suçu sabit görerek Muizi 2 gün hapse ve üç yüz elli kuruş para cezasına mahkûm etmiştir.

Usküdar Adliyesi yangını tahkikatı

Üsküdar Adliye yangını hakkındaki tahkikat devam etmektedir. Tahkikatın son safhasında, yangının tamamen bir dikkatsizlik eseri olarak haricden yapıldığı kanaati hasıl olmuş gibidir.

Yangından mütevellid zararın da ilk tahkikattaki zan ve tahminlerden daha az olduğu anlaşılmıştır. Kurtarılan evrak ve dosyaların tasnifine devam edilmektedir. Tahkikat ve tasnif sona erdikten sonra hakiki zarar tesbit edilmiş olacaktır.

P. T. TELEFONDA

Posta ve Telgraf Umum Müdürü şehrimizde

Posta ve Telgraf Umum Müdürü Nazif Ergin şehrimize gelmiştir.

Umum Müdür beş altı gün şehrimizde kaldıktan sonra tekrar Ankaraya dönecektir.

Siyasî icmal

İngiliz kabinesi

İngiltere parlamentosu yaz tatiline başladı. Teşrinievvelin sonuna kadar kabine parlamento müzakere ve münakaşalarile meşgul olmaktan ve hal ve hareketi buradaki cereyanlara uydurmak mecburiyetinden kurtulmuş oluyor. Fakat yeni Başvekil Newille Chamberlain bu nisbî sükûn zarfında boş durmak istemiyor ve kabinesinde mühim tadilât yapmak için hazırlık yapıyor.

Herşeyden evvel Başvekil, kendi harici politikasını yürütmeğe yardım edecek yeni unsurlar aramaktadır. Çünkü birçok saik ve düşünceler mumaileyhin selefi Baldvinin'kinden çok farklı haricî bir siyaset takib etmek ve bunu neticelendirmek zarureti karşısında bırakmıştır. Kral Altıncı Corc'un tac giyme merasiminden sonra Londrada toplanan İmparatorluk konferansı, esas siyasetin Avrupa karasında İngilterenin emniyet ve selâmetile doğrudan doğruya alâkadar olmıyan işlere karışmamak ve harbden mümkün mertebe sakınmak, Almanya, İtalya ve Japonya gibi büyük devletlerle anlaşmak olduğuna karar verdiğinden yeni Başvekil Avrupanın ortası ve şarkile alâkadar meselelerden büsbütün elini çekmiştir.

Ayni zamanda İtalya ile esaslı ve Almanya ile devamlı şekilde ve Japonya ile de samimî olarak anlaşmak zaruretini hissetmiştir. Zaten Avrupadaki teslihat yarışı ve bahusus İtalyanın müttefiki bulunan Almanyanın fevkalâde silâhlanması karşısında İngilterenin deniz ve hava teslihatının tamam olmaması ve henüz İngilterenin cenub ve şarkından Gal ve İrlanda koçya havalisine büyük ve harb sanayi tesisatı nakledilmemiş bulunması, nüfusu on milyona yakınlaşan Londranın havadan emniyetini istikmal için daha on sene geçmesi icab eylemesi ve İngilterenin tayyare telbahirlerle yeni bir ablukaya maruz kalmadığı takdirde bir iki ay içinde açlıktan teslim olmak mecburiyetinde bulunması İngiltereyi Almanyaya ve müttefikine meydan okumasına müsaid değildir.

Bunun için yeni Başvekil Hariciye Nazırını mezunen deniz gezintisine göndermiş ve bizzat M. Mussolini ile mektuplaşarak İtalya ile esaslı bir anlaşmanın yolunu hazırlamıştır. Bu yolun hedefe varması için teşrinievvelin iptidalarında Romada kat'î müzakereler başlamazdan evvel Milletler Cemiyeti tarafından Habeşistanın İtalyaya ilhakını ve büyük İtalyan İmparatorluğu kurulduğunu tanınmasını İngilterenin temin eylemesi lâzım geliyor.

Ayni zamanda İngilterenin İtalyan müttefiki Almanya ile devamlı anlaşma yapması icab ediyor. Mister N. Chamberlain'in böyle bir politikayı neticelendirmesi için Hariciye Nazırının kendi fikrinde olması ve anlaşmak istediği devletlerin nazarında mergub bir şahsiyet bulunması iktiza ediyor.

Halbuki şimdiki Hariciye Nazırı Mister Eden ne M. Hitler, ne de M. Mussolini nezdinde makbul bir sima değildir. Bundan başka genc Hariciye Nazırı Fransaya karşı fazla teveccühkâr olduğu gibi bu devletin orta ve şarkî Avrupa politikasına müzahir bulunuyor. Bunun için İngiliz Başvekili kabinesinde yapacağı tadilâtta Mister Eden'in yerine Almanya ve İtalya tarafından çok hoş görülen Lord Halifax'i getireceği anlaşılıyor. Dahası var: Churchil ve Loyd Corc gibi resmî ve gayri resmî muhalif liderleri sandalyasız nazır alarak kabineyi hakikaten millî yapmak fikrindedir. İngiliz kabinesindeki tadilât bu devletin politikasında mühim değişiklik yapacaktır.

Muharrem Feyzi TOGAY

Anamura niçin vapur uğramıyor?

Anamur (Hususî) — Şehrimiz münakale cihetinden çok sıkıntı çekmektedir. On beş günde bir uğrıyan Denizyolları işletmesinin vapurları fırtına bahanesile durmadan geçtikçe bu sıkıntı büsbütün artmaktadır. Vapurlar durmadan geçtikçe yolcularını Alanyaya çıkarmaktadırlar. Alanya - Anamur yolu henüz açılmadığı için halk büyük müşkülât ve sefalet içinde öteki postayı beklemek mecburiyetinde kalmaktadır.

Altmışlık bir ihtiyar iki genci öldürdü

Deverek (Hususî) — Kazamızda Aşeli namile tanınmış altmış yaşlarında Hüseyin adlı bir ihtiyar Şükrü ve Salâheddin adlarında 20 - 25 yaşlarında iki kardeşi bıçakla öldürmüştür.

Yakalanan ihtiyar katil iki kardeşi kendisi gibi ihtiyar karısına yan bakmaktıkları için bu cinayeti işlediğini söylemiştir.

Cumhuriyet

Nüshası 5 kuruştur.

Abone şeraiti	Türkiye için	Hariç için
Senelik	1400 Kr.	2700 Kr.
Altı aylık	750 »	1450 »
Üç aylık	400 »	800 »
Bir aylık	150 »	Yoktur

SON HABERLER

Fransız hükûmeti Londraya bir muhtıra verdi

Filistin hakkında Fransa ile istişare yapılmadan verilen karardan mütehayyir olduğunu bildirdi

Londra 16 (A.A.) — Evening Standard gazetesi yazıyor:

«Fransız hükûmeti, Filistin meselesi hakkında Londraya bir muhtıra vermiştir.

Muhtırada, mandater devlet sıfatile olan bir çok senelik tecrübelesine istinaden, gerek barışın ve gerek İngiliz İmparatorluğunun nef'i namına takib edilecek en iyi siyasetin hangisi olduğunu tesbit etmek İngilterenin hakkı olduğu kabul edilmekle beraber, Fransız hükûmetinin, böyle bir değişiklikte Londra ile Paris arasında hiçbir istişare yapılmadan karar verilebilmiş olmasından dolayı mütehayyir olduğu kaydedilmektedir.

Fransanın Suriye üzerinde mandası vardır ve Suriye ile Filistin arsında mazide mevcud olmuş ve halen de mevcud bulunmakta olan bağların ehemmiyeti malûmdur. Fransızlar İngilterenin yakın doğudaki mandater devletler arasında teşriki mesai lüzumunu anladığını hiçbir suretle göstermemiş bulunduğunu bildiriyorlar. Fransız hükûmeti, İngiltere hükûmetinin Filistin meselesinde icabı veçhile hareket etmekte haklı olduğunun tamamen teslim edildiğini tekrar etmekte ve fakat Fransanın, Milletler Cemiyeti tarafından Filistinin taksimi hakkında verilecek nihaî karara iştirak edeceği ve daha evvel dostane görüşmelerin cereyan etmemesi teessüre şayan olduğunu kaydetmektedir.

Kudüste karışıklık

Kudüs 16 (A.A.) — Haftanın sonunda şehirde huzursuzluk artmıştır. Bombalar atılmış ve bir sanatoryom atılan kurşunlardan delik deşik olmuştur.

Arab köyleri, birbirlerile işaretle muhabere etmektedirler.

Tethişçiler tarafından çıkarılan hâdiselerin artması, Yahudi mahfillerinde endişe uyandırmıştır.

İspanya harbi

Franco kuvvetleri dün 8 kilometre ilerledi

Santander cephesi 16 (A.A.) — Havas muhabirinden:

Nasyonalistlerin ileri hareketleri, dün bütün gün muvaffakiyetle devam etmiştir. Maamafih çetin muharebeler olmamış değildir.

Günün sonunda nasyonalistler 8 kilometro ilerlemiş bulunuyorlardı. Nasyonalistlerin piştarları, Santander'e 63 kilometro mesafede kâin Corconte yakınında bulunuyorlardı.

İktısad Vekili Çeşmede

İzmir 16 (Hususî muhabirimizden)— İktısad Vekili Celâl Bayar İpar kotrasile Çeşmeye gelmiştir. Perşembe günü buraya gelecektir. Vekilin refakatinde bulunan İş Bankası umumî müdürü Muammer Eriş ve diğer zevat, Karadeniz vapurile İstanbula hareket etmişlerdir.

Kuyuda ölen ameleler

Nazilli 16 (Hususî muhabirimizden) — Burada bir kuyu temizlemeğe giren bir amele kuyudan çıkmayınca diğer bir amele indirilmiş, o da çıkmayınca kuyuya bir tavuk sarkıltırmış, tavuk da ölü olarak çıkmıştır. Bunun üzerine amelelerin kuyuda bulunan zehirli gazden öldükleri anlaşılmıştır.

Afrika ve Amerika müraselâtı

Ankara 16 (Telefonla) — Afrika ve Amerikanın bazı yerlerine şimdiye kadar Almanya veya Fransaya kadar âdi surette müraselât kabul ve oradan itibaren tayyare ile sevkedilmekteydi.

Tayyare ile bu gibi sevkiyatın Belgraddan itibaren temin edildiği alâkadarlara bildirilmiştir.

Askerî memurlar hakkındaki mahkûmiyet kararları

Ankara 16 (Telefonla) — Mahkûmiyetlerine karar verilen subaylarla askerî memurlar hakkındaki kararlar kesbi kat'iyet ettikten sonra kumandanlıra da bildirilmesi lüzumu alâkadarlara bildirilmiştir.

Berlinde üç casus idam edildi

Berlin 16 (A.A.) — Vatana hiyanet cürmile idama mahkûm edilen Eich John, Herman Joh ve Wilhelm Firl hakkındaki kararlar bu sabah infaz edilmiştir.

Yugoslavyadaki kanlı miting hakkında resmî tebliğ

Belgrad 16 (A.A.) — Opladenovatz'da vukua gelen kanlı hâdiseler üzerine resmî bir tebliğ neşredilmiştir. Bu tebliğde ezcümle şöyle denilmektedir:

«Bazı haberlere göre muhalefet unsurları ve hassaten sol cenah unsurları, dün Varnava'nın hatırasını tebcil için yapılan ayinden sonra bir miting akdetmek tasavvurunda bulunuyorlardı. Filvaki, dinî âyinden sonra, mahallî muhalefet rüesasının idaresinde bulunan nümayişçiler, kendisine taarruz etmek kasdile meb'us Badjak'ın ikametgâhına doğru yola koyulmuşlardır. Bu yürüyüşe mümanaat etmek istiyen jandarmalara baston, bıçak ve taşla hücum edilmiştir.

İki jandarma ile bir zabit yaralanmıştır. Bunun üzerine jandarmalar ateş açmağa mecbur olmuştur. Nümayişçilerden iki kişi ölmüş ve 10 kişi yaralanmıştır.

Nihayet halk dağılmış, sükûn ve intizam iade edilmiştir.

Diğer bazı yerlerde de muhalefet unsurları mitingler akdine ve nümayişler tertibine teşebbüs etmişlerse de hiçbir muvaffakiyet elde edememişlerdir.»

Çin Nazırı

Skoda silâh fabrikasile bir mukavele yaptı

Londra 16 (Hususî) — Çin Maliye Nazırı Dr. Kun Çekoslovakyanın maruf silâh fabrikası Skoda ile on milyon İngiliz liralık bir istikraz mukavelesi imzalamıştır. Bu mukavele mucibince Skoda fabrikası Çine 10 milyon sterlin kıymetinde sanayi mamulâtı verecektir.

Yeni Irak kabinesi teşekkül ediyor

Londra 16 (Hususî) — Irak kabinesi bu akşam istifa etmiştir. Başvekil Hikmet Süleyman, beş gün evvel Musulda katledilen Bekir Sıtkı Paşa tarafından geçen sene tertib edilen darbei hükûmet neticesinde iktidar mevkiine gelmişti.

Kral, yeni kabineyi teşkil etmek vazifesini Cemil El Mutabayi'ye tevdi etmiştir.

Gaib Rus tayyaresi hâlâ bulunamadı

Moskova 16 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Moskova ile Amerika arasında hava seferleri tertibine memur hükûmet komisyonunun verdiği haberlere göre 15 ağustos tarihinde yapılan dikkatli müşahedelere rağmen N-209 tayyaresinin radyosile irtibat tesis olunamamıştır. Sovyetler Birliğinin Alaska'daki bazı radyo istasyonları tayyarenin radyo postasının mevce tulü üzerinde bazan bir takım anlaşılmaz işaretler almışlarsa da bu işaretlerin N-209 tayyaresi tarafından verildiği şüphelidir.

İmdad faaliyetine devam edilmektedir. Krasin buz kıran gemisi Şmid burnuna vâsıl olmuştur. Orada tayyarelerin gemiye alınması için platform hazırlanmaktadır. N-170, N-171 ve N-173 numaralı tayyareler uçuş için hazırlanmaktadır. Şimal kutbundan dönmüş olan bu tayyareler bu hafta içinde araştırmalar için hareket edeceklerdir.

Ankara Polis Enstitüsü müdürlüğü

Ankara 16 (Telefonla) — Ankara Polis Enstitüsü müdürlüğüne İktısad Vekâleti Seferberlik şubesi müdürü doktor Salih Âdil tayin edilmiştir.

Gümrükler idaresinin bir tamimi

Ankara 16 (Telefonla) — Gümrükler idaresi bütün gümrüklere yaptığı bir tamimde milletlerarası ticarette emtianın kırılmadan, bozulmadan, emniyet ve selâmetle naklinde kullanılan her şekilde hazırlanmış kablarla emtianın sarılmasında, örtülmesinde, bağlanmasında, sarsıntı ve hava tesirlerinden muhafazasında kullanılmağa yarıyan hertürlü iç ve dış ambalâjlarına aid maddelerin muvakkat muafiyet maddesine gireceği bildirilmiştir.

Ölüm vak'aları belediyelere de bildirilecek

Ankara 16 (Telefonla) — Adliyece muhtelif sebeblerden dolayı vazıyed edilen ölüm vak'alarının belediyelere bildirilmesi lüzumu tamim edilmiştir.

Avusturya Başvekilinin beyanatı

Viyana 16 (A.A.) — Aberndorf hudud istasyonunda yapılan bir merasim esnasında M. Schuchnigg, Avusturya'nın kendi istiklâlini muhafazayı değişmez bir gaye olarak takib etmek azminde olduğunu kuvvetle teyid etmiştir. Mumaileyh, hertürlü gayrikanunî tahrikâtın asla içtimaî veya millî bir iş addedilmiyerek alelâde bir zabıta işi olarak telâkki edileceğini ilâve etmiştir.

Hâdiseler arasında

2 numaralı İtalyan - Habeş macerası

İtalya Habeşistana saldırdığı zaman, elli dört milletin gırtlağından insaniyet, medeniyet, sulh ve müşterek emniyet namına çığlıklar koptu. Bu güzel kelimeler Milletler Cemiyetinin tavanını çın çın öttürüyordu. Necaşi günün en mazlum, en kahraman adamı oldu. Habeşistanın üstüne İtalyan bombalarile beraber elli dört milletin merhameti ve hayır duaları yağıyodu. Bombanın duadan nekadar daha müessir birşey olduğu anlaşılıncıya kadar bu harıltı gürültü devam etti. Bugün ayni istilâ hâdisesi merkezini Afrikadan Asyaya nakletmiştir. Sahne aynidir: Bir tarafta nüfusu arttıkça gözleri kızışan bir emperyalizm; öte tarafta ortaçağdan bir ayağını hâlâ çekip alamamış, fena organize, geri bir kalabalık. Afrikada bu iki tarafın adı İtalya ve Habeşistandı; Asyada bu iki tarafın adı Japonya ve Çindir. Fark bundan ibaret.

Fakat, İtalya - Habeşistan davası karşısındaki dünya telâşı burada görülmüyor. Elli dört milletten dört tanesi bile yanyana gelip de o güzel dört kelimeyi haykırmıyor. Bu 2 numaralı İtalyan - Habeş macerasının etrafında Asya steplerini dolduran büyük sükûta benzer bir ıssızlık var.

Merhametin gözleri miyop mudur, yakınından başka yeri görmez mi? Hâdise uzak Asyada cereyan ettiği için mi Avrupanın rikkatine dokunmuyor? Çinliler Habeşlerden daha mı az insan? Japon taarruzu insaniyeti, medeniyeti, sulhu, müşterek emniyeti daha mı az tehdid ediyor?

Düşününüz ki bu vak'a, bütün büyük Avrupa milletlerinden başka, bir de koskoca Amerikaya doğrudan doğruya alâka ve heyecan vermek lâzım gelir; buna rağmen ne dünya politikasını kuvvetle harekete getiren bir faaliyet manzarası, ne de Milletler Cemiyetini tatil banyolarından çıkararak Cenevreye koşturacak bir sulh endişesi karşısındayız.

Buna, emrivakiin değilse bile, emrivaki politikasının zaferi derler. Bir kere daha anlaşılıyor ki Büyük Harb sersemi dünya, anî baskınlar karşısında gözlerinin çapağını silerek harekete gelmek çevikliğinden tamamile mahrumdur ve Almanyanın, İtalyanın, Franco'cu İspanyanın, Japonyanın bütün cesaretleri ve siyasî dirayetleri de bunu gayet iyi bilmekten geliyor.

PEYAMİ SAFA

Hatay Türklüğü üzerinde hakikat

[Başmakaleden devam]

İmparatorluğun tasfiyesi neticesinde biz Türkler de nihayet adı artık Osmanlı ülkesi değil, fakat sadece Türk vatanı olan bir anayurd kazanmış olduk, ve bu feyizli cumhuriyet rejiminde, Atatürkümüzün karanlıkları yırtıp açan deha nurunun ışıklarile, o zamana kadar hiç tetkik edilmemiş olan büyük milletimizi ve büyük milliyetimizi anlamağa koyulduk. Bu incelemeler sonunda büyük milletimize ve büyük milliyetimize aid olarak terazinin bir kefesine konacak cihan tarihine mukabil öbür kefeyi kendi başına muvazeneli tutmağa kadir bir varlıkla karşılaştık. Kafkas dağları büyük Türk ırkının hem normal bir geçidi, hem de bu büyük ırkın asil bir boyunun beşiği olduğunda hiç şüphe kalmamıştır. Çarlığın ceberutile boğuşan bu hür ve merd Türkler Türkiyede sadece kendi vatanlarının kendi ırktaşları tarafından işgal olunan bir parçasına iltihak etmekten başka bir şey yapmamışlardır.

Müslümanları yalnız islâm dinine mensubiyet camiasında birleştirerek milliyete hiç ehemmiyet vermiyen imparatorluk bu hakikatlerden gafildi. Hatta onun yalnız sünniliğe kıymet veren dinî idrak ve akideleri bile cinayet kabilinden hatalara meydan vermişti. Hatay Alevî Türklerinin İmparatorluk devrinde haksız yere maruz oldukları kaba telâkkileri bu cehaletin diğer en bariz bir misali olarak gösterebiliriz. İmparatorluk bu hakikî Türkoğlu Türkleri mücerred dinî akidelerinin gayrisünnî olmasından dolayı nerede ise insan saymıyacak kadar cahillik ve barbarlık göstermişti. Cumhuriyet rejiminin hürriyetçi lâik devrinde gözlerimiz nura açıldı, büyük canlı bir kısmı Hatayın has evlâdları olan bu kardeşlerimizi de işte asırlarca sürmüş bir hasretten sonra kucaklamağa fırsat ve imkân bulmuş oluyoruz. Ne mutlu bize.

YUNUS NADİ

Vekâlet emrine alındı

Ankara 16 (Telefonla) — Vakıflar Umum Müdürlüğü İnşaat müdürü Vehbi görülen lüzuma binaen Vekâlet emrine alınmıştır.

Manevrayı takib edecek misafirleriniz

İran askerî heyeti de dün şehrimize geldi

/General Riza Kulu, «Türk askerî manevraları bütün dünyada alâka ile takib edilecek bir hâdisedir» diyor

Dün şehrimize gelen İran askerî heyetinin Galata rıhtımında istikbalinden bir intiba

Trakya manevralarında bulunacak olan İran askerî heyeti dün sabah saat 11 de Aksu vapurile Trabzondan şehrimize gelmiş ve Galata rıhtımında askerî merasimle karşılanmıştır. Bando İran ve Türk millî marşlarını çalmış ve bir kıt'a asker selâm resmi ifa etmiştir.

Korgeneral Asım Gündüz, heyet reisi General Riza Kulu Kerime «hoş geldiniz» demiş ve generallerimizi kendisine takdim etmiştir. Bunu müteakıb misafirler, halkın alkışları arasında otomobillerle kendilerine tahsis edilen Perapalas oteline gitmişlerdir.

General Rıza Kulunun beyanatı

İran askerî heyeti reisi General Rıza Kulu Kerim otelde gazetecilere şunları söylemiştir:

«— Türk hududuna girdiğimiz dakikadan itibaren, bize karşı gösterilen misafirperverlikten dolayı nekadar teşekkür etsek azdır. Seyahatimiz çok güzel ve rahat geçti. Türk askerî manevraları, bütün dünyada alâka ile takib edilecek bir hâdisedir. Biz, bunu yakından görmek fırsatını kazandığımız içi nçok memnunuz.»

Efgan askerî heyetinin azaları da geldiler

Efgan askerî heyetinin diğer azaları dün akşam Toros ekspresile Haydarpaşaya gelmişler ve garda askerî merasimle karşılanmışlardır. Efganlı misafirlerimiz Haydarpaşadan motörle Tophaneye gelerek oradan otomobillerle Perapalas oteline gitmiş ve reisleri General Esadullah Hana mülâki olmuşlardır.

Efgan askerî heyeti reisinin beyanatı

Dost Efganistan askerî heyeti reisi General Esadullah Han dün Perapalas otelinde İstanbul gazetecilerini kabul ederek şu beyanatta bulunmuştur:

«— Büyük Türk manevralarında bulunmak üzere memleketinize geldiğime çok memnunum. Ben, hususî maksadla Pariste bulunuyordum. Hükûmetimden aldığım emir üzerine İstanbula geldim. Bunu kendime fevkalâde bir şans telâkki ediyorum. Çünkü dost ve kardeş Türkiyeyi uzun zamandanberi ziyaret etmeği istiyordum. Manevralar bu arzumun tahakkuku için çok güzel bir vesile oldu.

Biz, bütün Efganlılar, Türk ordusunu öz ordumuz gibi severiz. Efgan ordusunu yetiştiren gene çok kıymetli Türk zabitleridir. Manevraların bizim için fevkalâde istifadeyi mucib olacağına eminiz.»

General Esadullah bundan sonra Şark paktı hakkında da şunları söylemiştir:

«— Bu pakt yapılmadan evvel de, bu dost ve kardeş devletler çok samimî münasebetlerle birbirlerine bağlı bulunuyorlardı. Şark paktı, bu kardeşlik bağını bir kat daha kuvvetlendirmiştir.»

Rumenler ve Yugoslavlar bugün geliyor

Trakya manevralarında bulunacak olan Yugoslav askerî heyeti bu sabah Semplon ekspresile, Rumen askerî heyeti de öğleye doğru Romanya vapurile şehrimize gelecek ve askerî merasimle karşılanacaklardır.

Abideye konulan çelenkler

İran ve Efgan askerî heyetleri dün akşam saat beşte Taksimdeki Cumhuriyet abidesine merasimle çelenk koymuşlardır.

Efgan askerî heyeti reisi abideye çelenk koyduktan sonra defteri mahsusu imzalıyor

Suikasd maznunu hapisten çıktı

Geçen sene, sabık İngiltere Kralına suikasd yapmak cürmile tevkif edilip 13 ay hapiste yattıktan sonra birkaç gün evvel tahliye edilen Mac Mahon, gazetecilerle görüştüğü sırada onlara şu sözleri söylemiştir:

«— Mahpusiyetim esnasında, Windsor Düküne mektub yazmak istedim, fakat mektubumu göndermediler. Artık serbesiyetime kavuştum, derhal kendisine bir mektub yazacağım, ve hiçbir zaman hakkında fena bir fikir beslemiş olmadığımı anlatacağım. Kendisi de çok dürüşt muameleye hedef olduğu için bunun şikâyete hakkım olmadığını söyliyeceğim. Şimdi İskoçya'ya gidip, hiç bir köşeye çekileceğim; sonra, memleketin gene uzak bir köşesinde bir iş bularak kendime yeni bir hayat hazırlamağa çalışacağım.»

Mac Mahon, hapisanedeki hayatına dair verdiği tafsilât meyanında da şunları anlatmıştır:

«— Kütüphanede çalıştım. Herkes benimle gayet iyi geçiniyordu. Hapisanede geçirdiğim tecrübelere ve geçen temmuz hâdisesinden evvelki hayatıma dair bir eser yazmak niyetindeyim. Tevkif edilmeden aylarca evvel, İngiltere'deki bazı ecnebi siyasî mültecilerin faaliyeti hakkında malûmat edinmek istiyen bazı yabancılardan para almıştım. Kötü bir meslekti amma ne yaparsın, ne suretle olursa olsun para kazanmak mecburiyetinde idim. Artık bunlar hep geçti. Şimdi bir tek niyetim var: Kendime yeni bir hayat hazırlamak.»

Konyada da tifo hastalığı görüldü

Sıhhat müdürlüğü derhal mücadeleye başladı

Konya (Hususî) — Bu yıl Konyada et, her yıl bu mevsimde olduğundan pahalıdır. Belediye meclisi geçen seferki toplantısında ete nark koymuştu. Kasablar buna itiraz ederek belediyeye baş vurdular. Bu müracaat üzerine belediye yeni bir kararla et üzerindeki narkı kaldırdı ve satışta kasabların serbest olduğunu kabul etti. Şimdi Konyada etin fiatı pazarlığa tabidir. Kasab kasab dolaşarak pazarlık yapamıyan halk, bu karardan müştekidir.

Yeni bir cadde

Belediyenin Aalâaddin bulvarına parke döşemesi işi hitam bulmuş ve yol işlemeğe açılmıştır. İstasyon caddesinin Alâaddinin eteğinden geçen bir kolu halinde bulunan bu bulvar, Konya için yeni ve iyi bir cadde olmuştur.

Yeni bir mekteb

Vilâyet 15 bin lira sarfederek Ereğlide yeni bir mekteb yaptırdı. Önümüzdeki ders yılında bu yeni binada tedrisata başlanacaktır. Bu mekteb, Ereğlinin kat kat artan ihtiyacına tekabül ettiğinden halk sevinc içindedir.

Göçmen evleri

Çumra kasabasına yerleştirilmiş olan göçmenler için 300 ev yaptırılmasına başlanmış ve evlerin temelatma merasimi yapılmıştır. Bu evlerin biran evvel bitirilmesi için vilâyet azamî gayreti sarfetmektedir.

Tifo mücadelesi

Şehrimizde görülen iki tifo vak'ası umumî bir merak ve telâş uyandırmışsa da yeni musab görülmemiştir. Sıhhiye müdürlüğü bütün kadrosunu mücadeleye hazır bulundurmaktadır.

Su ihtiyacını temin için

Konyanın Obruk nahiyesinde akar ve memba suları bulunmadığından halk su ihtiyacını kuyular vasıtasile temin eyler. Fakat bu kuyular da çok derindir. Su ancak 60-90 metro arasında bulunup çıkarılabiliyor. Bu derinliklerden su çıkarmak halk için pek müşkül olduğundan çekilen sıkıntının derecesi tahmin olunabilir.

Vali Cemal Bardakçı bu işle alâkadar olarak halkın bu su çekme sıkıntısından kurtarılması için çareler aramağa başlamıştır. Köyler için ucuz ve pratik, suyu zahmetsizce kuyudan çıkarmak için çıkrık tertibatından istifade edilmesi düşünülmektedir. San'at okulunun marangoz atölyelerinde şimdi bu çıkrıkların nümuneleri yapılmaktadır. Bu nümuneler kuyulara tatbik olunacak ve hangisinin daha elverişli olduğu anlaşılırsa nahiyenin bütün kuyularına bu çıkrıklardan takılacaktır. Halk, vilâyetin bu teşebbüsünden son derece memnun kaldığından teşekkür için vilâyete bir heyet göndermiştir.

Konyanin diğer mühim bir kısmında da kuyular hep ayni haldedir. Vilâyetimizin bu hayırlı işi diğer mıntakalara da teşmil etmesi ve oraların halkını da bir işkence olan su çekme sıkıntısından kurtarması umumî bir surette temenni edilmektedir.

Büyük ordu manevraları bugün başlıyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

harebelerde, beyhude yere ölmemek, öldürmeden ölmemek lâzımdır. Her şehid düşen neferin nâşı zafere doğru yükselen bir basamak olmalıdır. Zafer perisi, en fazla kahraman olana değil; kahramanlığını muzaffer olmak için en iyi kullanana güler. Kahramanlığı en iyi kullanmak için de harb tekniği, harb bilgisi lâzımdır. Harbetmeği bilmiyorsanız kahramanlığınız size zafer değil; olsa olsa destan veya mersiye kazandırır. Harbden gaye kahramanlık yapmak değil; kahramanlıktan da istifade ederek yurdu, istiklâli, varlığını korumak, kurtarmaktır. İdeal zafer, Pyrrus'un Asculum'da kazandığı gibi bir zafer değildir; mümkün olduğu kadar az kan dökerek mümkün olduğu kadar kat'î zafer kazanmaktır: Dumlupınarda Atatürkün kazandığı zafer gibi.

Böyle zaferleri, harb san'atında üstad kumandanlardan, harb tekniğinde usta zabitlerden, yüksek bir talim ve terbiye ile yetiştirilmiş çetin askerlerden mürekkeb bir ordu yapabilir. Böyle bir ordu yetiştirmek için, kullanılan vasıtalardan biri de manevralardır. İşte Türk ordusu da, modern bir cengâverler ordusu olmak için, her yıl manevra yapıyor. Bugün başlıyan ordu manevrası, bunlardan biridir. Yurd ve istiklâl uğrunda ölmeği çok iyi bilen kahraman Türk, yurduna ve istiklâline göz dikenleri en iyi şekilde nasıl tepeliyeceğini bu manevralarda deniyor. Bu sıcak yaz günlerinde, Trakya ovalarında, vazife için ter döken kahraman orduya muvaffakiyetler temenni ederiz.

Küçük hikâye

Bir lise talebesinin sergüzeşti

Antone Tchekhov'dan

Vânia Ottépéliov yunanca imtihanına girmeden evvel, nekadar put varsa hepsini öptü ve dua etti. Her nekadar kendini soğukkanlı buluyorsa da kalbi, bu bilinmiyen neticenin korkusile çarpıyor, adeta durur gibi oluyordu.

Acaba bugün kaç alacaktı? İki mi, yoksa üç mü?

Annesinden ve kapıdan çıkarken de halasından kendisi için dua etmelerini rica etti..

Mektebe giderken bilgisizliğini telâfi eder ümidile bir dilenciye iki kopek verdi, ve bu sebeble de Allahın kendisine kötü sualler çıkarmıyacağını zannetti.

Geç vakit saat dördü geçerken mektebden dönen Vânia sessizce odasına sıvıştı ve yatağına uzandı. Zayıf yüzü sararmış, gözlerinin etrafı kıpkırmızı olmuştu.

Annesi yatağına yaklaşarak:

— E... bakalım. İmtihan nasıl gitti? Kaç aldın? diye sordu.

Vânia gözlerini kırptı, dudaklarını büzdü ve ağlamağa başladı.

Annesi sarardı, ağzını açtı ve iki elini şiddetle birbirine vurdu. Dikmekte olduğu kilot yere düştü.

— Neden ağlıyorsun? Kaldın mı? dedi.

— Ben... geçemedim.... İki aldım...

— Zaten böyle olacağını biliyordum! Hissikablelvukuile bunu anlıyordum. Oh! Allahım! Neden kaldın? Bilmediğin neydi? Neden?.

— Yunancadan... Anneciğim, ben... bana fero'nun istikbal sıgasını sordular, oismaï diyecekken opsomaï dedim. Sonra, sonra, uzun bir heceden sonra aksan konmaz. Uzun bir alfa konacağını unutarak aksan koydum... Sonra profesörümüz sona gelen ekleri söylememi istedi. Söyledim, fakat şaşırarak zamiri söyledim, yanıldım, iki verdi. Şansım yoktu. Bütün gece çalıştım! Bütün hafta hergün saat dörtte kalktım.

— Bedbaht olan sen değilsin! Benim! Kötü çocuk. Evet bedbahtım. Beni bir çivi gibi zayıflattın, talihimi altüst ettin!.. Hep senin için çalışıyorum. Her zaman ıstırab çektiğimi de söyliyebilirim. Senden ise ne görüyorum? Sanki çalışıyor musun?..

— Ben... Çalışıyorum. Her gece çalışıyorum... Siz de görüyorsunuz...

— Allah canımı alsa daha iyi... Almıyor ki. Ne talihsizim. Beni üzen hep sensin. Herkesin çocukları birbirine benziyor. Benimki ise... Senden ne beklemeli?.. Ne yapmalı?.. Dövmek mi? Fakat o kuvveti nerede bulayım? Nereden kuvvet bulayım, Allahım?

Anne hıçkırmağa başladı. Vânia utanarak başını duvara dayadı. Halası girdi. İlk bakışta ne olduğunu keşfederek, sararak ve ellerini uğuşturarak:

— Bana malûm oluyordu. Sabahtanberi sıkıntılı idim. Ah!.. Kendi kendime.. Muhakkak bir felâket gelecek... diyordum. İşte çıktı, dedi.

Annesi:

— Haydud, zalim! diye söylendi.

Halası sinirli bir halde başındaki koyu renkli eşarpı çıkararak:

— Neden onu azarlıyorsun? dedi. Bu onun hatası mı? Bu hata bizzat senindir!.. Ne diye onu liseye gönderdin? Evet!.. Oğlum Koûzia gibi onu bir yazıhaneye sokmalı idin. Koûziam senede beş yüz ruble kazanıyor. Beş yüz ruble.. Şaka mı zannediyorsun? Kendini sıkıntıya koyuyorsun. Çocuğu da okumağa gönderiyorsun.. Zaten zayıf, öksürüyor.. Bak on üç yaşında, altı yaşında gibi görünüyor...

— Hayır, Nasstennka! Hayır, böyle değil!.. Bu haylâza kâfi miktarda dayak atmadım. Asıl lâzım olanı onu dövmekti. (Oğlunu tehdid ederek: «Zalim!» diye bağırdı). Sana sopa atmak. lâzımdı. Fakat bunun için kuvvetim yok. Küçükken bana, «döv, onu döv» diyorlardı. Dinlemedim. Ne talihsizim, ve şimdi ıstırab çekiyorum!. Biraz bekle ben sana göstereceğim.

Anne ıslak avucu ile Vânia'yı tehdid ederek ve ağlıyarak kiracısının odasına girdi. Kiracı Evtikhiï Kouzmitch Koupôrossov masasının önüne oturmuş «Kendi kendine dans öğrenme» adlı kitabı okuyordu.

Evtikhiï Kouzmitch zeki ve okumuş bir adamdır. Burnundan konuşur, kokusu herkesi aksırtan bir nevi sabunla yıkanır ve tahsilli bir nişanlı arar. Bütün bu sebeblerle zeki bir adam telâkki edilir, bir tenor sesile şarkı söyler.

Gözyaşlarile sırsıklam olan anne ona:

— Lûtfen gelip oğluma birkaç değnek vurunuz, bana bu iyiliği ediniz! Sınıfta kalmış! İşitiyor musunuz? Sınıfta kalmış! Sıhhatim bozuk ve dermansız olduğum için bu çocukla başa çıkamıyacağım. Benim yerime onu siz dövünüz Evtikhiï Kouzmitch. Bu lûtfu ve nezaketi gösteriniz, ve hasta bir kadından bu yardımı esirgemeyiniz.

Koupôrossov kaşlarını uğuşturdu ve burun deliklerinden derin bir nefes bıraktı. Düşündü. Parmaklarile masaya vurdu, bir defa daha kuvvetle nefes alarak Vânia'nın yanına gitti.

— Sizi okutuyorlar, diye başladı. Sizi adam yapmak istiyorlar ve size bir meslek hazırlıyorlar. İnkılâbcı genc adam! Peki siz niçin çalışmıyorsunuz?

Uzun uzun konuştu. Adeta bir nutuk verdi. İlimden, ziyadan, karanlıklardan bahsetti, ve sözünü:

— Evet, mükemmelen, genc adam! diye bitirdi.

Nutku sona erdi, kemerinin düğmesini çözdü ve Vânia'yı elinden tuttu.

— Sizinle başka şekilde hareket edilemez! dedi.

Vânia itaatle başını eğdi ve başını dizleri üstüne koydu. Hiçbir şikâyette bulunmadı.

Akşam, aile toplanınca onu bir tüccar yanına koymağa karar verdiler.

M. Hulûsi

İngiliz somalisine iltica eden Habeşler

Habeşistandan İngiliz Somalisine kaçanlar vardır. Son günlerde yüzlerce Habeşin bu suretle İngiliz Somalisine iltica ettiği haber verilmektedir. Müteclier silâhlarını İngiliz askerlerine teslim ederek kamplarda gönüllü esaret hayatını geçirmeğe razı olmaktadırlar.

Resmimiz, silâhlarını İngiliz askerlerine teslim etmekte olan bir Habeş çocuğunu ve onunla beraber hududu geçen Habeşlerden bir grupu göstermektedir.

Berlinin 700 üncü yılı bayramları

Berlinin 700 üncü yıldönümünü idrak etmesi münasebetile şenlikler devam etmektedir. Yukarıki sahne tarihî kostümlerle yapılan dansları gösteriyor.

Mektebler

Muallim mektebleri ve Liseler

MUALLIM MEKTEBLERI

Muallim mektebleri, ilk tedrisat muallimi yetiştiren üçer sınıflı müesseselerdir. Bu mekteblere, ancak ortamekteblerden diploma alanlar kabul edilebilir. Bu mekteblerde gerek yatılı, gerekse yatısız kısımlarında talebeden hiçbir ücret alınmaz. Bu geniş müsaadeden istifade ederek muallim mekteblerine girebilmek için evvelâ Türk vatandaşı olmak, sonra millî duygusunun sağlamlığı, karakterinin düzgünlüğü, bitirmiş olduğu ortamektebler muallimler meclisinin vereceği kararla kabul edilmiş bulunmak, muallim mektebleri talimatnamesinin kabul ettiği çağda, yani, 15 yaşından küçük, 18 yaşından büyük olmamak, ruhî ve bedenî sağlamlığı, mekteb doktorunun vereceği raporla kabul edilmiş bulunmak, mektebi bitirdikten sonra, Maarif Vekâletinin göstereceği yerde sekiz sene mecburî hizmeti kabul etmek şarttır.

Muallim mekteblerinin birinci sınıflarına, ortamekteblerin pek iyi ve iyi dereceli mezunları, ikinci ve üçüncü sınıflarına ise, lise ikinci ve üçüncü sınıflarına gene bu derecelerle geçen talebeleri kabul edilir. Ayni şeraiti haiz şehid çocuklarile yetimler tercihan kabul edilirler.

Muallim mekteblerinde orta sınıflar da vardır. Bu sınıflara girebilmek için ortamekteblerde talebeden aranılan şartları haiz olmak şarttır. Fakat bu sınıfların talebeleri muallim mektebi talebesi addilemezler.

İstanbul vilâyeti dahilinde biri Çapada, diğeri Çamlıcada olmak üzere iki muallim mektebi vardır. Çapadaki kızlara, Çamlıcadaki ise erkeklere mahsustur. İstanbuldan gayri Ankarada, İzmirde, Konyada, Adanada, Erzurumda, Sıvasta, Edirnede, Bursada, Boluda muallim mektebleri vardır. Bu mekteblerden çıkanlar, mecburî olarak iki sene ilk mekteb muallimliği hizmetinden sonra orta tedrisat muallim muavinliği imtihanında kazanmak suretile orta tedrisata geçmek mümkündür. Bu gibilerin asgarî maaş mebdeleri 2000 kuruştur. Ortamekteb muallim muavinliği imtihanında kazanamıyanlar, yaşları müsaid olduğu takdirde üç sömester Ankara Gazi Terbiye Enstitüsüne devam etmek şartile orta tedrisat muallimliğine geçerler.

LISELER

Resmî liseler, gencleri yüksek tahsile hazırlıyan kültür müesseseleridir. Bu mektebler, talebeyi Türkiye Cumhuriyetinin vatandaşı sıfatile millet hayatı içinde müsmir faaliyette bulunmasını, bir aile uzvu, bir meslek adamı olmasını ve sıhhî itiyadlar kazanmasını, boş zamanlarını iyi kullanmağa alışmasını temine çalışırlar.

Liselere, bilâkaydü şart ortamekteb mezunları kabul edilir. Bu müesseseler üçer sınıflıdır. Son sınıflar, fen ve edebiyat olmak üzere iki kısma ayrılır. Bu kısımlarda bir nevi ihtisas yapılır. Bu kısımları takib edenler, ona göre yüksek tahsilde kendilerine meslek intihab ederler. Pansiyonu olan liselere yatılı talebe de alınır. Leylî ve ücretli olan talebelerin senelik ücretleri üç taksitte ödenilir. Bu leylî mekteblerde birkaç kardeş olanlardan birinci kardeşten tam, ikinciden % 15, diğerinden % 20 tenzilâtla ücret alınır. Memur çocuklarına % 10 tenzilât yapılır.

İstanbulda leylî talebe kabul eden mektebler, Haydarpaşa, Galatasaray, Erenköy kız, Kandilli kız liseleridir. Diğer liseler neharidir. Leylî liselerle beraber İstanbulda 11 lise vardır. Bunlardan birincisi İstanbul erkek lisesidir. Burada ecnebi dil fransızca, almanca ve ingilizcedir. 2 ncisi, Cağaloğlunda İstanbul kız lisesidir. Ecnebi dil olarak fransızca, almanca ve ingilizce okutulur. 3 üncüsü Pertevniyal erkek lisesidir. Ecnebi dil olarak fransızca ve almanca okutulur. 4 üncüsü Sultanselimde Cumhuriyet kız lisesidir; ecnebi dil fransızca ve ingilizcedir. 5 incisi Vefa erkek lisesidir; ecnebi dil, fransızca, almanca ve ingilizcedir. 6 ncısı Galatasaray erkek lisesidir; burada tedrisat fransızcadır. Ayrıca almanca ve ingilizce de okutulur. Lise sınıfları Galatasaraydadır. Orta kısmı Ortaköydedir. Tedrisat fransızca olduğu için talebeyi yetiştirmek üzere ihzarî sınıfları vardır. 7 ncisi Ortaköyde kâin Kabataş erkek lisesidir; ecnebi dil almanca, fransızca ve ingilizcedir. 8 incisi Göztepede Erenköy kız lisesidir; ecnebi dil almanca, fransızca ve ingilizcedir. 9 uncusu, Haydarpaşa erkek lisesidir; ecnebi dil almanca, fransızca ve ingilizcedir. 10 uncusu Kandilli kız lisesidir; ecnebi dil fransızca ve ingilizcedir. 11 incisi, Kabataşta İnönü kız lisesidir. Ecnebi dil ingilizce, fransızcadır.

Lisede devamlı tahsil görmiyenler de, Maarif Vekâletinin müsaadesile liseyi bitirme imtihanlarına girebilir. Bu gibiler, imtihana girebilmek için her yıl nisan ve temmuz ayları içinde birer istida ile Maarif Vekâletine müracaat etmeğe ve istidalarında fen veya edebiyat kollarından hangisinden imtihana girmek istediklerini tasrih etmeğe mecburdurlar. Bu gibiler istidalarına, hüviyet cüzdanlarını ve tasdikli bir suretini, tahsil vesikalarile beraber mektebe devam etmedikleri senelerde nerelerde bulunduklarını ve hangi işlerle uğraştıklarını gösterir bir vesika, yeni çıkartılmış 4 fotoğraf raptetmeğe mecburdurlar. Bunların asgarî yaş haddi 20 dir. Nisan ayı içinde müracaat edenler haziran devresinde, temmuz ayı içinde müracaat edenler eylûl devresinde imtihana alınırlar. Bunlar için altı imtihan devresi vardır. Bu altı imtihan devresinde muvaffak olamıyanlar haklarını kaybederler. Askerlikte olanların askerlik müddetleri, bu müddete dahil değildir.

Gerek lise mezunları, gerekse haricden liseyi bitirme imtihanında muvaffak olanlar, hangi yüksek mektebe devam etmek isterlerse istesinler olgunluk imtihanlarına girmeğe ve muvaffak olmağa mecburdurlar.

İstanbuldan gayri Ankarada 4, Antalyada 1, Afyonda 1, Balıkesirde 1, Bursada 1, Denizlide 1, Diyarbekirde 1, Edirnede 1, Erzurumda 1, Eskişehirde 1, Gazi Antebde 1, İzmirde 2, Kastamonuda 1, Kayseride 1, Konyada 1, Kütahyada 1, Karsta 1, Sıvasta 1, Samsunda 1, Trabzonda 1, Yozgadda 1 lise vardır.

Bu sene, İstanbuldaki ortamekteblerden ikisinin yeniden liseye kalbi de mukarrerdir.

SINEMA

Hollyvood yolunu tutanlardan: Mireille Balin

Fransız artisti ilk üç ay, ingilizcesini ilerletmek ve Amerikan zihniyetini kavramakla meşgul olacak

Arkadaşları ona «Esmer Greta Garbo» adını taktılar. Çünkü Mireille Balin de tıpkı İsveçli yıldız gibi esrarlı ve mümtaz bir şahsiyet sahibidir. Buna şuh hareketlerle, parlak bakışları da ilâve ediniz. Herhangi bir Amerikalı yıldızdan cazibece aşağı kalmıyacağı, hatta onları geçeceği bile muhakkaktır. Zaten öyle olmasaydı, Holivud'daki filim âmilleri onu ne diye sinema payitahtına çağıracaklardı. Fakat ingilizceyi henüz ana dili gibi akıcı bir şekilde konuşamadığı için Amerikadaki ilk üç aylık ikamet müddeti esnasında ingilizcesini ilerletmek, Amerikan zihniyet ve şivesini kavramak, oranın yemeklerine ve insanlarına alışmak meşguliyetlerile vakit geçirecek. Mireille Balin filim artistlerinin muvaffakiyet ve şöhretini mütemadî bir sây ve gayretten ziyade talih ve tesadüfe medyun olanlar arasında sayılabilir. Vapura binmeden evvel Fransız gazetecilerine anlattıklarına bakılırsa, kendisinin de bu hususu saklamak istemediği anlaşılıyor. Mireille diyor ki:

— Bundan üç sene evvel biri bana «Sen sinema artisti olacaksın!» deseydi, gözlerimden yaş gelinciye kadar güler dim. Çünkü ona intisab edinciye kadar sinema ile hemen hemen hiç de alâkadar değildim. Tiyatro music-halleri beyaz perdeye tercih ederdim. Hiçbir sinema artistine benzemeğe çalışmazdım. Resim biriktirmezdim ve sinema mecmuaları okumazdım. Gary Cooper'e filân da âşık değildim. Bir gün rejisör Jean de Limur ile tanıştım. O, beni G. W. Pabst'a takdim etti. Don Kişott filmi için angaje e-

Mireille Balin

dildim. Ne yapacağımı bilmiyordum. Pabst bana izah etti. Don Kişott'un yeğeni Maria rolünü oynıyacaktım. Oynadım amma, nasıl oynadım, şimdi kat'iyyen hatırlamıyorum. Fakat bu iş hoşuma gitti. Onu diğer filimler takib etti: «Cinsi Lâtif», «Yaşasın Mekteb!», «Çıplak Bir Kadın Çalındı!», «Endişeli Marie» ve «Pepe le Moko».. Bunlar arasında beni en ziyade mütehassis eden «Pepe le Moko» ile son çevirdiğim «Aşkın Korkunç Ağzı» oldu. Her ikisinde de partönerim Jean Gabin'di. Bu meslektaşı çok takdir edenlerden biriyim.

Şimdi, yeni bir san'at ufkuna doğru uçmakta olduğum için tabiî çok memnunum. Bakalım, memleketimde beni yoktan var eden talih ve tesadüf orada da bana yâr olacak mı?.

Bir iki satırla

Karen Morley ve kocası King Widor Pariste

Karen Morley ve King Widor

Amerikalı sinema yıldızlarından Karen Morley ile kocası tanınmış rejisörlerden King Widor sergiyi ziyaret etmek üzere Parise gelmişlerdir. Karen Morley başlıbaşına birçok filimler oynamış olmakla beraber bilhassa Greta Garbo'nun «Mata-Hari» kordelâsında ikinci derecede, fakat çok güzel bir şahsiyet yaratmış olan bir artisttir. King Widor ise, birçok büyük filimler çevirmiş bir rejisördür. Evvelce artist Florence Widor ile evliydi. Ondan ayrıldıktan sonra Eleonore Bordman'la, bilâhare de Karen Morley'le izdivac etmiştir.

★ Duality Street ile «Kendine Benzerini Bulan Adam!» da büyük muvaffakiyetler kazanan Jean Fontain, R. K. O. şirketi hesabına meşhur tenor, Nino Martini ile «Madam İçin Musiki» filmini çevirmektedir.

★ Paul Muni ile birlikte «Sevdiğim Kadın» kordelâsını yapmış olan Miriam Hopkins, Leigh Jason'un idaresi altında «Cins Kadın» filmini çevirecektir.

Evvelce bu kadar mes'ud değildi!

Tanınmış opera artisti «Lily Pons» muvakkat ismi «Evvelce Bu Kadar Mes'ud Değildi!» olan yeni filmini bu hafta içinde çevirmeğe başlıyacaktır. Partöneri «Parisli Kız» kordelâsında da vaktile birlikte oynamış olduğu Jack Oakie'dir. Tanınmış komik Edward Ewert Horton da bu filmin artistleri arasındadır.

Onun hoşuna giden aşk

Barbara Stanwick'in başrolü oynıyacağı «Onun Hoşuna Giden Aşk!» filmi yakında çevrilecektir. Bu filimde Barbara'nın partöneri Herbert Marshall olacaktır. Warmer Brothers kumpanyası sade bu kordelâ için «Mumyalar Müzesi» nin kahramanı Glenda Farrell'i R. K. O. kumpanyasına kiralamıştır.

Mükemmel ahenk!

«Mükemmel Ahenk!» Ginger Rogers ile Charles Boyer'nin birlikte çevirecekleri yeni filmin ismidir. Bu filmin rejisini Ermeni rejisör Ruben Manulyan idare edecektir. «Mükemmel Ahenk!» bu sahne vaziinin R. K. O. şirketi için yapacağı ikinci filimdir. Mevzuu Jacques Thiery'nin hissî bir komedisinden alınmıştır.

★ «Geceyarısı Şarkıcısı» ismindeki filimde oynamakta olan Fransız artisti Gilbert Gil Paris civarında bir otomobil kazasına uğramış, hastaneye kaldırılmıştır.

★ «Madam Lafarge'in Kurbanı» ismindeki hikâyeden iktibas edilerek vücude getirilmekte olan «Lafarge Meselesi» filminin başrollerini oynıyacak artistler kat'î surette takarrür etmiştir. Bunlar arasında Marcelle Chantal, Pierre Renoir, Erich von Stroheim'in isimleri vardır.

★ Fox kumpanyası artistlerinden güzel Rachelle Hudson'u R. K. O. şirketi muvakkaten kiralamıştır. Bu artist ile «Perşembe Kahramanları» isminde bir kordelâ yaptıracaktır.

RADYO

Bu aksamki program

İSTANBUL:
12,30 plâkla Türk musikisi - 12,50 havadis - 13,00 muhtelif plâk neşriyatı - 14,0 SON - 19,30 plâkla dans musikisi - 19,3 konferans: Eminönü Halkevi neşriyat ko lu namına Nusrat Safa -20,00 Nuri Hall lin iştirakile Türk musiki heyeti - 20,3 Ömer Rıza tarafından arabca söylev-20,4 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) 21,15 Radyofonik dram (LAKME) - 22,1 Ajans ve Borsa haberleri ve ertesi günün programı - 22,30 plâkla sololar, opera ve operet parçaları - 23,00 SON.

VİYANA:
18,05 karışık yayın - 18,35 KONSERLER - 19,05 karışık yayın - 20,15 ŞAN VE MUSİKİ - 21,05 gramofon, konuşma ve saire - 22,55 kısa hikâyeler - 23,15 muhtelif haberler - 23,25 EĞLENCELİ ORKESTRA KONSERİ.

BERLİN:
18,25 tayyare sayahati, haberler - 21,1 EĞLENCELİ MUSİKİ - 23,05 hava, haberler, spor - 23,35 EĞLENCELİ MUSİKİ.

PEŞTE:
18,40 ÇİNGENE ORKESTRASI - 19,2 spor - 20,20 KONSER - 20,50 konferans - 21,40 SALON ORKESTRASI - 22,25 haberler - 22,50 PİYANO KONSERİ, hava - 23,3 ÇİNGENE ORKESTRASI - 24,15 DANS MUSİKİSİ - 1,10 son haberler.

BÜKREŞ:
19,05 EĞLENCELİ KONSER - 20,20 konferans - 20,40 PİYANO KONSERİ - 21,0 FLÜT KONSERİ - 21,40 gramofon, haberler ve saire - 22,50 KONSER, haberler.

BELGRAD:
18,25 ŞARKILAR, PİYANO KONSERİ KONSER - 20,35 ulusal yayın, haberler - 21,05 SENFONİK KONSER - 23,05 haberler - 23,25 KEMAN KONSERİ, DANS MUSİKİSİ.

LONDRA:
19,05 ORG KONSERİ - 19,25 spor haberleri - 19,35 ORKESTRA KONSERİ-20,2 karışık yayın - 21,05 ORKESTRA KONSERİ - 21,45 karışık yayın - 22,50 PİYANO KONSERİ - 23.35 DANS ORKESTRASI - 24,35 haberler, hava, gramofon ve saire.

PARİS (P.T.T.):
18,05 ORKESTRA KONSERİ, ŞARKILAR, PİYANO KONSERİ, ŞARKILAR KEMAN KONSERİ - 20,05 haberler, eğlence - 21,35 MUSİKİ - 23,35 haberler, gramofon, hava.

ROMA:
18,20 DANS MUSİKİSİ - 18,55 karışık yayın - 21,45 KARIŞIK MUSİKİ - 22,0 OPERA YAYINI, sonra haberler, hava, DANS MUSİKİSİ.

NÖBETCİ ECZANELER

Bu akşam şehrin muhtelif semtlerinde nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Eminönünde (A. Minasyan), Beyazıdda (Belkis), Küçükpazarda (H. Hulûsi), Eyübsultanda (Hikmet Atlamaz), Şehremininde (Hamdi), Karagümrükte (Fuad Samatyada (Rıdvan), Şehzadebaşında (Asaf), Aksarayda (Etem Pertev), Fenerde (Hüsameddin), Alemdarda (Ali Rıza), Bakırköyde (İstepan).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde (Della Suda), Galatada (Hüseyin Hüsnü), Taksimde (Limonciyan), Şişli Halâskârgazi caddesinde (Nargileciyan), Kasımpaşada (Müeyyed) Hasköyde (Nesim Aseo), Beşiktaşta (Süleyman Receb), Sarıyerde (Nuri).

Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler:
Üsküdarda (İmrahor), Kadıköyünde eski İskele caddesinde (Sotiradis), Yeldeğirmeninde (Üçler), Büyükadada (Şinasi Rıza), Heybelide (Halk).

Zahire Borsasındaki vaziyet

Dün İstanbula 765 ton buğday, 393 ton arpa, 21 ton yapağ, 2 1/2 ton afyon, 76 1/2 ton tiftik, 65 3/4 ton çavdar, 83 1/2 ton kepek, 30 ton mısır, 100 1/2 ton un ve 1 ton da nohud gelmiştir. İstanbuldan harice 1526 1/2 ton buğday ve 129 ton da yapağ gönderilmiştir.

Dün İstanbul Borsasında şu fiatta satışlar olmuştur: Buğday yumuşak ekstra 6,2 kuruştan 6,325 kuruşa kadar, 1-5 çavdarlı 6,13 kuruştan 6,21 kuruşa kadar, 6-15 çavdarlı 6,8 kuruştan 6,15 kuruşa kadar, sert 1-5 çavdarlı 6 kuruş, kızılca 6,4 kuruştan 6,10 kuruşa kadar, mahlût 5,375 kuruştan 6,12 kuruşa kadar, arpa 4,15 kuruş, bakla 4,4 kuruştan 4,175 kuruşa kadar, çavdar 4,30 kuruştan 4,35 kuruşa kadar, mısır 5,5 kuruş, yulaf 4,2 1/2 kuruş, kuşyemi 6,3 kuruştan 9,10 kuruşa kadar, ketentohumu 10 kuruş, nohud 6 kuruş, susam 17,10 kuruş.

Dün yabancı borsalarda şu fiatta alıre satışlar olmuştur: Buğday 5,20 kuruştan 6,01 kuruşa kadar, arpa 5,07 kuruş, mısır 3,85 kuruş, ketentohumu 8,22 kuruş, iç fındık 94.67 kuruş.

İstanbul avcılar ve atıcılar birliğinden:

Çakmaktarla ve Avcılar köyü «Ambarlı» mer'alarını Birliğimiz bıldırcın avı için kiralamıştır. Hududları bir taraftan Küçükçekmece - Silivri asfalt şosesi, diğer taraftan Haramidere ve deniz olan bu alanda avlanacak arkadaşların ikişer fotoğrafla kartlarını almak üzere hergün saat 12,30 dan 14 e kadar Birliğimizin Bahçekapı Agobyan hanındaki merkezine müracaatleri rica olunur.

İlân

Osmanlı Bankasında daktilograf olarak istihdam edilmek üzere iyi türkçe ve fransızca bilen Türk müslüman bir bayana ihtiyac vardır.

Bu vazifeye namzedliklerini koymak istiyen bayanlar hüviyetlerini müsbit evrakla sertifikalarını hamilen ve müteakiben sabah saat 9 la 10 arasında Bankanın Voyvada caddesinde kâin Galata merkezinde Kişi İşleri servisine müracaat etmelidirler.

Akdeniz meselesi

«İngiltere Akdeniz kapılarının yüzüne kapatılmasına meydan vermiyecektir»

«Böyle bir harekete teşebbüs etmek ve buna müzaheret eylemek istiyen kim olursa olsun mâni olmak mecburiyetindeyiz»

Yazan: Winston Churchill

M. Neville Chamberlain'la M. Mussolini arasında teati edilen mektublar, sadece, bir dostluk arzusunun mevcudiyeti hakkında teminat verdiği halde, bütün Avrupada, haklı olarak, çok yüksek bir ehemmiyetle karşılandı. İspanyanın ve İspanya adalarile müstemlekelerinin tamamiyeti mülkiyelerinin, İngiltere için çok büyük bir ehemmiyeti haiz olduğuna dair, M. Eden tarafından söylenen pek samimî sözler gözönüne getirilerek bu mektublar hakkında mukakeme yürütülmemelidir.

İngilizlerin İtalya ile kavgalaşmağa hiç istekleri yoktur. Bilâkis, Akdenizde sulh, İngiliz - İtalya dostluğunun ve son senelere kadar hiçbir zaman inkıtaa uğramamış olan bir hüsnü niyetin devamını âmir bulunmaktadır. Biz İngilizler, vukua gelen müessif değişikliklerden, kendimizi mes'ul addedemeyiz. Habeşistan, bizim itirazımıza rağmen, İtalyanın ısrarı üzerine Milletler Cemiyetine kabul edilmiştir.

Habeşistanın İtalya tarafından zaptı, resmen vuku bulmuş bir taahhüdün ihlâlinden başka birşey olmamıştır. Bu ihlâl, İngilterenin, müzaherette bulunmağı taahhüd ettiği Milletler cemiyetini harekete geçirmekten hâli kalmazdı. İtalyanlar, uzak mıntakalarda, yeryüzündeki devletlerin hepsinden daha fazla fütuhatta bulunan, son kırk sene içinde, Boers cumhuriyetlerini kendi ülkesine ilhak eden ve Sudanı fetheden bir devletin, Habeş harbinden son derece müteessir olmasını hayretle karşıladıklarını müteaddid defalar söylemişlerdir.

Fakat, Britanya efkârı umumiyesinin alâka gösterdiği başlıca mesele, Habeşistanın zaptından ziyade, Avrupada sulhun idamesi hususunda bütün ümidlerin bağlandığı misakların açıktan aşağa ihlâl edilmiş olması keyfiyetidir.

Parlımanter ve demokratik bir milyet efkârı umumiyesinin, Totalitaire hükûmet şekline muarız olması ve diktatörlerin mütearrizane hareketlerini heyakkuzla takib etmesi pek tabiidir. Bir taraftan Fransanın ve İngilterenin, ikinci plânda Rusya olduğu halde teşkil ettikleri, diğer taraftan İtalya ve Almanyanın vücude getirdikleri muazzam zümrelerin gölgesi, bütün dünyanın atisini, gitgide büyüyen bir zulmet içinde bırakmıştır. Her hassas insanın vazifesi, bu derece korkunc bir karşılaşmaya mâni olmaktır.

Akdenizdeki vaziyet, Büyük Britanya ile İtalya arasında, Habeşistana dair olarak tahaddüs edecek herhangi ihtilâftan çok daha ehemmiyetlidir. Şayed, İspanyol harbi, umumî vaziyetin tahmin ettirdiği veçhile, General Franconun zaferile bitecek olursa, yeni İspanya ile faşist yahud nazist milletler arasındaki münasebat, son derece vahim bir şekil alacaktır.

Algeciras'da ve Ceuta'da, boğazların iki sahiline, büyük obüs bataryaları ve daha küçük çapta toplar tabiye edilmiştir. Bu topların mermi mahrekleri denizin üstünde birleşiyor. Bir harb zırhlı filosu, gece karanlığından istifade ederek ve duman arkasına gizlenerek, nisbî bir emniyet içinde boğazdan geçebilirse de, en ciddî tehlike, dünyanın en büyük ticaret yolunun kapatılması ihtimali şeklinde tahakkuk edebilir.

Bir istihkâmın bir bataryaya ateş etmesi başka, bir bataryanın bir limana ateş etmesi gene başkadır. Cebelüttarık limanı, Britanya donanması için, her an, istifade edilemez bir hale gelebilir.

Fakat, mesele bundan ibaret değildir. Balear adalarındaki vaziyet, son derece endişeaverdir. Maltanın, İtalyan hava kuvvetlerinin kısmı küllisine mücavir bulunması keyfiyeti, esasen bu deniz üssünü, harb zamanında istifade imkânı olmıyan bir hale getirmiştir. Pantelleria çıplak kayalığının İtalya tarafından tahkimi, Büyük Britanyaya, münhasıran Büyük Britanyaya müteveccih bir harekettir. Son zamanlarda tahkim edilen Rodos ve Leros'daki çok kuvvetli istihkâmlar, bataryalar ve hava üsleri, şarkî Akdenizi alâkadar eder.

Kızıldenizde, Masavva'da, İtalyanlar, diğer bir kuvvetli üs tesis etmişlerdir. Muhteris nazarlar, Kızıldenizin şark kıyısına dönmektedir. Orada, Libya'da henüz, kalabalık bir İtalyan ordusu, münhasıran turizm maksadile inşa edilmiş olan ve Mısır hududu istikametinde giden sahil yolu ve İtalyan radyosunun, bütün Orta Şarka durmadan yayılan propagandası vardır.

Bütün bu faaliyet, devam ettiği müddetçe, sürati gitgide artan, en dosdoğru şekilde bir tehlike teşkil etmektedir. Akdenizde serbestî, İngilizler için, en büyük ehemmiyeti haizdir. Orada, müesses dostluklarımız ve taahhüdlerimiz vardır. Orada Yugoslavya Krallığı vardır. Orada, bize, çok uzun zamandanberi sempati ile ve siyasetle bağlı Yunanistan Krallığı vardır. Büyük Harbin galibi, güzide General Mustafa Kemalin idare ettiği ve Yunanistanla arasındaki münasebat şimdi daha ahenkli olan modern Türkiye vardır. Bütün manalarile Filistin vardır. Ahiren Milletler Cemiyetine aza olarak kabul edilen Mısır Krallığı vardır.

Emellerimiz nekadar sulhperverane olursa olsun, bu dostluklardan ve bu ittifaklardan ayrılmaklığımıza rıza gösteremeyiz. Onlar, bizim için, şarka giden başlıca yol üzerindeki geçidimizin serbestisi kadar mühimdir. Akdeniz kapılarının yüzümüze kapatılmasına meydan vermiyeceğimizi, bu harekete teşebbüs etmek veya böyle bir teşebbüse müzahir olmak istiyen kim olursa olsun mâni olmak mecburiyetindeyiz.

Bazan, bu gibi hususatta, sade bir lisan kullanmak daha iyidir. Amirallık yeni Birinci Lordu, eski İngiliz - İtalyan dostluğunun ihyası lehinde sözler söyledi fakat, bu ittihadın hangi esaslar üzerinde tekrar tesis edilebileceğini anlatmadı. Herhalde, Akdenizin, İtalyan gölüne inkılâbını tecrübe esası üzerine kurulamıyacak olsa gerektir.

İktısadî hareketler

Türkiye - Polonya ticaret anlaşması

Polonya, haricî ticaretimiz de henüz yirminci mevkii işgal etmektedir. 1936 senesinde Polonyaya yaptığımız ihracat 925,000 lira ve Polonyadan yaptığımız ithalât da 432,000 liradır. 1935 senesinde ise ihracatımız 230,000 lira, ithalâtımız da 229,000 lira idi. Görüldüğü gibi Polonya ile olan ticaretimiz seneden seneye inkişaf etmektedir.

16/7/937 tarihinde Ankarada imzalanan Türkiye - Polonya ticaret anlaşması mer'iyete girmiş bulunmaktadır. Anlaşmanın müddeti 1 senedir. Müddet, hitamından 3 ay evvel feshedilmediği takdirde kendiliğinden 1 sene daha temdid edilmiş olacaktır.

Polonya, yeni ithalât rejimi kararnamemizin 3 üncü maddesine tâbi memleketler meyanında bulunduğu, yani ihracatımıza yüzde yirmiden aşağı döviz verdiği için Polonyadan vâki olacak ithalâtımız hususî bir listeye tâbi tutulmuştur.

Yeni anlaşma ile Polonya bize şu kontenjanları vermektedir: Krom, bakır ve zımpara madeni 10 bin ton, kuru üzüm 1500 ton, incir 1400 ton, susam 1250 ton, yün ve tiftik 1000 ton, pamuk 1000 ton, palamut ve palamut hulâsası 700 ton, taze yemişler 500 ton, ceviz ve fındık 500 ton, taze ve tuzlu deniz balıkları 500 ton, tütün 500 ton, kuru sebzeler 250 ton, zeytinyağı 200 ton, şarab 200 ton ve ilâh....

Görüldüğü gibi Polonya bizim harici ticaretimizde çok mühim bir rol oynıyabilecek memleketler meyanındadır. Memleketlerimizin coğrafî vaziyetleri de bunu icab ettirmektedir. Yeter ki biz Polonya piyasasını iyi tetkik edip ona göre vaktinde tedbirler almış bulunalım. Bu hususta Balkan komşularımız çok iyi neticeler elde etmişlerdir.

M. TEZEL

Et fiatları

Et fiatları mevsim başındanberi yükselmişti. Birkaç gündenberi fazla hayvan geldiğinden et fiatlarında küçük bir tenezzül husule gelmiştir.

Şüpheli bir ölüm

Beyazıdda oturan Ahmed oğlu Mehmed Arif evinde ölü olarak bulunmuştur.

Bu ölüm Adliye tababetince şüpheli görüldüğünden cesed morga nakledilmiştir.

Sofyada düşen Alman tayyaresi

Sofya (Hususî) — İrana gitmekte olan iki motörlü bir Alman bombardıman tayyaresi, Sofya Tayyare meydanından kalkar kalkmaz motörlerinin ikisinde de vuku bulan arıza dolayısile yere inerken parçalanmıştır. Tayyarenin Alman radyo memuru yaralanmış, diğer üç Alman pilotuna birşey olmamıştır.

Büyük ordu manevraları bugün başlıyor

Atatürk hususî trenle Trakyaya hareket etti

Atatürk, Başvekil ve Fevzi Çakmak dün geceyi Çerkezköyünde geçirdiler

Harekât sahasındaki kahraman askerlerimiz mevzilerine girmek üzere hareket halinde

(*Baştarafı 1 inci sahifede*)

Atatürk halk tarafından büyük alkışlarla teşyi olunmuştur.

Mareşal harekât sahasında hareketi

Büyük Erkânıharbiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak ve Büyükerkânıharbiye heyetimiz dün sabah şehrimizden manevra sahasına hareket etmişlerdir. Bu trenle, Meclis namına manevralarda bulunacak meb'uslarımız da Çorluya gitmişlerdir.

Büyük Erkânıharbiye Reisi ve maiyeti erkânı Sirkeci istasyonunda askerî merasimle teşyi edilmiştir.

Mareşal harekân sahasında

Saray 16 (Hususî muhabirimizden)— Büyük Erkânıharbiye Reisi Mareşal Fevzi Çakmak bugün buraya geldi. Manevraya iştirak edecek olan kıtaatı teftiş ettikten sonra kumandanlardan izahat aldı. Aldığı izahatı müteakib kıtaatın bulunduğu mevzilere gitti.

Atatürk geceyi Çerkezköyünde geçirdi

Çorlu 16 (Manevraları takibe giden arkadaşımızdan) — Büyük Önder Atatürk, Başvekil İsmet İnönü, Mareşal Fevzi Çakmak ve refakatlerindeki zevat geceyi Çerkezköyünde geçirmişlerdir.

Manevra yerinde son vaziyet

Çorlu 16 (Manevraları takibe giden arkadaşımızdan) — Büyük Trakya manevraları yarın sabah (bu sabah) saat beşte başlıyacaktır. Manevraya iştirak edecek birlikler son hazırlıklarını da ikmal ettiklerinden manevra sahasında yer almış bulunuyorlar. Sabahleyin saat beşte, kendilerine verilecek vaziyetlere göre harekete başlıyacaklardır.

Birçok kıt'alar bugünden kara ve hava hücumlarına karşı tamamile gizlenmiş bir vaziyettedirler. Manevra sahasında gözle hiçbir şey görmek mümkün değildir.

Başhakem karargâhı, manevra hazırlıklarını yapmak üzere Saraya gitmiştir.

Meb'uslarımız manevra sahasında

Çorlu 16 (Manevraları takibe giden arkadaşımızdan) — Meclis namına manevralarda bulunacak olan meb'uslarımız bugün saat 14 te buraya geldiler ve halk tarafından tezahüratla karşılandılar.

Trakya valilerile Trakya Umumî Müfettişi General Kâzım Dirik de buraya gelmiştir.

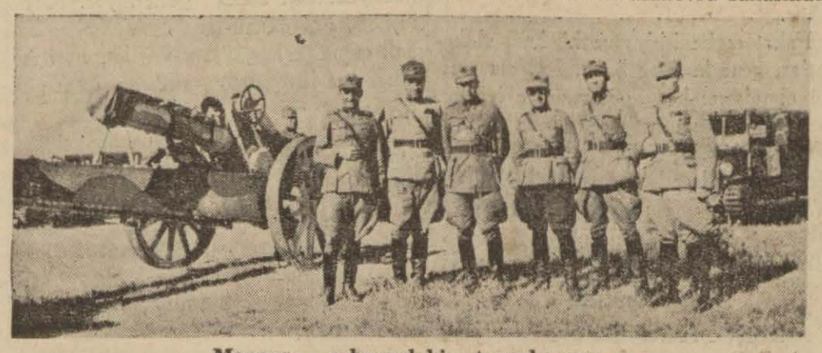

Manevra sahasındaki topçularımız

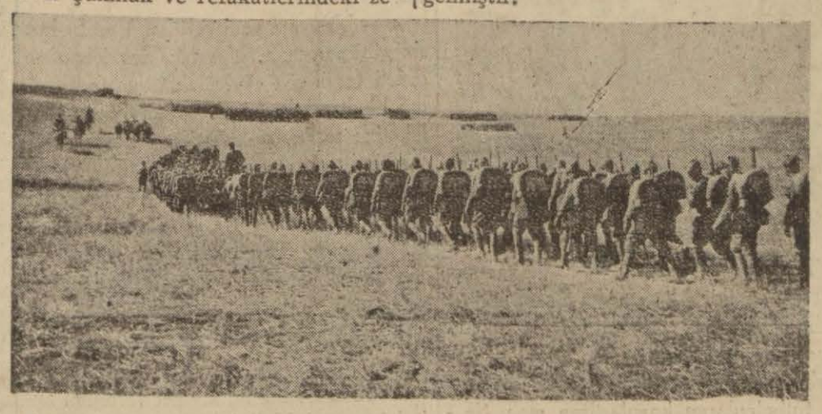

Manevra sahasındaki askerlerimiz yürüyüş halinde

Köşe Penceresinden

Virgüle dair

Dün dumanı üstünde bir fıkra gözüme ilişti: Virgüle dair!... İfade kuvvetli, düşünceler isabetliydi. Fakat zamanımızda virgülden bahsolunması, hele o işaretin yerinde kullanılmadığından dem vurulması ilk bakışta tuhaf görünüyordu. Nasıl görünmesin ki virgülün yurdumuza gelişinden, yazımıza girişindenberi en aşağı altmış yıl geçti. Bu kadar zaman içinde noktalı, noktasız virgüllerin, ifadede açıklık temin eden öbür işaretlerin ne suretle kullanılacağını hâlâ öğrenmemişiz?.. Fıkra sahibi bu iddiada olup haksız da görünmüyor. Çünkü elde bu gibi bilgileri, dil kaidelerini, cümle kurmak usulünü öğretecek bir kitab bulunmadığını söyliyerek iddiasını kuvvetlendiriyor.

* * *

Bir meslektaş tarafından virgüle dair -doğru, iğri- mülâhazalar yürütülmesi bana o işaretin tarihçesini hatırlattı. Malûm olduğu üzere osmanlıcada frenklerin Ponctuation dedikleri noktalama usulü yoktu. Yazı dilinde soğuk bir zincirleme sürüp gidiyordu. İnsanlar konuşurken nefes alıp verdikleri, bu sayede sözlerine daha keskin bir açıklık getirdikleri halde osmanlıca yazıda okuyucuya nefes aldırmak düşünülmezdi.

Altmış yıl kadar önce bu garabetle mücadele fikri uyandı, frenklerin yazıda kullandıkları işaretleri kabul etmek için bir cereyan başladı. Kamusülâlâm sahibi Şemseddin Sami, bu cereyana hem hız, hem nizam verenlerdendi. Muhafazakârlarla ilmî yolda münakaşa eden de oydu. Hatta Tenkit Usulü adile bir risale de yazmıştı. Virgül başta olmak üzere yazıda işaret kullanılmasına kötü bir bid'at diyenleri susturmaya savaşmıştı.

Virgülü mikroba benzetip osmanlıcayı ondan korumak istiyen muhafazakârlar, mukaddes lisan tanıdıkları arabcada böyle işaretler bulunmadığını ileri sürerek halkın taassubunu körüklüyor, ilmî bir meseleyi hükûmet işi haline koymak yolunda yürüyorlardı. İkinci Abdülhamid zamanında en iyi arabca bilen kimse olmak şöhretini taşıyan, Galata Sultanisinde arabca okutan, o dile aid birçok eserler yazan Zihni Efendi, hakkı taassubuna tercihte tereddüd etmedi, yazı işaretlerinin kabul edilmesine fetva verdi. Onun bu bahiste tutamağı Kur'andaki secavend denilen işaretlerdi.

Secavendler başka dillerden olup durma, birleşme, ayrılma işaretleri olarak Kur'ana konmuştu. Zihni Efendi bu örneği ileri sürüp virgülle arkadaşlarının kullanılmasını caiz görüyordu. Hatta noktalama işaretlerine gelince ad takmaktan da çekinmemiş, virgüle sekte, üstüste iki noktaya noktateyn, ( ) işaretine kılameteyn, « » işaretine nemnemeteyn, noktalı virgüle menkute demişti. Taaccüb, istifham, nida işaretleri onu nedense alâkalandırmıyordu.

İşaret bahsinde bütün ağırlık virgül üzerindeydi. Çünkü osmanlıca yazılarda tadsızlık vavların çokluğundan ileri geliyordu, o çirkin zincirleme de hep vavların yardımile vücude getirilebiliyordu.

Şimdi virgül virgüldür, öbürleri de garb dilinde taşıdıkları adlarla anılmaktadır. Eğer onları yanlış kullananlar varsa onlar kitab bulup da dil kaidelerini öğrenemiyenler olacak. Ayıblanamazlar ki?...

M. TURHAN TAN

Edebî tefrika : 43

DAĞ RÜZGÂRLARI

Yazan: Mahmud Yesari

Çamların çeşid çeşid gölgelendirdiği ince ara yollar, tatlı bir loşluk içinde, sağa sola, ileriye geriye kıvrılıyor, görünüp kayboluyorlardı.

Çamların altını, kuru çam dikenleri, sert killi bir keçe gibi kaplamıştı. Koru toprağın iniş ve yokuşları arasında, hep umulmadık manzaralar halinde, göze sürprizler saklıyordu.

Melike, şaşırmıştı:

— Bu, nekadar değişik çam?

Göre göre alıştığı için, hemşire Sabahat, onun kadar şaşmıyordu:

— Hakikaten öyle... Bu koruyu yetiştiren İngiliz, çok meraklıymış. Bunları hep, elile, birer birer yetiştirmiş.

Geniş levantin tarlasına geldikleri zaman, Melike, kısa bir çığlık kopardı:

— Ne güzel...

— Hele çiçek açtıkları vakit...

— Elimle koparmak isterdim.

— Şüphesiz... İstediğiniz kadar koparırsınız.

Fakat iki kadın, birbirlerine baktılar. Hemşire Sabahat, kıpkırmızı olmuş, başını eğmişti; Melike de, birşey söylemedi.

İkisi de, biraz önceki sevinclerinde, isteklerinde haklı idiler. Orası, ümid, istikbal düşündürüyordu; bir hastahaneyi, bir sanatoryomu, hastalığı hatırlatmaktan bile öyle uzaktı ki...

Levantinlerin sonunda, korunun arka kısmını yeşil bir duvar gibi ayırmış olan, yerden birer demet gibi açılmış açık tatlı yeşil kısaboylu çamlara doğru yürüdüler.

Hemşire Sabahat, bir çam dalının ucunu tuttu, parmakları arasında iyice uğuşturur gibi sıktı, sonra, parmaklarını burnuna götürdü, kokladı:

— Mis gibi kokuyor... Bu çamlardan kolonya yapılıyormuş.

Melike de, elini uzattı, bir dal ucunu tuttu:

— Öyle mi, bakınız, hiç bilmiyordum.

Parmaklarını koklarken, hak verdi:

— Doğru... Ne güzel kokuyor...

Çamların önüne konmuş, küçük tahta sıraya oturdular.

Melike, koyu yeşil bir koyun sürüsünü andıran sıra sıra levantinlere, bodur fıstıklara, yelpaze yelpaze açılmış çamlara bakarken, kalbi sancılanmağa başlamıştı. O, koruyu kocasile birlikte gezecekti; Şekibe bunu vadetmişti.

Bugün duyduğu sürprizleri, yeni hisleri; sevinc, şaşkınlık; koku ve görüş keyifleri gibi küçük sasıntıları, kocasının yanında, onunla birlikte duyacaktı.

Neden bunu düşünmemişti? Unutmuş muydu?

Hayır! Kör, kırık iğne, yürüyordu.

Melike, sıçrıyarak ayağa kalktı:

— Dönelim.

Hemşire Sabahat bir bakışta, genc kadının ruhî bir buhran geçirdiğini anlayıvermişti. Birşey sormadı, hatta şaşmış da görünmedi, başını eğdi, sessiz nezaketile:

— Nasıl isterseniz! dedi.

Melike, akşam küründe uyuyamamıştı; ayni şeyi düşünmek, onu harab etmişti:

— Ortada ne var? Hiçbir şey yok... Öyle ise, bana ne oluyor?..

Şekibden şüphelenmem doğru değil...

Ve genc kadın, kendi kendine tekrar ediyordu:

— Şekibden şüphelenmem doğru değil...

Ve buna rağmen, müphem, kararsız, manasız düşüncelere dalmaktan da kendini alamıyordu.

Akşam, hemşire Sabahat, Melike ile gayet ihtiyatlı konuşuyordu; bunu sezen Melike, güldü:

— Koruda birdenbire değişişime belki merak ettiniz.

Hemşire Sabahat; eh, biraz! der gibi bakıyordu. Melike, içini çekti:

— Ara sıra böyle oluyorum.

Elini göğsüne bastırdı; karyolanın kenarına oturdu:

— İçim daralıveriyor... Nefesim kesilir gibi oluyor... Neler aklıma geliyor, neler düşünüyorum, bilemezsiniz. Anlatamam ki...

Hemşire Sabahat, ona yaklaşmıştı, her zamanki gibi sessiz nezaketile gülmüyordu, kaşları hafif çatılmıştı, gözleri biraz sert bakıyordu, sesi yumuşaktı:

— Hiçbir şeyiniz yok... Söylediklerinizi anlıyorum... Artık biz, göre göre anlıyoruz, biliyoruz, sizin söylemenize de hacet yok... Hemşire Seniha, bana, sizden çok bahsetti. Şuraya geleli, bir iki hafta oluyor... Hemşirelerden hademelere kadar, herkes, sizi seviyor... Siz, huyunuzun iyiliği, kibarlığınız, nezaketinizle herkese kendinizi sevdiriyorsunuz. İlk geldiğiniz günler mahzun olmanız tabiî idi. Fakat, nedense, hâlâ ısınamadınız. Evinizi düşünüyorsunuz. Bunda da haklısınız. Doktor da söylemiş, bir iki ay, buna katlanacaksınız. Maşallah, iyisiniz de... Hastalığınızı hiç merak etmeyiniz. Dışarıda, sizin gibi binlerce hastalar var, dolaşıp duruyorlar... Gencsiniz, burada göreceğiniz tedavi, ilerisi için iyidir.

Melikenin yorgun yorgun dinlediğini görünce, biraz eğilerek gözlerinin içine baktı:

— Affedersiniz, belki saygısızlık ediyorum, size nasihat vermek haddim değil.

Melike, hemen doğruldu ve gücenmiş gibi gülümsedi:

— Rica ederim, neler söylüyorsunuz? Sizi, lezzetle dinliyorum.

Hemşire Sabahatin yüzü, kıpkırmızı olmuştu, gülmeğe çabaladı:

— Bazı söylemek istediklerim var da onun için... Siz, kendinizi boş boşuna üzüyorsunuz. Üzülecek, sıkılacak birşey yok. Allaha şükür... genc, güzel, aslan gibi kocanız var. Allah, ağzınızın tadını bozmasın, birbirinizi seviyorsunuz. Para sıkıntısı da çekmiyorsunuz. Peki, ne diye üzülüyorsunuz?

Hemşire Sabahat, başını doğrultmuştu; uzun bir göğüs geçirişten sonra:

— Size, biraz geziniz; ahbab, arkadaş olunuz, diyişimin bir sebebi vardı, dedi.

Melike, anlamamış, bakıyordu:

— Ahbab, arkadaş olursam?..

— Gözünüzle göreceğiniz, kulaklarınızla duyacağınız facialar, size, derdinizi...

Hemşire Sabahat, sessiz gülüyordu:

— Olmıyan derdinizi unutturacaktır.

Melike, ayağa kalkmıştı; ellerini, hemşire Sabahatin omuzlarına koydu:

— Başkalarının felâketi, beni eğlendirmez ki.

Hemşire, kıpkırmızı olmuştu, kekeledi:

— Kimseyi eğlendirmez...

Melike, kırdığı potun dehşetini ve manasızlığını anlamıştı, hemen hemşire Sabahatin ellerine sarılmıştı:

— Affedersiniz; ben, o fikirle o maksadla söylememiştim. Bana, gücenmediniz ya? Affedersiniz.

Genc kadının samimiyetle yalvarışı, hemşire Sabahati o kadar şaşırtmıştı ki söyliyecek söz bulamıyordu:

— Aman güzelim, ne münasebet?

Yüzü kıpkırmızı, kekeliyordu:

— Söyleseniz de ne çıkar, güzelim.

Melike, onun ellerini bırakmıyordu:

— Beni eğlendirmez, demekle, zaten kendim hakkında en fena hükmü vermiş olmuyor muyum? Bu, benim hodbinliği mi göstermez mi?

Hemşire Sabahat, ellerini Melikenin ellerinden çekti:

(Arkası var)

SPOR

Beyoğlu Halkevinin spora verdiği ehemmiyet

Genc kızlarımızı atletik sporlara teşvik ederek yeni bir ceryan uyandırması menedilecek değil, takdir olunacak bir hâdisedir

Beyoğlu Halkevinin kız azaları bir beden terbiyesi harekâtında

Beyoğlu Halkevi, spora verdiği ehemmiyeti geçen senelere nazaran daha şümullü bir şekilde tatbik edebilmek maksadile geniş bir faaliyet programı hazırlamıştır.

Halkevi salonunda faaliyette bulunan 500 erkek ve mevcudu yüzü bulan kız azanın jimnastikhaneden daha büyük mikyasta istifade edebilmesi düşüncesile jimnastik salonunda da bazı esaslı tadilât yapılmak suretile genişletilecek ve bu suretle memleketimizde hem ihtiyaca kâfi bir salon vücude gelecek, hem de kapalı bir yerde tenis müsabakaları yapılabilecektir.

Her geçen sene daha ziyade inkişaf eden bu faaliyet içinde Halkevi memleketimizde büyük bir yer işgal eden güreşe ve müsaid yer bulunmadığı için gün geçtikçe sönmeğe yüz tutmakta olan boksu da ihyaya çalışmış olacaktır.

Halkevi, basketbol maçlarının, Amerikada, Avrupada ve bilhassa Olimpiyadlarda olduğu gibi açık havada oynanması için salon haricinde teşkilât yapmağa karar vermiştir.

Beyoğlu Halkevi kız azası arasında tatbik ettiği voleybol ve müzikli jimnastik ve bedii danslarla başlamış, bu mevsim zarfında açık hava oyunlarına daha fazla ehemmiyet vermek suretile hafif atletik hareketleri de programı içine almıştır.

Galatasarayın otuz üçüncü yıldönümüne tesadüf eden ve Yunanlılarla atletlerimiz arasında yapılan müsabakalarda Halkevinin kız atletleri de 100, 800 ve 4×100 metroluk yarışlara girmek suretile memleketimizde ilk defa resmî müsabakaları yapmış oldular.

Dünyanın her yerinde ve bilhassa spora büyük bir ehemmiyet veren memleketlerde kadınların bu büyük hareketlerden geri kalmadığını gören Beynelmilel Atletizm Federasyonu, Amerikada, İngilterede, Almanya, İtalya, Japonya ve Fransada şayanı dikkat dereceler elde eden kadın atletlerin de Olimpiyadlara iştirakini kabul etmiştir.

1936 Berlin Olimpiyadında akıllara hayret veren yarışlar yapmak suretile fevkalâde dereceler elde eden kadın atletlerin her yerde cıvıl cıvıl faaliyet yaptığı şu sırada, Beyoğlu Halkevinin bu sahada ilk adımı atmış olması, memleket hesabına yarını hazırlıyan en büyük bir hareket olarak sayılacaktır.

Açık denizde yüzen, kürek çeken Türk kızının nihayet şu veya bu stadda koşup atlaması kadar tabiî ne olabilir?

Yunanlılar tarafından ileri sürülen ve kabulü bir zaman meselesi olan kadınların Balkan oyunlarına iştiraki karşısında seyirci kalamıyacağımıza göre bugün Beyoğlu Halkevinin başladığı bu hareket yarın Türk Spor Kurumu programı içine girecek belli başlı bir iş olacaktır.

Fakat esefle işitiyoruz ki, bazı alâkadarlar, genc kızların bu gibi sporla meşgul olmalarını hoş görmemekte imişler. Genc kızlarımızı spor sahasında mevcudiyetlerini göstermeğe teşvik edeceğimiz yerde onları bundan men'e kalkışırsak bu, kat'iyyen doğru bir hareket olmıyacaktır.

Maraton koşusu tecrübesi yapılacak

Atletizm Federasyonu Bükreşte yapılacak Balkan oyunlarındaki Maraton müsabakasına atlet iştirak ettirmeğe karar verdiğinden bugün otuz beş kilo metroluk bir müsabaka tertib etmiştir.

Fenerbahçe stadından başlıyacak olan müsabaka Kartala kadar gidip gelme olacaktır.

Bu müsabakada alınan derece iyi olduğu takdirde Maraton koşusuna da bu sene ilk defa iştirak edilmiş olacaktır. Müsabakaya İstanbuldan yedi, Ankaradan iki atlet kaydedilmiştir.

Tireboluda heyecanlı bir maç

Tirebolu (Hususî) — Kazamızın Altınsu kulübü Akçeabadın Sebat kulübü futbolcularını bir maç yapmak üzere buraya davet etti. Karşılanma merasimi pek parlak ve samimî oldu. İki kazanın en iyi futbolcularını karşılaştıran maç: Sebatın 3 - 1 galibiyetile neticelendi. Gönderdiğim resim galib takım oyuncularını maçtan evvel bir arada göstermektedir.

Uşak stadyomundaki atletizm maçları

Epeyce zamandır ihtimamla hazırlanmakta olan Uşak şehir stadyomunun geçenlerde büyük merasimle açıldığını ve bu münasebetle Manisa, Denizli, Afyon ve Kütahya mıntakaları atletlerinin de iştirakile bir atletizm bayramı tertib edildiğini yazmıştık.

Stadyomun açılış günü çekilen resimlerden birini yukarıya dercediyoruz. Bu resim, hem müsabakalardan birinin neticelenişini, hem de bir intizamsızlık nümunesini göstermektedir.

Atletizm müsabakalarında, koşucuları pist dahilinden takib ederek onları gayrete getirmek ve teşçi etmek için ve her ne için olursa olsun, müdahalede bulunmak hiçbir suretle doğru değildir. Her müsabıkın kendisini teşçi için bulunabilecek bir kaç arkadaşı yarışı takib ederlerse karışıklığın ne dereceyi bulacağını takdir etmek zor bir keyfiyet değildir.

Güzel Uşak stadyomunun açılış gününe tesadüf eden bu halin diğer herhangi bir stadyomda ve bu gibi müsabakalarda tekerrür etmemesini temin ve temenni maksadile bu satırları yazmak mecburiyetinde kaldık.

Yozgadda yeni bir hayat başladı

Vali Feyzi, memleketin ihtiyaçlarile çok yakından meşgul oluyor

Yozgad Valisi Feyzi Günel

Yozgad (Hususî) — Yeni Valimiz Feyzi Günelin yüksek idarecilik kudreti derhal kendisini gösterdi. Yirmi beş gün evvel Vilâyete gelerek işe başlıyan Vali en önce belediyecilik ve halkın sağlığı ve yiyeceği işlerini ele aldı.

Uzun zamandanberi çamur gibi hamur ve kumlu topraklı ekmek yiyen halkın midesi şimdi temiz, pişkin francalâ gibi ekmekler görmeğe başladı.

Bütün çarşı ve yaya kaldırımları üzerine küme küme yığılan ve toz toprağa ve sineklere boğulan taze meyvalar ve sebzeler temiz bezlerle örtülmeğe, sineklerden muhafaza edilmeğe başlandı. Yollar geri çekilip bütün dükkânlar kirlilikten kurtulmak yoluna girdi. Bizzat Vali sık sık çarşıda esnafı muayeneye başladı.

Pahalı et satan kasabların enâlâ koyun etini yirmi iki buçuk kuruşa satmaları imkânı hâsıl oldu. Vilâyet merkezinin muhtelif yerlerinde ve evlerin yakınlarına sokulan mezarlıkların kaldırılmasına teşebbüs olundu. Bütün köylünün derdlerine yakından alâka gösteriliyor. Köylü babası olduğunu anlatan Valimizin bu hali çabucak her tarafa yayıldı. Her sıkılan ona başvuruyor, ondan yardım görüyor.

Şimdi işitiyoruz ki memleketin muhtac olduğu birçok mühim işler üzerindedir. Meselâ köy kalkınması yolunda ilk atılacak adımlardan köy yollarının yapılması, köylerin ağaclanması, fidanlık açılması, mezarların kaldırılması, bataklık yapan çukurların kaldırılması için sıkı emirler vermiştir.

Vilâyetin merkez ve muhtelif kazalarında yapılacak göçmen evlerini ihale etmiş ve yapılmak üzere bulunmuştur.

Şimdiye kadar İzmir Fuarına iştirak etmiyen Yozgad da yapılan teşvik üzerine bu sene iyi cinsten yapağı ve tiftiklerile kendisini göstermeğe başlamıştır.

Esasen Yozgad bir milyona yakın muhtelif cins hayvanları ve Orta Anadolunun mühim bir zahire ambarı denilecek kadar mühim miktarda ve iyi hububatile şöhret almıştır. Bu seneki feyiz ve bereket ise bütün köylünün yüzünü güldürecek derecede iyidir. Bu vaziyetten istifade ederek memleketi müstaid olduğu umrana çıkarmak için birçok yeni teşebbüslere giriştiğini sevincle işittiğimiz kudretli Valiyi makamında ziyaret ettim. Kendilerinden bu hususta bazı malûmat istedim. Bana şu beyanatta bulundu:

«— Vilâyete yeni geldim. Yapılanları siz görüyorsunuz. Yapılacaklar için şimdiden fazla söz söylemek istemem. Yalnız ilk hamlede göze çarpan işler memleketin suları, elektrik, hastanenin muhtelif ihtiyacları ve yeni bir Halkevi yapılması. Şehir içinde yer yer görülen harab binaların kaldırılması gibi hizmetler ön safta bulunuyor.

Atatürk devrinin en mütebariz vasfı programlı ve şuurlu ve memleketin en hakikî ihtiyaçlarına uygun devamlı bir çalışmadır» dedi.

Sözden ziyade işe kıymet verdiğini anladığım yeni Valiyi fazla meşgul etmek istemedim ve başarılar dileyerek ayrıldım.

Bir kadın zehirlenerek öldü

Bursa (Hususî) — Zeyniler mahallesinden Mehmed kızı Zeyneb isminde bir kadın, ablası Fatmanın pişirdiği domatesli pilâvı yemiş; biraz sonra kendisinde zehirlenme alâimi görüldüğünden hastaneye kaldırılmışsa da orada ölmüştür. Zeynebin zehirlenme şekli biraz garib ve şüpheli görüldüğünden hâdiseye Müddeiumumilik vaziyed ederek tahkikata başlamıştır.

Uç Rumen zabitile iki kadın boğuldu

Bükreş (Hususî) — Köstenceden bir sandalla Karadenize açılan üç Rumen zabiti ve iki kadın, sandalın anî çıkan fırtınadan parçalanması yüzünden boğulmuşlardır. Boğulanlardan ancak bir zabitin cesedi bulunmuştur.

Yüzme mukavemet yarışı hakkında

Bebekle Moda arasında evvelki gün yapılan mukavemet yüzme yarışların da dört kişinin müsabakayı ikmal ettiğini yazmıştık. Kasımpaşa kulübünden Ahmed Kasımdan aldığımız bir mektubda kendisinin de bu mesafeyi ikmal ettiği bildirilmektedir.

Serbest sütun

İnhisarlar idaresinin bir cevab ve izahı

Geçenlerde Sındırgılı tütüncülerden «Şükrü Çavdaroğlu» imzasile gazetemize gelen ve tütün köylüsünün dileklerine temas eden uzun bir mektub neşretmiştik. Başmuharririmiz de bu yazı üzerine tütün köylüsünün tenvir edilmesi ve Türk tütüncülüğünün yükseltilmesi mevzuuna temas ve bilhassa köylünün piyasalardan muntazaman haberdar edilmesi lüzumuna işaret eden bir başmakale yazmıştı.

Dün, İnhisarlar İdaresinden bu hususta bir mektub aldık. İnhisarlar idaremiz, Türk tütüncülüğünün ıslahı, köylünün himayesi ve tenviri bahislerinde şimdiye kadar yapılmış olan işler üzerinde izahat vermekte ve bu mevzuda yapmış ve yapmakta olduğu neşriyattan bize nümuneler göndermektedir.

İnhisarlar idaremizin, tütüncülüğümüzün yükselmesi ve tütün köylümüzün korunması bahsinde başardığı ve başarmakta olduğu iyi işleri memnuniyetle karşılıyarak mevzuubahs mektubu aynen neşrediyoruz:

«Cumhuriyet» gazetesi Yazı işleri Müdürlüğüne

Muhterem gazetenizin 9/8/937 tarihli nüshasında, Sındırgı tütün çiftçisi Şükrü Çavdaroğlu imzasile ve «Tütün çiftçisinin üzüntüleri ve derdleri» başlığı altında çıkan yazı ile bu yazıdan mülhem olarak yazılmış ve 13/8/937 tarihli nüshanızda intişar etmiş olan, başmakale okundu.

Tütün çiftçisinin, dünya ve komşu memleketler tütüncülüğünün vaziyet ve gidişlerinden ve kendi tütünlerimizle alâkadar bilcümle iktısadî ve ticarî hâdise ve meselelerden muntazaman haberdar edilmesi, köylünün kendi mesleki sahasında da tenviri işine ehemmiyet verilmesi hususlarındaki dilekler, esas itibarile doğrudur. Muhterem Başmuharririnizin bu vesile ile Türk tütüncülüğünün yükseltilmesi sadedinde ileri sürdüğü kıymetli mütalealara da iştirak ederiz. Ancak, mevzuubahs yazılardaki ifade tarzları, bu yolda şimdiye kadar, hiçbir şey yapılmamış olduğu zehabını uyandırabileceğinden, bu bahis üzerinde, kendi cephemizden, biraz izahat vermeyi lüzumlu buluyoruz.

İdaremiz, bilhassa son seneler içinde tütüncülüğümüze devletçe verilen ehemmiyetin tabii bir neticesi olarak tütün çiftçisile daimî bir temas halindedir. Fen ve ziraat memurlarımız, eksperlerimiz vasıtasile temin edilen bu temas, tohum ekiminden satışa kadar devam eder. 2506 numaralı kanunun tatbikatındaki vazifelerini hassasiyetle gören idaremiz, köylere kadar uzıyan fen teşkilâtı vasıtasile en asrî ve verimli ziraat usulleri, hastalıklarla mücadele tarzları, tütünlerin iyi bakımı ve denklenmesi üzerinde köylüyü irşad etmekte ve bu işleri yaptıklarına dair köy muhtarlarından vesika almaktadırlar. Yüksek evsafta yetiştirilecek tütünlerin vasıf kıymetlerine uygun fiatlarla satılması, köylünün elinde tütün kalmaması, alıcı ve ekici menfaatlerinin birbirine uydurulması gibi esaslardan ibaret olan gaye, dört senedenberi tahakkuk etmiş bulunmaktadır, Alelûmum, her tarafta yetişen tütünlerimizin cinsleri ıslah edilmiştir. Memlekette satılmamış tütün yoktur ve satılan tütünlerin hepsi de değer fiatlarla elden çıkarılmıştır.

Herhangi spekülâtör bir zihniyetle, şöyle veya böyle propaganda yapan bazı müesseseler eksperlerinin sözlerine kapılarak ve vaziyetten gafil olarak köylünün malını ucuz fiatlarla elden çıkarması endişesini, ne bugün, ne de yarın haklı çıkaracak bir vaziyet mevzuubahs değildir. Çünkü, devamlı tetkik seyahatleri yapan bütün fen memurlarımız köylü ile istihsal faaliyetinin meb'dei olan fidelikten itibaren sıkı bir temasa girdiği gibi, piyasalarda, müstahsil aleyhine hazırlanabilecek kompleleri karşılamak veya ihracat vaziyetimizi bozacak herhangi bir ahenksizliği bertaraf etmek ve satışlarda fiat müvazenesizliğini ortadan kaldırmak için nâzım vazifesini ifa eden idaremiz, her hal ve kârda köylüyü ikaz ve ona yardım etmektedir. Bu yardımlarımız avans vermek suretile maddî sahalarda da tecelli ettiği için, köylünün para sıkıntısı yüzünden malını vaktinden evvel ve ucuzca elden çıkarması tehlikesi de varid değildir.

İdaremiz, ayda bir neşrettiği bültenle dünya ve komşu memleketler tütüncülük vaziyet ve hareketleri ve kendi tütüncülüğümüz etrafında muntazaman malûmat vermektedir. Ayrıca, mıntaka ve menşe itibarile tohum seçimi, en makbul ziraat usulleri, tütünlerin kırma, kurutma ve denklenmesi hakkında köylünün anlıyabilece-ği bir lisanla broşürler neşredilmiş ve bunlar dağıtılmakta bulunmuştur. Bu neşriyatımızdan bir kısmını nümune olarak takdim ediyoruz.

Bu suretle, idaremiz, tütüncülerimizin uyandırılması bahsinde bulduğu idari imkânlar nisbetinde çalışmış ve çalışmakta bulunmuştur.»

Bir şikâyetin cevabı

Bir nüfus kâğıdı işinden dolayı İstanbul 34 üncü ilkmekteb müdürlüğünden şikâyet eden Hamdi namındaki kariimizin mektubuna karşılık olmak üzere mezkûr mekteb müdürlüğünden aldığımız cevabda, nüfus kâğıdlarının berayi tetkik diplomalarla birlikte Maarif müdürlüğüne gönderilmesi mevzuatı resmiyeden olduğu bununla beraber şikâyetçi Hamdinin çocuğuna aid hüviyet cüzdanının mumaileyhe derhal verildiği bildirilmektedir.

Teşekkür

Hastalığım esnasında gerek sayın matbuat ve gerek sevgili dostlarım tarafından bendenize karşı gösterilen sevgi ve alâkadan dolayı alenen teşekkür etmeği bir boro bilirim.

Afyon saylavı
Berç Türker

İSTANBUL SANAYİ BİRLİĞİNDEN:

Galatasaray Lisesi bahçesinde Sanayi Birliğine aid muzika köşkü açık artırma usulile 17-8-937 salı günü saat 11 de satılacaktır.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Direktörlüğünde

Pancar küsbesine mahsus D.D./118 No. tarife, 1/9/937 tarihinden itiren Avrupa hattına da teşmil edilmiştir. «2783» (5

KANSIZLIK Nörasteni, zaflyet ve Chlorose

benizsizlik için yegâne deva kanı ihya eden En muntahip etibba tarafından tertip edilmiştir. SIROP DESCHIENS, PARIS

Biga Belediyesinden:

Daimî Encümence 600 lira bedeli muhammenle ve kapalı zarf usulü mezbaha için bir aded elektrik tulumbasile otomatik şalter alınması işi 5-1937 gününden itibaren 16 gün müddetle eksiltmiye çıkarılmıştır. Talibler yüzde yedi buçuk teminat ikametgâh ve faaliyette olduklarına dair vesaik havi teklifnamelerin ihale günü olan 20/8/1937 cuma günü saat 17 ye kadar ismi geçen Encümene gönderilmiş olmaları ve ihalenin Encümen huzurunda yapılacağı taliblerin evsaf ve şeraitini bedelsiz olarak Daimî Encümen Reisliğinden istemeleri ilân olunur. (52

Sizi iz'ac ve elbiselerinizi tahrib eden TER'in izalesi için

SU - DO - RO - NO PERTEV

Kullanışı : PEK KOLAY
Tesiri : KAT'I ve DEVAMLI

Manisa İlbaylığından:

1 — Nafıa dairesi ihtiyacı için yirmi aded mahruti çadır satın alınacaktır.
2 — Beherinin muhammen kıymeti «70» liradır.
3 — Muvakkat teminat «105» liradır.
4 — Çadırların evsaf ve şartnamesini öğrenmek istiyenler Manisa Nafıa Müdürlüğüne müracaat edebilir ve istiyebilirler.
5 — İhalesi 2/9/1937 saat on birde Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır. (5287

SEFALİN

BAŞ - DİŞ - NEZLE - GRİP ve kadınların AY SANCILARI ile ROMATİZMADAN husule gelen ağrıları derhal geçirir.
Mideyi, kalbi yormaz.

Havayolları Devlet İşletme İdaresinden:

Ankara Tayyare meydanında inşa edilmiş olan tayyare hangarının demir kapıları yaptırılacaktır. Tafsilâtı ihtiva eden şartlar ve resimler aşağıda yazılı acentlerimizdedir. Alâkadar firmaların tekliflerinin Ankarada Havayolları Umum Müdürlüğüne 31/8/937 ye kadar gönderilmesi ilân olunur.
İstanbul Acentemiz: Karaköy P. T. T. binasında.
Ankara acentemiz: Bankalar caddesi P. T. T. binasında. (521

ADEMİ İKTİDARA

BEL GEVŞEKLİĞİNE

en tesirli bir ilâç SERVOİN dir.

Taşraya posta ile 185 kuruşa gönderilir. Sirkeci Merkez eczanesi, Ali Rıza

MANEVRA

Nedir ve nasıl yapılır ?

Ordu için bir umumî imtihan olan bu harekâtın hazırlanış, tatbik ve kontrol şekilleri

Manevra sahasında ağır toplarımız

Manevra ne demektir?

Orduyu bir mektebe teşbih edersek manevraları her ders yılı sonunda yapılan umumî imtihanlara benzetebiliriz; bu takdirde, harb de, bir mezuniyet imtihanı, bir doktora olur.

Bir manevranın nasıl yapıldığını sivil-ler arasında bilen, yok denilecek kadar azdır. Onun için bu yazımızla manevraların yapılışını ve gidişini, faydasını dilimiz döndüğü kadar anlatmağa çalışacağız.

İnsanlar kütle halinde, yani ordularla harbetmeğe başladıkları çok eski zamanlardanberi harb manevraları yapıldığına şüphe yoktur. Fakat, tabiidir ki, herşey gibi manevralar da tekâmül etmiş ve nihayet bugünkü mütekâmil şeklini almıştır. Modern orduların manevrası, kansız, ölümsüz bir muharebe demektir. Ölümü aradan çıkardıktan sonra, herşey, tıpkı harb zamanında ve muharebede imiş gibi cereyan eder.

Manevra ve tatbikat

Talimler, tatbikatlar, tabiye meselelerinin kâğıd veya arazi üzerinde halli, erkânıharbiye seyahatleri, harb oyunları gibi manevralar da ordunun çalışma vasıtalarından biridir. Manevralar, fırkalar, kolordular ve ordular tarafından yapılır ve ona göre, fırka manevrası, kolordu manevrası, ordu manevrası gibi isimler alırlar.

Meselâ, bir fırka manevrası demek, bir fırkanın kendi kuvvetlerini ikiye ayırarak arazi üzerinde karşılıklı harekât yapması demektir. Trakyada yapılan ordu manevrası da birinci ordu müfettişliğine bağlı kolordularımızın Kırmızı ve Mavi diye iki tarafa ayrılarak karşılıklı ateşsiz ve ölümsüz bir muharebe yapmaları demektir.

Manevralar haricinde, bir de tatbikat vardır ki daha küçük birliklerle yapılır, düşmanın mefruz bulunması şeklinde cereyan eder. Yani bir tek taraf hakikaten vardır. Düşman addedilen karşıki taraf, hakikatte yoktur. Fakat mevcud farzolunur. Bu mefruz tarafı da ya flâmalar, yahud küçük postalar temsil eder. Demek ki tatbikatla manevrayı birbirine karıştırmamak lâzımdır. Manevra, tamamile hakikate yakın bir muharebe taklididir.

Şimdi bir manevranın nasıl yapıldığını anlatalım:

Zaman ve mevki

Genel kurmay (büyük erkânıharbiye) hükûmetle anlaşarak manevranın zamanını ve mevkiini tayin eder.

Zamanın tayininde ordudaki talim ve terbiye devresinin sonu, hasadın yapılmış, ekinlerin tarlalardan kaldırılmış olması nazarı itibara alınır. Çünkü bir çok tarlaların ziyana uğrıyacağı tabiidir. Mevkiin intihabında da arazinin yapılacak manevraya müsaid olması aranılır. Eğer, dağ manevrası yapmak matlub değilse, dağlık olmıyan ve hareket harbine müsaid olan arazi seçilir. Manevra sahasının intihabında, çok miktarda asker nakliyatı yapmamak için, garnizonların fazla bulunduğu mıntakalar tercih edilir. Bu intihabda, bazan siyasî maksadlar da amil olur. O zaman, manevra, bir nümayiş ve tehdid manasını tazammun eder ve bu hareketin istihdaf ettiği devletin hududuna yakın yerlerde yapılır. Tarihte, böyle manevraların emsali çoktur.

Manevranın esas maksadı

Manevranın esasını teşkil eden «thème» veya mesele büyük kuvvetlerin iştirak ettiği manevralar da, tabiî Genel kurmay tarafından tertib edilir. Diyelim ki Trakyada bir ordu manevrası yapılıyor. Mavi taraf hedefi İstanbul olmak üzere, bugünkü ordu manevrasının yapıldığı Saray mıntakasına kadar gelmiştir. Kırmızı taraf da Mavi tarafı, burada karşılayıp kat'î neticeli bir meydan muharebesine icbar ve mağlûb edecek, onun İstanbulu zaptetmesine mâni olacaktır.

İşte, manevranın esası budur. Mavi ve Kırmızı taraf kumandanları, kendi emirlerine verilen kuvvetlerle tayin edilen saatlerde harekete geçerler ve manevranın esas maksadına uygun olarak tıpkı muharebedeki gibi çalışmağa başlarlar. Evvelâ, hava ve kara keşifleri yapılır, öncüler ilerilemeğe başlar. İlk temaslar ve çarpışmalar olur. Sonra, iki tarafın küllî kısımları, muharebeye tutuşurlar. Kumandanlar, tıpkı hakikî muharebede olduğu gibi, kıt'alarını tam bir serbesti ile idare ederler. Bu sevk ve idareye hiç kimse müdahale etmez ve edemez.

Manevrada ateş ve ölüm yoktur, demiştik. Ateş büsbütün yoktur, denilemez. Çünkü, öldürücü ateş yoktur amma gürültücü ateş vardır. Muharib kıtaat manevra hartuçları yakarlar.

Muharebe neticeleri nasıl anlaşılır?

Hakikî harb ve muharebede, mücadeleye ateş hâkimdir. Davayı o, hal ve fasleder. Galib ve mağlûbu ateş tayin eder. Manevrada, ölümlü ateş olmayınca karşıkarşıya gelen muhtelif birliklerden hangi tarafın galib, hangi tarafın mağlûb olduğunu kim tayin edecektir? Muharebede bile geri çekilmeğe mecbur olduğu halde mağlûbiyeti kabul etmiyen maneviyatı, imanı yüksek ordular vardır. Çekilir çekilir, sonra dönüp gene harbeder ve muzaffer olur. İnönünden Sakaryaya kadar çekilen ve Sakaryada uzun bir mücadeleden sonra galib gelen Türk ordusu gibi.

Muharebede ateş ve ölüm olmadığına göre, Mavi ve Kırmızı taraf birliklerinden hiçbiri mağlûbiyeti kabul etmiyecek, herkes tabiî bir ruhî halet neticesi olarak kendisinin galib olduğunu iddia edecektir. O halde?

Hakemler

O halde, galib ve mağlûbu hakemler tayin edecektir. Kasketlerinde kırmızı veya mavî değil; beyaz bir band taşıyan, manevra sahasının her tarafında serbestçe dolaşan hakemler. Manevralarda bir baş hakemin idaresinde müteaddid hakemler ve hakem muavinleri bulunur. Fırkalara, alaylara, taburlara ,hatta bazan bölüklere varıncıya kadar hakemler verilmiştir. Bunlar, yanında bulundukları birliklerin harb tekniğine uygun surette hareket edip etmediklerini mütemadiyen kontrol ederler. İcab ederse Kırmızı ve Mavi taraf hakemleri birleşerek ve görüşerek karşılıklı çarpışan bir Kırmızı ve bir Mavi alaydan hangisinin harb fennine daha uygun hareket ettiğini, hangi tarafın galib ve mağlûb addedilmesi lâzım geldiğini tayin ederler. Hakemler kararlarını derece derece daha mafevk hakemlere bildirirler. Nihayet neticeler ve kararlar baş hakeme kadar gelir.

Meselâ, bir Mavi süvari alayının bir piyade taburile bir ağır makinelitüfek bölüğünden mürekkeb bir Kırmızı müfrezesine yalınkılıç hücum ettiğini gören iki taraf hakemleri, bu musademe hakkında bir karar verirler. Eğer Mavi süvari alayı Kırmızı müfrezeye ordugâhta istirahat halinde veya yürüyüş kolunda iken ansızın bir baskın yapmamışsa, dümdüz ve apaçık arazide, hiç gizlenmeden hücum etmiş ve Kırmızı müfrezeyi gafil avlıyamamış, onun şiddetli bir mukabelesine maruz kalmışsa bu süvari alayı fena bir mağlûbiyete uğramış, addedilir. Çünkü, bu hal, hakikî harbde cereyan ederse, o süvari alayı, piyade ve makinelitüfek ateşlerile biçilmiş olur.

Bu misal, küçük, orta, büyük sevk ve idare için, yani bölük, tabur, alay, tuğay (liva), tümen (fırka) ve kolordu için aynen vakidir. Hakemler, beraberlerinde bulundukları birliklerin bütün harekât ve faaliyetlerini kontrol ederler. Ve böylece muharebenin hâkimi «ateş» olduğu gibi manevranın hâkimi de «hakem» olur. Neticede galib ve mağlûbu «hakem» heyeti tayin eder.

Manevranın zorluğu

Manevrada sevk ve idare, hakikî muharebedeki sevk ve idareden daha zordur. Gerçi muharebede manevrada olmıyan birşey, büyük mes'uliyet endişesi, ateş ve ölümün yarattığı heyecan ve tabiî ve insanî bir his olan ölüm korkusu vardır. (Bu his, muhariblerin kahramanlık derecesine göredir.) Sinirler gerilir ve âsab, akıl ve mantığa hâkim olmağa başlar. Nitekim Büyük Harbin başında, Alman ordusunda 2 nci ordu kumandanı General von Bülov, Fransız ordusunda 5 inci ordu kumandanı General Lanrezac, hazar zamanında ve manevralarda temayüz eden parlak kumandanlar oldukları halde, harbde sinir buhranları geçirmişler ve böyle bir mücadelede tabiî olan muvaffakiyetsizlikleri izam ederek fazla telâş ve asabiyet göstermişler; her ikisi de bir müddet sonra ordu kumandanlıklarından azledilmişlerdir.

Gerçi manevralarda, harbde olduğu gibi, yüksek sevk ve idare için büyük bir mes'uliyetin, orta sevk ve idarede, ateş heyecanının, küçük sevk ve idarede düşmanla ve ölümle yakından temasın mucib olduğu sinir gerginliğinin ve korkunun derece derece tesirleri mevcud değildir; fakat, manevrada da başka çeşid, daha sakin, daha düşündürücü sinir gerginlikleri vardır. O da alınan her kararın, bu kararın emir şeklinde tebliğinin ve bu emirlerin tatbik tarzının en küçük teferruatına kadar mütemadi bir kontrol altında bulunmasıdır. Manevrada hiçbir hata hakemlerin gözünden kaçmaz. Halbuki muharebede, hiçbir komutan manevrada olduğu kadar, sıkı bir kontrola tâbi değildir. Orada, çok fahiş olmamak şartile bazı alelâde hataları ekseriya kimse farkına bile varmadan, kan temizler. Ya kıt'alarınız, çok kahramanca dövüşerek bu hatayı hayatları pahasına düzeltirler, biraz fazla zayiat vermiş olursunuz; yahud da muvaffak olamazsınız, o zaman da bu muvaffakiyetsizlik, düşmanın maddeten veya manen daha hâkim olduğuna, daha ağır bastığına, havaya, silâha şuna, buna atfedilir. Manevrada ise, hiçbir yanlışınızı gözden kaçırmıyan, hiçbir hatanızı affetmiyen hakemlerin daimî tetkik ve kontrolunun, Damokles'in kılıcı gibi, başınızın üstünde durduğunu bilirsiniz. Ve bu hal, sizi imtihan geçiren talebenin uğradığı neviden bir asabiyete sevkeder.

Manevralarda gösterilen kabiliyet ve liyakat, her zabitin, bilhassa büyükçe birliklere kumanda edenlerin terfi ve terakkisi, yani meslekî hayatları üzerinde kuvvetle müessir olacağı için, manevradaki asabiyet de, muharebedeki heyecandan geri kalmaz. Manevranın güçlüğü de, dediğimiz gibi, her kararın, her emrin, her hareketin böyle sıkı bir kontrol altında bulunmasından ileri gelir.

(Sonu yarın)

ABİDİN DAVER

Serseri lokomotif

İsveç şimendifer yollarında garib bir hâdise oldu

İsveçte, bütün şimendifer istasyonlarını büyük bir korku ve telâş içinde bırakan bir hâdise olmuştur. Kudiksvall mıntakası tren hatları üzerinde istasyonlar arasında teati edilen telgraflar, boş bir lokomotifin, kendi kendine bütün süratile yol almakta olduğunu haber vermiş ve yolların açık bulundurulmasını bildirmişlerdir.

Bir istasyon, kendinden sonraki istasyona, lokomotifin geçtiğini daha haber verirken, bu makinistsiz lokomotif oraya ulaşmış bulunuyor, büyük bir gürültü ile makaslardan aşarak, durmadan geçip gidiyordu. Fakat lokomotif hep ayni istikamette koşmuyor, bazan bir saniye duruyor, gerisingeri gitmeğe başlıyordu. Bir saat kadar devam eden ve bütün istasyonlardaki memurları birbirine katan bu korkunç yarış bir aralık durmuştur. Lokomotifin, hiçbir kazaya meydan vermeden hattın bir ucunda, uzunca müddet durduğunu görenler derhal koşuşmuşlar, makinist mevkiine çıkmışlar ve orada, makinistin, hiçbir şey olmamış gibi, rahat rahat sigara tellendirdiğini görmüşlerdir.

Makinist, çekine çekine kendisine yaklaşanları görünce, gayet sakin bir eda ile:

— Safa geldiniz, demiş ve lokomotiften yere inmiştir. Makinistin yere inmesi üzerine mesele anlaşılmıştır. Bütün sükûnetine rağmen ağzının köpük içinde oluşu, adamcağızın çıldırdığını anlatmış ve kendisi derhal bir arabaya konularak timarhaneye gönderilmiştir.

Şair d'Annunzio

Yakında öleceğini bir defa daha ilân etti

İtalyanın millî ve resmî şairi Gabriele D'annunzio, bundan birkaç ay evvel, öleceğini ilân ederek ortalığı velveleye vermiş ve cesedinin, bir asid banyosu içinde eriyip mahvolması için icab eden tedbirleri aldığını söylemişti. İtalyan şairi âzamı Gabriele D'annunzio, umumî enzara bir cesed halinde görünmesini, müthiş gururuna yediremediği için ölümünden sonra böyle bir yok oluş tarzı tasavvur etmiştir.

Şimdi, D'annunzio, öleceğini, ikinci defa olarak ilân ediyor. İtalyan fütürist ekolünün reisi olan Marinetti'ye şöyle bir mektub yazmıştır:

«Elveda. Beni, artık, ölümümden üç saat sonra göreceksin ve hakikî çehremi ancak o zaman görebileceksin.»

Bugün mevcud olmıyan bir neslin, harbden önce, ve harb esnasında göklere çıkardığı, bir ilâh gibi tapındığı İtalyan millî şairinin, ölümü, korku ile değil bilâkis büyük bir sevincle beklemesi şaşılacak şeydir. Onu zaman zaman böyle söyleten gizli bir kuvvet, hatifî bir haber mi var acaba?

Ortanca Mdivani bir daha evleniyor

Mdivani kardeşler, harbden önce, Avrupa yüksek sosyetesinde büyük bir şöhret kazanmış, güzellikleri, zenginlikleri, ve bilhassa yaptıkları parlak izdivaclarla, isimlerini her tarafa yaymış üç prensler.

Bu üç kardeşten Pola Negri'nin sabık kocası Serge, Polo oynarken attan düşüp ölmüş, Barbara Hutton'un sabık kocası Alexi de, son süratle giden otomobilinin kazaya uğraması neticesinde vefat etmişti. Üç kardeşten ortancası olan David, ilk zevcesi güzel yıldız Mae Murray'dan ayrıldıktan sonra, Amerikalı Mis Muriel Johuran ile nişanlanmıştır. Yakında evlenecekleri söylenen nişanlıları, Venedikte Lido plâjında görüyorsunuz.

Şanghay muharebesi karışık bir safhada

İmtiyazlı mıntakadan geçen tayyarelere Fransız bataryaları da ateşe başladılar. Şehre yeni İngiliz kıtaatı getiriliyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

Bu hava seferi esnasında atılan bombalar Şanghay şehrinin ortasındaki iş mahallesinde büyük bir yangın çıkmasına sebeb olmuştur.

Amerikan makamları kadın ve çocukların tahliyesi için tedbir almaktadırlar. İlk mülteci kafilesi yarın hareket edecektir.

Çin kıt'alarının gerileri tayyareler tarafından bombardıman edilirken Japon harb gemileri de Çinlilerin ilk hatlarını bombardıman etmektedir.

Japon tayyareleri Nankin - Şanghay ve Hangşov - Şanghay şimendifer hatlarına taarruz etmektedirler.

Ölenler

Şanghay 16 (A.A.) — Evvelki gün Fransız imtiyaz mıntakasının bombardımanı neticesinde yaralananlardan 200 kişi daha ölmüştür. Bu suretle ölenlerin miktarı 687 yi bulmuştur.

Çin kıtaatının taarruzu

Şanghay 16 (A.A.) — Central News ajansının bildirdiğine göre Putung'da Uanghu sahiline yerleştirilen Çin bataryaları dün ateşlerini tanzim etmişlerdir. Bugün Japon gemilerini bombardıman etmeğe başlıyacakları zannedilmektedir.

Bir Japon tayyare gemisi Şanghay'da bulunan 20 deniz tayyaresini takviye etmek üzere Vusung'a gelmiştir.

Bir Çin membaından bildirildiğine göre Çin kıt'aları yavaşça ilerliyerek Japon deniz kulübünü almışlardır. Japonlar, şiddetle mukavemet etmişler ve bu müsademede 200 kişi kaybetmişlerdir.

Diğer cihetten Japonlar son çarpışmaların kendileri için muvaffakiyetli neticeler verdiğini iddia etmektedirler.

Şanghayın bombardımanı

Şanghay 16 (A.A.) — Japonlar bu sabah Fransız imtiyaz mıntakasının cenubunda Nantas Çin mahallesinde kâin şimal istasyonunu bombardıman etmişlerdir.

Japon konsoloshanesi civarında harekât mıntakasında hâkim bir binanın damı üstündeki tarassud mevkiinden Havas Ajansının muhabiri Şapei'de birçok yangınlar çıktığını görmüştür. Muhabir, şehrin saat 11,30 da bombardıman edildiğini bildirmektedir. Bombaların civar binalardaki tahribatı sarahaten görülmektedir.

Hankou istikametinden bilâfasıla tüfek sesleri gelmektedir. Çin milisleri büyük bir faaliyet göstererek Japonları Hankou'nun bütün yol ağızlarına mitralyözler koymağa icbar etmektedirler.

Japon kıt'aları şüpheli evlerden çıkanlara ve Çin milislerinin gizlendikleri evlerin damlarına ateş etmektedirler.

Şanghay 16 (A.A.) — Sükûnet içinde geçen bir gün ve bir geceden sonra bu sabah erkenden başlıyan topçu düellosu gittikçe şiddetini artırmaktadır. Şimal mıntakalarında topçu kuvvetleri durmadan ateş etmektedirler. Bu meyanda Çin tayyareleri de ufak dumanlar bırakarak Hungkuo'daki Japon umumî karargâhının civarına bombalar atmaktadırlar. Çin tayyareleri Japon harb gemilerinin ve bilhassa konsoloshane ve umumî karargâhın damlarına yerleştirilen hava müdafaa toplarının ateşine rağmen uçmaktadırlar.

Serseri kurşunlarla hava müdafaa mermilerinin paraçalarından son iki gün zarfında ve bu sabah iki imtiyaz mıntakasında 100 kişi kadar ölmüştür. Ölenlerin bu kadar çok olması hava muharebeleri başlar başlamaz halkın sokaklarda birikerek muharebeyi seyretmesinden ileri gelmektedir.

İaşe hususunda tesadüf edilen müşkülât dolayısile hayat pahalılığı yüzde 5 nisbetinde artmıştır. Akşam muayyen saatlerde ışıkları söndürmek mecburiyeti dolayısile evvelki gece sebzevatçılar şehre girememişler ve bu yüzden bu sabah sebze tedarikinde güçlük çekilmiştir.

Bankaların kapanması yüzünden piyasada nakid para kalmamıştır. Tüccarlar veresiye vermek istememektedirler.

Muharebe Şan - Kay Şek'e karşı değilmiş

Tokyo 16 (A.A.) — Hariciye Nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, daima, «mahallî bir iş» olarak kalmış olan şimalî Çin meselesinin Şanghay vakayiile hiçbir alâkası olmadığını söylemiştir.

Diğer taraftan ordu namına söz söylemeğe mezun bir zat, Havas muhabirine beyanatta bulunarak Japonyanın Tchang-Kai-Chek'e karşı değil, onun idaresine karşı harbetmekte ve onu bu idareden kurtarmak istemekte olduğunu söylemiştir.

Fransız bataryaları tayyarelere mukabeleye başladı

Tokyo 16 (A.A.) — Gazetelerin istihbaratına göre Şanghay'daki Fransız makamatı, alâkadar makamata geçenlerde imtiyazlı Fransız mıntakasının bombardıman edilmiş olmasına binaen bundan böyle ecnebi askerî tayyarelerine karşı bu mıntakanın himaye edileceğini bildirmişlerdir.

Şanghay'da bir Japon membaından alınan bir telgrafta Fransızların tayyarelere karşı kullanılan top bataryaları bu ihtarı müteakib faaliyete geçerek Fransız mıntakası üzerinden geçen tayyareler üzerine birçok şerapnel atmışlar ve bu tayyareleri istikametlerini değiştirmeğe mecbur etmişlerdir.

Şanghaydaki Fransız gemileri

Paris 16 (A.A.) — Şanghaydaki Fransız tebaası ile Fransız menafiinin himayesi, Lamotta - Piquet kruvazörü, Dumont - Durville, Savorgnan de Brazza avizoları ve Doudard - de - Lagree nehir gambotu tarafından temin edilmektedir. Bu gemiler, Şanghay limanında demirlemişlerdir.

Nankin üzerinde harb

Nankin 16 (A.A.) — Dün hükûmet merkezinin üzerinde şiddetli bir hava muharebesi olmuştur. Muharebe, bir buçuk saat sürmüştür. Sis dolayısile etrafı görmek için pek alçaktan uçan Japon tayyareleri görünür görünmez tehlike düdükleri çalmağa başlamış, nakliyat durmuş, sokaklar boşalmış ve hava müdafaa bataryalarının topçuları top başına geçmişlerdir.

Çin tayyarecileri ilk defa olarak hakiki bir hava muharebesine iştirak etmişler ve muvaffakiyet göstermişlerdir.

Muharebeden sonra Royter ajansının muhabirlerinden biri etrafı dolaşmış ve tayyare meydanına bir Japon tayyaresinin düştüğünü görmüştür. İçinde bulunan 5 kişi yanmış ve cesedleri tanınmıyacak bir hale gelmiştir.

Cezire isyanı gittikçe büyüyor

(Baştarafı 1 inci sahifede)

«filân güne kadar memleketi terketmezsen, kendini ölmüş bil» şeklinde tehdid mektubları yağdırılmaktadır. Dün sabah Beyla yolunda Türk aşiretlerinden bir kadınla iki erkek ölü olarak bulunmuştur. Mahallî hükûmet memurları failleri takibe lüzum görmeden civar köylülerden sorup geçmişlerdir.

Şekib

İlk tren Zonguldağa girerken

Kömür yolunun zonguldağa ulaştığını ve bu münasebetle büyük bir merasim yapıldığını yazmıştık. Yukarıki resim, ilk trenin Zonguldağa muvasalâtini göstermektedir.

GÜNÜN BULMACASI

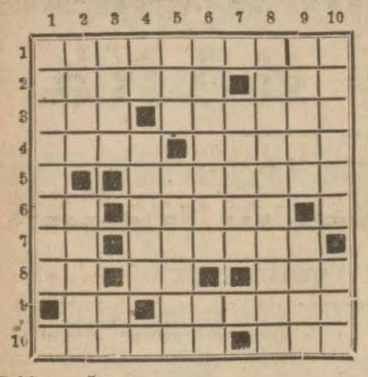

Soldan sağa:

1 — Soğuk memleketlerde yaşıyan bir hayvan (mürekkeb kelime). 2 - Gök, o olunca göz gözü görmez. 3 - Eski kale duvarları, bir cins alkollü içki satan. 4 - Vasıta, bir emir. 5 - Bugün git yarın gel şeklinde idare etme. 6 - Hem emir hem karnı boş, küçük oda. 7 - Nota, hem nehir hem bir Vekilimizin soy adı. 8 - Sahib, çok defa «ötede!» kelimesinin önüne gelir, hem mektublara hem de istidalara yapışır. 9 - Su, yemekle beraber yenen şeylerden. 10 - Hacca gidenler orada vakfeye dururlar, bir emir.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Küçük şehirli. 2 - Metod, eskiden Avusturya Krallarına bu ismi verirdik. 3 - Kanun gibi yerleşmiş âdetler, pederin yarısı. 4 - Bir emir, bir vilâyetimiz. 5 - İçki evlerinden, acayib bir hayvan. 6 - Ebe - veyn, bir hayvan. 7 - Cenubi Anadoluda bir kasaba. 8 - Hararet veren, hisse. 9 - İp, bir kab. 10 - Diş geçiren, islâmiyetten evvel Kâbede duran putlardan biri.

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	P	İ	S	İ	T	A	V	A	S	I
2	E	Ş	İ	Y	O	K	■	F	O	S
3	R	■	V	İ	S	A	Y	E	T	■
4	İ	F	A	■	U	D	■	R	E	Y
5	K	A	■	A	N	E	M	İ	■	A
6	I	R	A	K	■	M	İ	N	İ	K
7	Z	E	R	■	Ş	İ	N	■	H	A
8	I	L	I	C	A	■	A	M	A	C
9	■	E	■	A	Z	A	R	■	L	I
10	Ü	R	A	Y	■	Ş	E	B	E	K

İst. Borsası 16/8/937

PARALAR

	Açılış	Kapanış
Sterlin	627.—	632.—
Dolar	123.—	127.—
Frank	90.—	100.—
Liret	110.—	115.—
Belçika Fr.	80.—	84.—
Drahmi	18.50	23.—
İsviçre Fr.	570.—	580.—
Leva	20.—	23.—
Florin	65.—	70.—
Kron Çek	75.—	84.—
Şilin Avusturya	21.—	23.—
Mark	28.—	31.—
Zloti	20.—	23.—
Pengo	21.—	25.—
Ley	12.—	15.—
Dinar	48.—	52.—
Kron İsveç	30.—	32.—
Altın	1057.—	1058.—
Banknot	257.—	258.—

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	631.—	631.—
New-York	0.7893	0.7885
Paris	21.0450	21.0475
Milâno	15.0032	15.0032
Brüksel	4.7882	4.7882
Atina	86.6085	86.6085
Cenevre	3.4375	3.4385
Sofya	63.3914	63.3914
Amsterd.	1.4320	1.5322
Prag	22.0418	22.0418
Viyana	4.1790	4.1790
Madrid	13.7084	13.7084
Berlin	1.9625	1.9630
Varsova	4.1790	4.1790
Budapeşte	4.—	4.—
Bükreş	106.4975	106.4975
Belgrad	34.39	34.39
Yokohama	2.7225	2.7225
Moskova	20.435	20.435
Stokholm	3.0738	3.0738

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I Peşin		
» » I Vadeli	15.—	14.975

Iki Türk genci iş arıyor

Matbaa işlerinin, kitab, teclid, lito şubelerinden iyi yetişmiş, ihtısas sahibi tipoğraf teknisiyen, tahsile malik iki Türk genci iş arıyor. Askerlikle alâkası yoktur. Harice de gidebilir.

Türk Mürettibler cemiyeti vasıtasile Z. A.

AFYONDA

A. Şeref Ayyıldız Kitabevi

Cumhuriyet Gazetesinin, mekteb kitabları, pul, Tayyare biletleri ve bütün gazete ve mecmuaların tevzi yeridir. Hükûmet caddesi No. 1

Çağrılar, Konferanslar, kongreler

Av yeri duhuliyesi

İstanbul Avcılar Kurumundan:

Kurumumuzda kayidli avcılardan Ambarlı ve Avcılarköyü bıldırcın av alanına mahsus duhuliye kartı almak istiyenlerin, pazartesi, çarşamba ve cuma günleri saat 15 ten 18 e kadar Eminönünde Hüseyinefendi hanı 9 sayıda Kurumun merkez bürosuna müracaat etmeleri bildirilir.

Mevsimin en büyük sürprizine şahid olmak isterseniz

18 ağustos çarşamba akşamımdan itibaren Taksim

PANORAMA

Bahçesine geliniz.

Çivril Belediyesinden:

Çivril kasabasının halihazır haritasının alınması kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

1 — Yapılacak işin muhammen keşif bedeli meskûn mahallerin bir hektarı 25 ve gayrimeskûn mahallerin bir hektarı on beş lira olup tutarı 1300 liradır.

2 — Bu işe aid eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, Bayındırlık Bakanlığının şehir ve kasabaların halihazır haritalarının alınmasına dair genel şartnamenin Denizli Nafıa Direktörlüğünden ve Çivril Belediyesinden aranması lâzımdır.

3 — Eksiltme 27/8/937 cuma günü saat 15 te Çivril Belediye Dairesinde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 97 lira 50 kuruştur.

5 — İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte Civril Belediyesinde teşekkül edecek Komisyona gelmeleri ilân olunur. (5296)

Konya İlbaylığından:

Hususî Muhasebe bütçesile idare edilmekte olan daire ve müesseselerin bir yıllık ihtiyacı olarak tesbit edilen 8613 lira muhammen bedeli 261 ton Sömikok maden kömürü kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

1 — İhale 3/9/937 günü saat on beşte Vilâyet Daimî Encümeni odasında yapılacaktır.

2 — Muvakkat teminat 646 liradır.

3 — Teklif mektubları 3/9/937 günü saat on dörde kadar Vilâyet Daimî Encümenine verilmiş bulunacaktır.

4 — Talib olanlar şartnameyi bedelsiz olarak Hususî Muhasebe dairesinden alabileceklerdir.

5 — Talib olanların kanunî ikametgâhı bulunması ve hüviyet varakasile Ticaret Odasında kayidli bulunduklarına dair vesikayı hâmil bulunmaları şarttır.

6 — 2490 sayılı kanun hükümlerine ve bilhassa 32 nci maddesine uygun olmıyan mektubların sahibleri eksiltmiye iştirak ettirilemiyecektir. (5297)

Deniz Gedikli Erbaş Orta Okulu Direktörlüğünden:

İstanbul ve yakın kıyılarında ilk okulu bitirmiş olanlarla orta okullardan sınıf geçmiş olanlardan ikinci ve üçüncü sınıflara da talebe alınacaktır.

Ayrıca okulu bitirmiş olanlardan da Gedikli Er olarak talebe alınacağından isteklilerin 25 ağustos günü akşamına kadar Kasımpaşadaki Okul Direktörlüğüne müracaatleri. (5292)

İpekli Kumaş Yapan ve Satanlara İstanbul Ticaret ve Sanayi Odasından:

Türkiyede dokunan ipekli kumaşların 30 temmuz 937 tarihli Resmî Gazete ile neşredilen ve neşri tarihinden itibaren on beş gün sonra meriyet mevkiine giren «İpekli kumaş Standardı nizamnamesi» le tesbit edilen Standart esaslarına uygun olması lâzımdır.

Mevcud stokların tasfiyesi için nizamnamenin meriyet tarihine geçtiği tarihten itibaren üç ay mühlet bırakılmıştır. Fabrika ve mağaza sahibleri bu müddetin hitamından evvel nizamname hükümlerine aykırı olarak ellerinde bulunan ipekli kumaşların, cinsini, vasıflarını tafsilâtile göstermek üzere kaç top bulunduğunu ve her topun kaç metreden ibaret olduğunu bildiren bir beyanname tanzim ederek ve bu beyannameleri fabrika veya mağazanın mühürile ve kendi imzalarile tasdik eyliyerek Odamıza vermeleri ve kumaşları Odamıza getirerek damgalatmaları nizamnamenin 15 inci maddesi emri iktizasındandır.

Bu suretle damgalanmış olan kumaşlar damgaları üzerinde bulunmak şartile satılır ve ihraç edilebilir.

Odaca beyanname kabulü ve damgalanma işine başlanmıştır. Alâkadarların kumaşlarını damgalatmak ve izahat almak için hergün iş saatlerinde Odamız Sanayi Şubesine müracaat edebilecekleri ilân olunur. (5317)

Cumhuriyet Matbaası

Son sistem makinelerle mücehhezdir. En mutena işler için her zaman sipariş kabul eder. Sür'at ve nefaset temin olunur.

Telefon: 24290 Matbaa

Ankara Nümune Hastanesi Baştabibliğinden:

Ankara Nümune Hastanesinin 1937 malî yılı malzemei sıhhiye ihtiyacının tedariki için 18/8/1937 de icrası mukarrr ihaleden yalnız pamuk çıkarılmış olup diğerlerinin ihalesi ayni günde yapılacaktır.

Pamuğa aid şartnamede bazı tadilât icrası lüzumu hasıl olmuş olup şartnamede muktazi tadilât yapıldıktan sonra pamuğun ihale günü ayrıca tavin ve ilân edilecektir. «2771» (5256)

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

Cibalide Tütün ve Kutu fabrikalarımızda 1/VII/937 tarihinden itibaren bir sene zarfında çıkacağı tahmin olunan 350 ton kâğıd ve karton kırpıntıları 25/VIII/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 10 da pazarlıkla satılacaktır.

İsteklilerin şartnamesini görmek üzere hergün ve pazarlık için de tayin olunan gün ve saatte % 15 teminat parasile birlikte Kabataşta Levazım ve Mubayaat Şubesindeki Satış Komisyonuna müracatleri. (5110)

Askerî Liseler Müfettişliğinden:

Askerî Liselere girmek için müracaat edenlerin seçme imtihanları 16 ağustos 1937 pazartesi günü saat 9 dan itibaren başlıyacaktır. Namzedlerin mekteblere müracaatleri. «270» (5190)

İstanbul Sıhhî Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Leylî Tıb Talebe Yurdu talebesi için mevcud şartname ve nümunesine göre 1000 çift ökçeli terlik açık eksiltmiye konmuştur.

1 — Eksiltme: Cağaloğlunda Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü binasındaki Komisyonda 1/9/937 çarşamba günü 14,30 da yapılacaktır.

2 — Tahminî fiat: Bir çift terliğin fiatı 125 kuruştur.

3 — Muvakkat garanti: 93 lira 75 kuruştur.

4 — İstekliler şartname ve nümuneyi Çemberlitaş civarında Fuadpaşa Türbesi karşısında Leylî Tıb Talebe Yurdu Merkezinde görebilir. Ve şartnameyi de parasız olarak alabilirler.

5 — İstekliler cari seneye aid Ticaret Odası vesikasile 2490 sayılı kanunda yazılı belgeler ve bu işe yeter muvakkat garanti makbuz veya banka mektublarile birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (5295)

Gazianteb İlbaylığından:

Gaziantebin Kilis yolunun 25 - 29 kilometreleri arasında 7170 lira 36 kuruş bedeli keşifli tamiratı esasiye bir ay müddetle açık eksiltmiye konmuştur. İhalesi 23/8/937 pazartesi günü saat 11 de yapılacaktır. Talib olanların keşifnameyi görmek üzere bu müddet zarfında ve eksiltmiye iştirak etmek için de ihale günü Vilâyet Daimî Encümenine müracaatleri. (5286)

Polis Okulu Direktörlüğünden:

CİNSİ	Miktarı	Tahmin B. K. Sn.	Tutarı L. K. Sn.	Teminatı L. K. Sn.
1 inci nevi ekmek	35,000 kilo	11 00	3850 00 00	288 75 00
Yaş sebze ve yaş yemiş	29 kalem		1732 25 00	129 92 00
Süt ve yoğurd	3 »		325 00 00	24 37 00

1 — Okulumuzun 1938 senesi mayıs nihayetine kadar yukarıda yazılı ekmek ve sairenin ihalesi için ilân edilmişse de ekmek ve sütlere talib zuhur etmediğinden ve yaş sebze ile yaş yemişe talib çıkmış olduğu halde eksiltme fiatları haddi lâyık görülmediğinden ikinci defa olarak açık eksiltmiye konulmuştur.

2 — Eksiltme 24 ağustos 937 tarihine musadif salı günü saat on ilâ on iki İstanbul Vilâyeti Muhasebe binasında Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

3 — Bunlara aid şartnameleri görmek ve cins, miktar ve fiatlarını öğrenmk istiyen taliblerin Yıldızda Polis Okuluna uğramaları ilân olunur. (5294)

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Bu yıl Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsünün Ziraat, Baytar Fakültesine kız ve erkek ve Orman Fakültesine yalnız erkek parasız yatılı, paralı yatılı ve yatısız talebe alınacaktır. Enstitüye yazılabilmek için aşağıdaki şartlara uymak gereklidir.

1 — Türk tabiiyetinde bulunmak ve lise mezuniyet imtihanını vererek bakaloryasını yapmış veya lise olgunluk diplomasını almış bulunmak lâzımdır. (Bakaloryasını yapmamış veya Olgunluk diplomasını almamış olanlar Enstitüye alınamaz).

2 — İstanbul Üniversitesinin Fen Fakültesinden naklen gelecek olanlar orada okudukları sömestrlerden muvaffak olmuşlarsa, ikisi kabul edilerek Baytar, Ziraat ve Orman Fakültesinin üçüncü sömestrlerine alınırlar. Ancak Baytar Fakültesine girenlerin bu fakültenin birinci ve ikinci sömestrlerinde okunan Anatomi dersine de ayrıca devam etmeleri ve Ziraat fakültesine girenlerin ziraat stajını yapmaları gereklidir.

3 — Enstitüye girecek talebenin yaşı 17 den aşağı ve 25 ten yukarı olmaz. Neharî talebe yüksek yaş kaydına bağlı değildir.

4 — Parasız yatılı talebeden ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyeti ve sağlamlıkları hakkında tam teşekküllü bir hastaevi kurulunun raporu lâzımdır. Bu raporlarda talebenin her türlü askerî hizmete kabiliyetli olduğu ayrıca tasrih edilecektir.

5 — Enstitüye yazılan talebe iki ay içinde, yeniden sağlık ve sağlamlık muayenesinden geçirilerek ertiklerinin lüzum gösterdiği beden kabiliyetini göstermiyenlerin enstitüden ilişiği kesilir.

6 — Ziraat Fakültesine girecek talebe Ankarada Orman Çiftliğinde 10 ay staj görmeğe mecburdurlar. Bu staj müddetince talebeye 30 lira aylık verilir. Yatacak çiftlikte parasız sağlanır. (Stajyer talebenin yemesi ve içmesi de Enstitüce sağlandığı takdirde kendilerine bu 30 lira verilmez.)

7 — Parasız yatı talebesinden staj veya okuma devresi içinde her ne sebeble olursa olsun kendiliğinden stajını veya tahsilini bırakanlardan veya cezaen çıkarılanlardan hükûmetçe yapılan masrafları ödiyecekleri hakkında verilecek nümuneye göre noterlikten tasdikli bir kefaletname alınır.

8 — Enstitüye girmek istiyenler yukarıda yazılı rapordan başka nüfus kâğıdını aşı kâğıdını, polis veya uraylardan alacakları özgidim kâğıdını, orta ve liselerde görmüş oldukları süel dersler hakkındaki ehliyetnameleri ilişterilerek el yazılarile yazacakları pullu bir dilekçe ile ve altı tane fotoğrafile birlikte doğruca Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne başvururlar. Talibler dilekçelerinde hangi fakülteye kayid olunmak istediklerini bildirmelidirler. Aksi takdirde dilekçeler hakkında bir muamele yapılmaz.

9 — Pulsuz veya usulü dairesinde pullanmamış olan ve 8 nci maddede yazılı kâğıdların ilişik olmadığı dilekçeler gelmemiş sayılır. Ve bunlar hakkında hiçbir muamele yapılmaz.

10 — Birinci ve sekizinci maddede yazılı vesikalarla vaktinde başvuranlar arasından pek iyi ve iyi dereceli olanlar tercih edilir.

Kabul edilecek talebe diploma derecesine ve başvurma tarihlerine göre seçilirler. Kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de başvurma sırasına göre alınabilirler. Ayni şerait altında liseden fen kısmından çıkacaklar tercih olunur.

11 — Cevab istiyenler ayrıca pul göndermelidirler;

12 — Başvurma zamanı ağustosun birinci gününden eylûlün 30 uncu günü akşamına kadardır. Bundan sonraki başvurmalar kabul edilmez.

«2298» (4643)

Yakında toplanacak olan ikinci Türk Tarih kongresi münasebetile

Birinci Türk Tarih kongresi konferanslar ve müzakere zabıtları

Kitabımı bütün okuyucularımıza tavsiye ederiz. Mevcudu pek az olan bu eser 628 sahife, müteaddid resimleri, bir büyük haritayı havidir.

Güzel ve sağlam cildli olarak 125 kuruşa matbaamızda satılır. Taşra siparişlerinden posta ücreti alınmaz.

Bütün kitabcılardan arayınız.

Balıkesir Şehri Halihazır Haritaları Alımı Eksiltmesi Dahiliye Vekâletinden:

Balıkesir şehri halihazır haritaları alımı işi kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

1 — İşin muhammen bedeli 6600 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname, proje vesair evrakı bilâbedel Dahiliye Vekâleti Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden alabilirler.

3 — Eksiltme 18/8/937 tarihine musadif çarşamba günü saat on bird Ankarada Dahiliye Vekâleti binasında toplanacak Belediyeler İmar Heyetince yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin aşağıda yazılı teminat v vesaiki ayni gün saat ona kadar Komisyon Reisliğine teslim etmiş olmaları lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanunun 16 ve 17 nci maddelerine uygun 495 liralı muvakkat teminat,

B — Kanunun tayin ettiği vesikalar,

C — **Kanunun 4 üncü maddesi mucibince eksiltmiye girmiye bir mâni bulunmadığına dair istekli tarafından imzalanmış bir mektub.**

5 — Teklif mektubları ihale günü saat ona kadar makbuz mukabilinde Komisyon Reisliğine verilecektir. Posta ile gönderilecek teklif mektublarının iadeli taahhüdlü olması ve nihayet bu saate kadar Komisyona gelmiş bulunmaları lâzımdır.

Bu iş hakkında fazla izahat almak istiyenlerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine müracaat etmeleri «2427» (4841)

KÜÇÜK ÇİFTLİK PARKI

Her akşam: Mükemmel saz ve mütenevvi eğlenceler.

Fiatlarımız ehvendir. Telefon: 41992

Gazianteb Vilâyeti Daimî Encümeninden

S.N.	İSİM	Miktarı		Muhammen bedeli Lira
1	Afyon hülâsası kuru	50	gram	3 —
2	Amonyak merk	1	kilo	2 —
3	Afyon ruhu yerli	1	»	16 —
4	Aspirin tozu «synonym»	1	»	5 —
5	Azotiyeti fıtta kalemi	50	gram	2 —
6	Bromüral tabletleri on adedli	10	tüp	5 —
7	Dionin «synonym»	40	gram	16 —
8	Eter «ansthesique, merk, cam K.	5	kilo	38 —
9	Flit	30	»	16 —
10	Formalin «formaldehyde»	15	»	23 —
11	Gliserin saf	10	»	10 —
12	Hamızı limon	3	»	4 —
13	Hamızı klorma saf «HCL»	1	»	2 —
14	Hydrifil gaz «90 santim»	1000	metre	100 —
15	Hindyağı saf «bir kiloluk»	10	kilo	9 —
16	Humuzu tutya	1	»	1 —
17	Kâfüru	3	»	9 —
18	Karboniyeti mağnezi	3	»	3 —
19	Klor sani zeybak pastileri	1	»	8 —
20	Klormaiyeti kenin	2	»	60 —
21	Klormaiyeyi novokain «Bayer»	75	gram	18 —
22	Kodein saf	75	»	28 —
23	Krezil «synonym» 5 × 10	50	kilo	25 —
24	Neosalvarsan «kutusus»	10	seri	16 —
25	Öködal tabletleri onadetli	10	tüp	4 —
26	Piramidon «synonym»	1	kilo	11 —
27	Poliğalat kökü	2	»	6 —
28	Pamuk hidrafili «A.A.Ağ. rekor»	100	»	165 —
29	Rivanom	35	gram	12 —
30	Diripaflavin	30	»	10 —
31	Talk «dövenüs» veritable	10	kilo	3 —
32	Tannablin «synonym»	1	»	5 —
33	Tannijen «synonym»	1	»	12 —
34	Terpin	1	»	5 —
35	Üretropin «synonym»	2	»	7 —
36	Vazelin Filant	15	»	9 —
37	Ampul klor maiyeti emetin 0.02	200	aded	16 —
38	Ampul klor maiyeti emetin 0.05	150	»	25 —
39	Ampul Auabaine «dahil verit»	60	»	18 —
40	Ampul sali garam «İ.C.C.»	50	»	10 —
41	Difteri serumu 10. C.C.	30	»	12 —
42	Streptokok seromu 10. CC.	30	»	12 —
43	Menenkokok seromu 10. CC. Past.	200	»	80 —
44	Tetanoz seromu 10. CC.	200	»	65 —
45	Beden derecesi «yassı»	50	»	20 —
46	Buz kesesi «No. 28. Sm.»	20	»	15 —
47	Filâster Hamburg bayerstef.	50	kutu	63 —
48	Lâstik eldiven No. 7, 7, 50 - 8	75	çift	50 —
49	Lâstik Termofor pirelli	10	aded	12 —
50	Lâstik simit pirelli	5	»	13 —
51	Ampul elektrarğo	10	kutu	22 —
52	Ampul tenefin	5	»	11 —
53	Lâstik iki parmaklık «nisaive için»	8	»	3 —
54	Parmaklık lâstik muhtelif No.	10	iyi cins	1 —
55	Sapot eldiveni	6	çift	15 —

Gazianteb Vilâyeti Merkez Memleket Hastanesine lâzım olan evsaf, miktar ve muhammen kıymetleri yukarıda gösterilen 55 kalem eczayi tıbbiye bir ay müddetle eksiltmiye konmuştur. İhalesi 23/8/937 pazartesi günü saat 1 de yapılacaktır. Talib olanların şartnameyi görmek üzere bu müddet zarfında ve eksiltmiye iştirak etmek için de ihale günü Vilâyet Daimî Encümenine müracaatleri. (5285)

Açık Eksiltme Suretile Münakasa İlânı Doğanhisar Şarbaylığından:

1 — Tanzim edilen keşif ve plânları ve münakasa şartnamesi hükümleri içinde olmak üzere Doğanhisar kasabasında yeraltı umumî ayakyolu inşaatı yaptırılacaktır.

2 — İşbu ayakyolunun keşif bedeli 722 lira 63 kuruştur.

3 — Münakasa müddeti 15/8/937 tarihinden itibaren 31/8/937 tarihine raslıyan salı günü saat 15 e kadar olmak üzere 15 gündür.

4 — Muvakkat teminat akçesi 54 lira 19 kuruştur.

5 — Münakasaya iştirak etmek istiyen taliblerin şimdiye kadar aldıkları inşaat işlerinde, işlerini muvaffakiyetle başarmış olduklarına dair alâkadar dairelerin vesikalarını ibraz etmeleri gerektir.

6 — Bu iş için daha fazla malûmat almak istiyenlerin Doğanhisar Belediye Riyasetine müracaat etmeleri ilân olunur. (5298)

Festival mehtab âlemi

20 ağustos cuma akşamı

71 numaralı vapurda saz heyeti:

Bayan **SAFiYE** ve arkadaşları

27 numaralı vapurda:

BALKAN FESTiVAL HEYETLERi

Köprüden kalkacak vapurlar

71 numara saat 21 de — 65 numara saat 21 de

Beykozdan kalkacak vapur

74 numara saat 19,20 de

Yenimahalleden kalkacak vapur

66 numara saat 19,45 te

Tafsilât için perşembe ve cuma günkü gazeteleri okuyunuz.

Devlet Demiryolları İşletme Umum Müdürlüğünden:

31/5/938 tarihine kadar idare namına Samsun limanına vapurla gelecek olan tahminen 20,000 ton kömürün vapurdan supalan alınması ve idare iskelesine naklile supalan olarak idareye teslimi işi kapalı zarf usulile iki defa eksiltmiye konulmuş ise de talib çıkmamıştır.

Bu tahmil ve tahliye işi 25/8/937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 15 te Kayseride İşletme Müdürlüğü binasında toplnacak olan Komisyon tarafından muvakkat ihalesi yapılmak üzere yeniden kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur.

Vapurdan alınarak idare iskelesine nakledilecek kömürün beher tonunun muhammen bedeli 69 kuruştur.

Bu işe girmek istiyenler 1035 liralık muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesika ve beyannamelerini havi teklif mektublarını ayni gün saat 14 e kadar Komisyon Reisliğine vermeleri veya kanunun tarifatı dairesinde posta ile göndermeleri lâzımdır.

Bu işe aid mukavelename ve şartname projeleri Samsun İstasyon Şefliğinde ve Kayseride İşletme Müdürlüğünde ve İstanbulda Haydarpaşa veznesinde parasız olarak dağıtılmaktadır. «2738» (5235)

Türk Maarif Cemiyeti İDARESİNDE Bursa Kız Lisesi

Orta ve lise kısımlarına 20 ağustos 937 den itibaren talebe kabulüne başlanacaktır. Gündüz ücreti 35, yatı ücreti 185 liradır. Matbu izahname mekteb idaresinden istenebilir. Her husus için Bursada Kız Lisesi Direktörlüğüne müracaat edilmesi. (4997)

Zonguldak Valiliğinden:

Zonguldak Vilâyeti içinde Ereğli - Devrek yolunun 1 + 616 — 27 + 000 kilometreleri arasında yapılacak yirmi üç bin dokuz yüz elli altı lira kırk sekiz kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiratı işi kapalı zarf usulile eksiltmiye konulmuştur. Eksiltmesi 18/8/937 çarşamba günü saat on beşte Zonguldak Vilâyeti Daimî Encümeninde yapılacaktır.

Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak yüz yirmi kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır. Muvakkat teminat bin yedi yüz doksan yedi liradır. Eksiltmiye girmek istiyenlerin Resmî Gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıda yazılı günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Daimî Encümen Reisliğine vermeleri ilân olunur. (4850)

Beşiktaş Dikiş Yurdu

Tahsilinin yüksekliği ve intizamile tanınmış memleketimizin en eski biçki ve dikiş mektebidir. Birçok kadın terzi ve muallim makastar yetiştirmiştir. Mezunlarına Kültür Direktörlüğünden tasdikli diploma verilir Kayid başlamıştır. Dikiş bilenler için ayrıca üçer aylık kısa devreli kurslar açılmıştır. İstiyenlere talimat ve program gönderilir.

Adres: Beşiktaş Akaretler No. 87

Ankara Bahçeli Evler Yapı Kooperatifi Ortaklarına

İdare Meclisinden:

Ortaklarımıza aid 150 evin inşasına bu günlerde başlanacaktır.

Statümüz mucibince peşin ödenmesi gereken vüzde onların seçilen ev tiplerine göre miktarları ortaklarımızın adreslerine bildirilmistir. Bu vüzde onların bir hafta zarfında Sümer Banktaki hesabımıza yatırılması ve herhangi bir sebeble mektubumuzu almamış olan ortaklarımızın Ankarada bulunanların doğrudan doğruya, başka yerde bulunanların da mektubla üç gün zarfında Cumhuriyet Merkez Bankası Emisyon Müdürü Bay (Fethi Aktan) a müracaat etmeleri ilân olunur. «2741» (5236)

Ankara Nümune Hastanesi Baştabibliğinden:

Hastanenin 1937 malî yılı ihtiyacı olan aşağıda cinsi, miktarı, tahmini fiat ve eksiltme şekillerile muvakkat teminatları yazılı dört kalem tıbbî malzeme 2/8/1937 tarihinden 17/8/1937 tarihine kadar on beş gün müddetle eksiltmiye konulmuştur.

Şartnameler Ankara Nümune Hastanesi Baştabibliğinde ve İstanbulda Sıhhat Müdürlüğünde görülebilir.

Dikkat: Muvakkat teminat olarak para, ve para mahiyetindeki evrak Komisyonca alınamıyacağından bunları vermek istiyenler ihale gününden evvel hastaneye müracaat ederek teminatlarını Maliye Vekâleti veznesine yatıracaklardır. (4844)

Tahmin edilen fiat Lira	K.	Miktarı	Muvakkat teminat Lira	K	Cinsi
3850	00	35000 metre	288	75	Gaz hedrofil (açık arttırma)
1250	00	5000 »	93	75	Sargılık Amerikan bezi »
2325	00	1500 kilo	174	40	Hidrofil pamuk 3 A marka
500	00	2000 metre	37	50	Tarlatan bezi »

TÜRK HAVA KURUMU

BÜYÜK PİYANGOSU

5 inci keşide 11 eylûl 937 dedir

Büyük ikramiye 50.000 liradır

Bundan başka: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000 ve 10.000) liralık iki aded mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 eylûl 937 günü akşamına kadar biletini değiştirmiş bulunmalıdır.. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur.

Denizyolları İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı Tel. 42362 — Sirkeci Mühürdarzade Han. Tel 22740

Izmir Fuarı münasebetile

Fevkalâde posta

İzmir Fuarının açılma töreni münasebetile 18 ağustos çarşamba günü saat 11 de Denizyolları işletmesinin «Karadeniz» vapuru fevkalâde sefer olarak İzmire gidecektir. Gidiş geliş bileti alanlara 25 eylûle kadar dönmek şartile yüzde elli tenzilât yapılacaktır. Bu biletler için fotoğraf lâzımdır.

Cumartesi postası için bilet almış olanlardan çarşamba postasile gitmek arzu edenler salı günü akşamına kadar acenteliğe müracaatle yerlerini kapatmalıdırlar. «5314»

Zayi — 936 - 937 senesi İstanbul 45 inci ilk okuldan aldığım şehadetnameyi kaybettim. Hükmü yoktur.

236 Yahya İrgi

Dr. Faik i. ökte

OPERATOR

Cağaloğlu Nuruosmaniye caddesi No. 6. Tel: 21109 Muayene 1 liradır.

Sultanahmed 5 inci sulh hukuk hâkimliğinden:

Ölümünden ötürü terekesine mahkememizce el konulmuş olan İstanbul Beyazıdda tramvay caddesinde eczane yanındaki dükkânda bakkal Nikoli'ye aid mezkûr dükkân üstündeki evde mevcud ev eşyasının 20/8/937 tarihine musadif cuma günü saat 15 te açık arttırma ile mahallen satılacağı ilân olunur. (34464)

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu ilânları

3 aded araba beygiri 18 ağustos 1937 tarihine raslıyan çarşamba günü saat 11 de Fatih Atpazarında pazarlıkla satılacaktır.

Almak istiyenler belli gün ve saatte mezkûr mahalde bulunmaları. (5119)

Dr. NİŞANYAN

Hastalarını hergün akşama kadar Beyoğlu, Tokatlıyan oteli yanında Mekteb sokak 35 No.lı muayenehanesinde tedavi eder

Beyoğlu Tahsilât Müdürlüğünden:

Şükrullah Hayatî oğlu Rizakullahın Hocapaşa Maliye Şubesine 932 ilâ 935 yılları kazanç vergisinden olan borcundan dolayı Beşiktaş Teşvikiye mahallesinin Teşvikiye Kâğıthane caddesinde eski 24 mükerrer, 24 mükerrer yeni 160. 162 kapı sayılı bir tarafı Nişantaşı caddesi bir tarafı ifrazen ahara ferağ olunan 149 ziralı arsa bir tarafı Vahidin arsası tarafı rabii Teşvikiye caddesile çevrilmiş Sultanbeyazıd vakfından 348 zira 16 parmak kadimen tevsii intikalli tahtında dükkânı müştemil 48 bin lira mukabilinde ipotekli bir bab apartımanın ipotek fazlası âlenî olarak son defa müzayede ile satılacaktır.

Talib olanların 23/8/937 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14 ten sonra % 7,5 pey akçelerile Beşiktaş Kazası Kaymakamlığında müteşekkil İdare Heyetine başvurmaları ilân olunur. (5313)

KİRALIK ÇİFTLİKLER

Çatalcada Gladina ve Ermeniköy çiftlikleri tahliye edilecektir. Eylûl 937 den itibaren kiralıktır. Çemberlitaş Fuadpaşa türbesi Dizdariye yokuşu No. 4 hanede Mehmed Ali Özçelebiye müracaat.

Haricî Askerî Kıtaatı ilânları

İzmir Mst. mevki ihtiyacı için kapalı zarfla 360 ton kuru otun ihalesi 28/8/1937 cumartesi günü saat 11 dedir. Muhammen tutarı 15,300 lira olup ilk teminatı 1147 lira 50 kuruştur. İsteklilerin Ticaret Odasında kayıdlı bulunmaları şarttır. İsteklilerin 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikaları ilk teminat makbuz ve teklif mektublarile ihale saatinden en az bir saat evvel İzmirde kışlada Mst. mevki Satınalma komisyonuna müracaatleri. (268) (5162)

Kor merkez kıtaatının ihtiyacı olan 360 bin kilo tutuşturma odunu kapalı zarfla ihaleye konmuştur. İhale 8/9/937 çarşamba günü saat 16 da Kor Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Zarflar ihale saatinden bir saat evveline kadar kabul edilecektir. Odunun muhammen bedeli 9 bin liradır. Muvakkat teminat 675 liradır. Şartnamesi Kor Satınalma komisyonundadır. İsteklilerin belli gün ve saatte teminatlarile ve kanunun emrettiği vesaikle birlikte Kayseride komisyona müracaatleri. «286» «5309»

3. Kor birlikleri ihtiyacı için 240 ton yulaf kapalı zarfla münakasası intac edilemediğinden açık eksiltme suretile alınacaktır. Muvakkat teminat miktarı 990 lira olup ihalesi 31/8/937 salı günü saat 16 dadır. Şartname ve evsafını görmek istiyenler hergün İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma komisyonuna ve Çorluda Kor Satınalma komisyonuna müracaatleri. Taliblerin kanunun ikinci ve üçüncü maddelerindeki belgelerile birlikte belli gün ve saatte Çorluda Kor Satınalma komisyonuna müracaatleri. «287» «5310»

3. Kor hastanesi ihtiyacı için 12 bin kilo koyun eti münakasası intac edilemediğinden yeniden açık eksiltme suretile alınacaktır. İlk pey parası 405 lira olup şartname ve evsafını görmek istiyenler İstanbul Levazım Âmirliği Satınalma komisyonuna ve Çorluda Kor Satınalma Komisyonuna müracaat edebilir. İhalesi 1/9/937 çarşamba günü saat 16 dadır. Taliblerin kanunun ikinci ve üçüncü madelerindeki belgelerile birlikte belli gün ve saatte Çorluda Kor Satınalma komisyonuna müracaatleri. «288» «5311»

Kor merkez kıtaatının ihtiyacı olan 400 bin kilo ekmeklik un kapalı zarfla ihaleye konmuştu. İhalesi 6 eylûl 937 pazartesi günü saat 16 da Kor Satınalma komisyonunda yapılacaktır. Zarflar saat 15 e kadar kabul edilecektir. Ekmeklik unun muhammen bedeli 50 bin liradır. Şartnamesi Kor Satınalma komisyonundadır. Hergün öğleden sonra görülebilir. İsteklilerin kanunun emrettiği vesaikle birlikte Kayseride komisyona müracaatleri. «289» «5312»

Askerî fabrikalar ilânları

35 kalem çelik

Tahmin edilen bedeli 24865 lira olan yukarıda miktarı ve cinsi yazılı malzeme Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Satınalma komisyonunca 6/10/37 tarihinde çarşamba günü saat 15 te kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname parasız olarak komisyondan verilir. Taliblerin muvakakt teminat olan 1864 lira 88 kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr günde saat 14 e kadar komisyona vermeleri ve kendilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatleri. «5291»

SÜMER BANK Umumî Müdürlüğünden: MEMUR NAMZEDİ ALINACAK

Bankamıza lüzumu kadar lise mezunu memur namzedi alınacaktır. Mektebden (PEk İYİ) derece ile mezun olan namzedler imtihansız, İYİ ve ORTA derece ile mezun olanlar müsabaka imtihanı ile seçileceklerdir.

Seçilenlerden bir ecnebi lisanını iyi bilenlere (80), diğerlerine (70) lira maaş verilecek ve Ankarada vazife alanlara ayrıca mesken zammı da tahakkuk ettirilecektir.

İmtihan 10 eylûl 937 tarihinde Ankarada ve İstanbulda ayni zamanda yapılacaktır. Taliblerin isimlerini kayid ettirmek ve izahnameyi almak üzere 1 eylûl 937 tarihine kadar Ankarada Sümer Bank Umumî Müdürlüğü personel servisine ve İstanbulda Sümer Bank İstanbul Şubesi Müdürlüğüne müracaatleri ilân olunur.

Zonguldak Valiliğinden:

Bart... yapılac... zarf us... at on b... şartname... Safranbolu yolunun 0 + 000 — 18 + 000 kilometreleri arasında ...799» lira «07» kuruş keşif bedelli şose esaslı tamiratı işi kapalı ...ksiltmiye konulmuştur. Eksiltmesi 18/8/937 çarşamba günü sa... Zonguldakta Vilâyet Daimî Encümeninde yapılacaktır. Eksiltme ...e müteferri diğer evrak iki yüz on dört kuruş mukabilinde Zonguldak Nafıa Müdürlüğünden alınacaktır. Muvakkat teminat üç bin iki yüz on liradır Eksiltmiye girmek istiyenlerin Resmî Gazetenin 3297 sayılı nüshasında çıkan talimatnameye tevfikan Nafıa Vekâletinden alınmış müteahhidlik ehliyet vesikasile Ticaret Odasından 937 yılında alınmış vesika ve muvakkat teminatlarile birlikte teklif mektublarını yukarıda yazılı günde ihale saatinden bir saat evveline kadar Vilâyet Daimî Encümeni Reisliğine vermeleri ilân olunur. (4849)

İstanbul Üniversitesi Arttırma ve Eksiltme Pazarlık Komisyonu İlânları

1 — 83877 lira 54 kuruş keşif bedelli İstanbulda Gureba hastanesi kulak, boğaz, burun kliniği bitirme ve hariciye operasyon kısmı tamirat ameliyatı toptan götürü olarak kapalı zarfla eksiltmiye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:
A) Eksiltme şartnamesi
B) Mukavele projesi
C) Nafıa işleri şeraiti umumiyesi
D) İnşaata dair fennî şartname
E) Keşif hulâsa cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetveli.
F) Projeler
İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı beş lira bedelle Üniversite Rektörlüğünden alabilirler.

3 — Eksiltme 26/8/1937 perşembe günü saat 15 te İstanbul Üniversitesi Rektörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmiye girebilmek için isteklinin 5443,83 lira muvakkat teminat vermesi ve Nafıa Vekâletinden alınmış 1937 senesine aid «100,000» yüz bin liralık inşaat müteahhidlik vesikasını ve Ticaret Odası vesikasını haiz olması lâzımdır.

5 — Teklif mektubları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar Üniversite Rektörlüğüne makbuz mukabilinde verilmiş olmalıdır.

6 — Posta ile gönderilecek mektubların nihayet üçüncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumile iyice kapatılmış olması şarttır. Postada olacak gecikmeler kabul edilemez. (4826)

Hasan Gazoz Özü

Şekerli ve meyvalı olup en leziz bir gazoz ve en nefis bir şampanya hulâsası gibi insana zevk ve hayat veren bilhassa İngiltere ve İtalyada şerbet ve içki yerine kullanılan en sıhhî bir mayidir. **Hasan Gazozu** midevî ve hâzımdır. Yemeklerden sonra 1 veya 2 çorba kaşığı içilebilir. Yazın sıcakta dondurma ve şerbet yerine **HASAN GAZOZ ÖZÜ** alınız. Çok ucuzdur. Kavanoz içinde küçük 25, iki misli 35, dört misli 50, sekiz misli 90 kuruştur.

HASAN MEYVA ÖZÜ

Ekşilik, şişkinlik, ağrı, hâzımsızlık, iştahsızlık gibi hallerde, dolgun ve gazli midelere yemekten sonra, küçüklere 1, büyüklere 2 tatlı kaşığı midevî ve hâzımdır. İnkıbaz ve barsaklarda atalet halinde sabah aç karnına 1 - 2 tatlı kaşığı müleyyin ve çorba kaşığı ile müshildir. Meyvaların özünden yapılmıştır. Şekersizdir. Şişesi 40, büyük 60, dört misli 100 kuruştur.

"Havalandırılmış" Yeni Pudra

Güzellik mütehassısı Parisli bir kimyagerin şayani hayret keşfi:

Evvelce mevcudiyeti bile tahayyül edilemiyen on misli daha ince, daha hafif ve havada uçurulup tekrar toplanan yegâne pudra haline getiren Parisli bir kimyagerin şayani hayret yeni usulü, Tokalon pudrasının imalinde tatbik edilmektedir. Bunun içindir ki, Tokalon pudrası, cildi bir güzellik tabakasile kaplıyarak yüze muntazaman ve mütesaviyen yayılır ve âdeta tabiî bir güzellik temin eder. Bu pudra ile «Makyaj edilmiş» manzarasını veren adi ve ağır pudralar arasında ne büyük fark değil mi? Ayni zamanda Tokalon pudrasında krem köpüğü vardır. Pudranın tamam 8 saat cilde yapışmış kalmasına sebeb olur. Tokalon pudrasını kullandığınız takdirde, en sıcak salonlarda bile tekrar pudralanmıya hacet yoktur. Uzun bir dans suvaresinden sonra bile teniniz daima terü taze kalacaktır.

Operatör - Urolog
Dr. Mehmed Ali
İDRAR YOLLARI
Hastalıkları mütehassısı Köprübaşı
Eminönü han Tel.: 21915

Satılık Arsa

Mahmudpaşa Mengene mahallesi Servilimesçid sokağında köşebaşı 9×17 eb'adında bir arsa ehven fiatla satılıktır. Çemberlitaşta nalbur Bay Ömere müracaat.

TURAN YTF

KANZUK SAÇ EKSİRİ KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir. Dökülmesini keser. Kepekleri tamamen giderir ve büyüme kabiliyetini artırarak saçlara yeniden hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOGLU - ISTANBUL

Ağustos sayısı çok zengin yazılar ve iş örneklerile çıktı.

BU SAYIDA:

Zayıflık ve tedavisi.
El örgüsü deniz mayosu.
Yeni bir başlık modası: Kalot.
Moda yakalar.
Mobilya örtüsü örnekleri.
Boyu uzun veya kısa olanlara giyinme tavsiyeleri.
Yavrunun sağlığı: Süt verme.
Yeni tarz bir yatak odası.
Kıskanç mısınız? Bunu 15 sorulu bir ölçü ile kendi kendinize öğrenebilirsiniz.
Bir güzel çay takımı: Denizci bebeğin kahvaltı takımı (renkli).

(Yastık)

Arab dansöz: (Güzel bir şark işi yastık.)
Eve, işe dair: Sebze ve meyva lekeleri, soğan, balık, tavuk kokuları.
Güve.
Çay takımı, ebrulü işlenmiş.
Ahçıbaşı diyor ki...
Çörekler ve gatolar.
Faydalı bilgiler.
File perde: (Bir büyük örnek).
İdeal ev kadını.
Jimnastik.
Jur ve ajur işlerinde: Köşelerin yapılışı.
Dikiş dersleri: Bir etekliğin beli, kopça yerleri nasıl yapılır?
Makiyajınıza dikkat ediniz.

32 sayfa 1 büyük örnek paftası.
8 sayfa ek ile
15 KURUŞ
Bayilerden, gazete satanlardan isteyiniz.

EV - İŞ
diyiniz...

Beyoğlu Beşinci Noterliğine

Galatada Tünel caddesinde No. 8 dükkânda mevcud olup buna aid olan tuvalet takımlarının kâffesini Beyoğlunda Bursa sokak No. 18 Rişar Roseto'ya bedeli malûm ve makbuzum mukabilinde sureti kat'iyede sattım. Tarihi ilânından itibaren on gün zarfında alâkadaranın müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

Galatada Tünel caddesinde No. 8 dükkânda mukim Jozef Savapulo

Musevi Lisesi

Beyoğlu, Kumbaracı yokuşu
TAM SINIFLI LİSE

derslere 8 eylûlde başlanacaktır.

5 inci ve 8 inci sınıf ikmal imtihanları 1 eylûl çarşamba günü yapılacaktır.

Yeni kayid muamelesi cumartesi ve pazardan maada hergün yapılmaktadır.

Beraberinde getirilecek evrak:

1 — Nüfus tezkeresinin noterden musaddak bir sureti.
2 — Sıhhat ve aşı raporları.
3 — 3 aded fotoğraf.
4 — Evvelce bulundukları mekteb şahadetnamesi.

Sahib ve Başmuharriri Yunus Nadi
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: Hikmet Münif
Cumhuriyet matbaası

GRİPİN

Baş, diş ağrıları, nezle, kırgınlık ve üşütmekten mütevellid bütü ıstırabların başlamasile beraber aklımıza gelen ilk isim olmalıdı
Mideyi bozmadan, kalb ve böbreklere dokunmadan

En seri tesir, en kat'î netice

icabında günde 3 kaşe alınabilir.

Çanakkale Jandarma Satınalma Komisyonundan

Erzakın cinsi	Kilo	Tahmini bedeli Lira	K.	Muvakkat teminatı Lira	K.	İhale günlemeci	Günü saati nasıl olac
Sığır eti	115300	34590	00	2594	25	1/9/937	Çarşamba 15 te Kap

1 — Çanakkalede bulunan Birinci J. Alayına bağlı I, II, III. üncü J. T burlarının «2. 3. 9. sayılı J. okullarının» 1 eylûl 937 günlemecinden 30 nisa 938 günlemeci sonuna kadar ihtiyaçları olan «8» aylık yukarıda yazılı bir k lem erzakın hizasında gösterilen günlemeç gün ve saatte II. nci J. Tabur « sayılı J. Okul» karargâhında salâhiyettar Komisyonca eksiltmesi yapılacakt
2 — Teminat mektubları ihale gününden bir saat evvel Komisyona teslî edilmiş bulunacaktır.
3 — Şartnameler Çanakkale J. Satınalma Komisyonunda parasız verilebilir. (507

MEMUR ARANIYOR
Eti - Bank Ankara

Bankamız inşaat servisi için iyi Almanca bilen bir memur alınacaktır. İnşaat resmi çizebilen ve makine ile yazmak bilenler tercih olunur.

25 - 8 937 akşamına kadar müracaat kabul olunur.

Müsabaka İmtihanı Tehir Edilmiştir
Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasından:

(İstanbul Yüksek İktısad ve Ticaret Mektebi mezunlarının askerlik kanı larının ağustos 1937 sonundan evvel bitmiyeceği vuku bulan müracaatlerde anlaşıldığından müsabaka imtihanının başlangıcı 8 eylûle tehir edilmiştir

1 — Bankamıza müsabaka ile ve müsabakada gösterilecek muvaffakiyet derecesine göre mecmuu (12) den az olmamak üzere lüzumu kadar müfettiş namzedi ve şef namzedi alınacaktır.

2 — Bu müsabakaya girebilmek için Siyasal Bilgiler veya Yüksek İktısad ve Ticaret Okulundan veyahud Hukuk Fakültesinden veya bunların yabancı memleketlerdeki benzerlerinden diplomalı olmak gerektir.

3 — Müsabaka 8, 9, ve 10 eylûl 1937 de Ankara ve İstanbul Ziraat Bankalarında yazile yapılacak ve kazananlar, yol paraları verilerek Ankaraya getirilip, eylûl zarfında sözlü bir imtihana tâbi tutulacaktır.

4 — Yeni kanunumuz mucibince tekaüdlük haklarını da haiz olmak şartile müfettiş namzedlerine «140» ve şef namzedlerine «130» ar lira aylık verilecektir.

Müfettiş namzedleri iki senelik bir stajdan sonra müfettişlik imtihanına girecekler ve kazanırlarsa «175» lira aylıkla müfettişliğe terfi edeceklerdir.

Ankarada Umum Müdürlük servislerinde çalıştırılacak olan şef namzedleri ise bir senelik stajdan sonra yapılacak ehliyet imtihanında muvaffak olurlarsa şefliğe terfi edileceklerdir.

5 — İmtihan programile sair şartları gösteren matbuatar Ankara, İstanbul ve İzmir Ziraat Bankalarından elde edilebilir.

6 — İstekliler aranılan belgeleri bir mektubla Ankara Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Teftiş Heyeti Reisliğine vermek veya gönderme suretile müracaat etmiş bulunmalıdırlar.

Bu müracaat mektubunun en geç 25 ağustos 1937 tarihinde ele değmiş olması şarttır. «2593» (501

VİROZA PATİ
Antivirüsle tedavi

Kan çıbanları, el ve ayak parmaklarının arasındaki kaşıntılar, dolama, meme iltihabı ve çatlaklar, flegmonlar, yanıklar, tıraş yaraları, ergenlikler, koltuk altı çıbanları.

Tedavisini en erken ve en emin bir surette temin eder.

Şark ispençiyari Lâboratuvarı, İSTANBUL

Sıvas İli Bayındırlık Direktörlüğünden:

Sıvas merkezinde yapılacak olan 34030 lira 77 kuruş keşif bedelli Valiey 19/8/1937 perşembe günü saat 15 te Vilâyet Daimî Encümeninde ihale edilmek üzere 5/8/1937 den itibaren kapalı zarf usulile 15 gün müddetle eksiltmiye konulmuştur. Muvakkat teminat 2552 lira 31 kuruştur. Eksiltmiye bağlı evrak şunlardır: Keşif, proje, bayındırlık işleri genel şartnamesi, husus şartname, bunlar her zaman Sıvas Nafıasında görülebilir. Eksiltmiye girebilmek için isteklilerin müteahhidlik vesikası ibraz ve bir taahhüdden en az 25000 liralık bina ve buna mümasil inşaatın iyi bir suretle yapmış olduklarını isbat eylemeleri ve bir mühendis veya mimar bulunduracağını noterlikten musaddak bir vesika ibraz etmesi şarttır. Talibler teklif mektublarını 19/8/1937 perşembe günü saat 14 te kadar Daimî Encümene vermeleri lâzımdır. (506